

Predsednik republike je po posvetovanju s strankami odločil

Drnovšek vladni mandatar

Po posvetovanju s predstavniki parlamentarnih skupin je predsednik državnega zbora Herman Rigelnik odločil, da bo glasovanje o mandatarju v torek, 12. januarja, ob 16. uri.

Ljubljana, 8. januarja - Predsednik republike Milan Kučan je na osnovi ustavnih pooblastil in začasnega poslovnika državnega zbora včeraj popoldne sporočil, da predlaga za mandatarja za sestavo nove slovenske vlade predsednika Liberalno-demokratske stranke in poslanca državnega zbora dr. Janeza Drnovška. Predsednik Kučan je včeraj časnikarjem povedal, da se je najprej neformalno pogovarjal s predsedniki strank, kar je bilo nadvse koristno in dragoceno, ko pa mu je predsednik državnega zbora Herman Rigelnik sporočil, da so oblikovane tudi poslanske skupine, se je uradno posvetoval tudi z vodji skupin. Po posvetovanjih je predsednik ocenil, da ima dr. Janez Drnovšek kot mandatar največ možnosti za izvolitev. Čas je tak, da potrebujemo vla-

do s kar najširšim soglasjem parlamenta in tudi državljanov. Sestava vlade in koalicije je naloga mandatarja. Naloga ne bo lahka in Drnovšek bo pri tem potreboval tudi srečo. Mag. Herman Rigelnik pa je na včerajšnji časn-

karski konferenci povedal, da je interes Slovenije čim prej dobiti vlado in tako dokončno konstituirati oblast. Državni zbor bo o mandatarju glasoval v torek, 12. januarja, ob 16. uri.

Če bo mandatar izvoljen, mora v 15 dneh predlagati državnemu zboru v izvolitev še člane vlade. Rigelnik meni, da bo zbor o vladi glasoval še ta mesec, najverjetneje 25. januarja.

Stranke tudi oblikujejo predlog zakona o vladi, ki naj bi ga tudi sprejeli v torek. Posebno delovno skupino izmenično vodijo predsedniki poslanskih skupin. Za torkovo sejo državnega zbora bo predlagan v sprejem tudi zakon o članstvu Slovenije v Mednarodnem denarnem skladu. In še ugotovitev Hermana Rigelnika glede sodelovanja s poslanskimi skupinami: da bi bilo tako vsa štiri leta! ● J. Košnjek

DANES

Odprte strani

70 ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

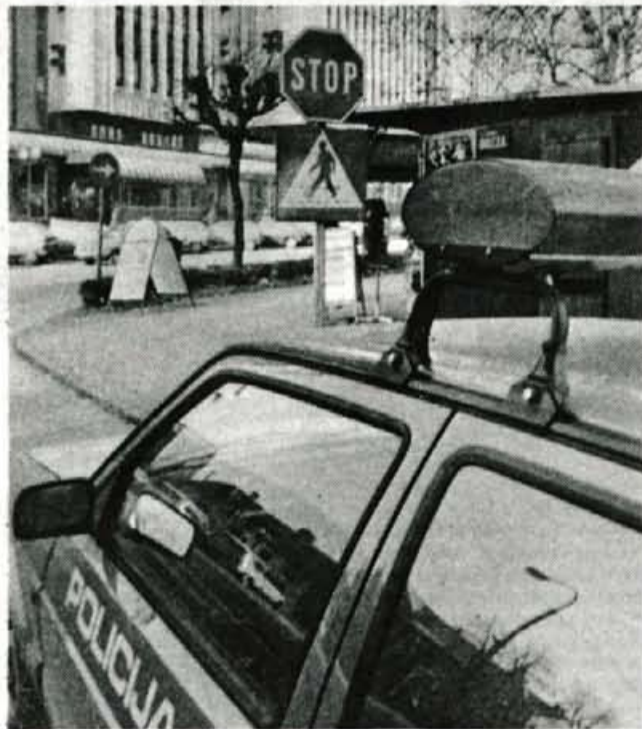
Pet ginekologov nasprotuje privatizaciji porodnišnice - Število porodov v kranjski porodnišnici je zdrknilo na 1600 letno, optimalno pa bi delovala pri 2000 rojstvih na leto. Predimenzioniranost kranjske porodnišnice je vodila direktorja k odločitvi, da ambulantno in operacijsko sobo odda v najem zasebnemu kirurgu plastiku. Temu nasprotuje skupina ginekologov, ki ima svojo vizijo ekonomske rešitve. Obsežneje o tem na strani 5. - Foto: G. Šinik

Izbiramo zdravnika

Ljubljana, 6. januarja - Nova zdravstvena zakonodaja nam po 1. januarju letos omogoča svobodno izbiro zdravnika. Prosto si lahko izberemo splošnega (družinskega) zdravnika, pediatra in ginekologa, zasebnika ali zdravnika v javnem zavodu.

Ob prvem obisku pri zdravniku bomo izpolnili in podpisali poseben obrazec, s katerim bomo izbrali svojega zdravnika. Izberemo ga najmanj za leto dni, če pa ga bomo hoteli zamenjati prej, bo o tem odločala posebna komisija. Zavarovalnici imamo možnost izbrati svojega osebnega zdravnika, ta pa nas ne sme zavrniti, razen v primeru, ko je že presegel »kvoto« 3000 pacientov. Sicer pa je predvideno, da bi imeli posamezni splošni zdravniki v povprečju okoli 1800 pacientov. Pravila te igre so sicer še natančneje opredeljena. Zdravnika si izberemo praviloma ob prvem obisku v koledarskem letu, se pravi, lahko ob prvi priložnosti, ko zbolimo. Če pa nas skrbi, da bi nas izbrani zdravnik odklonil, ker bi imel že pacientov čez dogovorjeno mejo, lahko z izbiro pohitim. Omeniti je treba, da bo poslej edinole izbrani osebni zdravnik smel predpisovati zdravila, izdajati napotnice za specialiste, ugotavljati delazmožnost, drug zdravnik teh pooblastil nima, razen kadar gre za nujno medicinsko pomoč.

Enako lahko izbiramo zdravnika pediatra za svoje otroke, žene pa svojega ginekologa. V zvezi s slednjim je ministristvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo medijem ta teden poslalo tolmačenje, po katerem se svobodna izbira nanaša zgolj na ginekologa v zdravstvenem domu ali zasebni ordinaciji, ne pa tudi na ginekoloških bolnišničnih oddelkih ali na kliniki. Tudi te ustanove imajo možnost, da sklenejo pogodbe z zdravstveno zavarovalnico za opravljanje ginekoloških pregledov, ki sodijo v obvezni program. Možno pa je tudi, da bodo v takih primerih ginekološke preglede opredelili kot nadstandardne in jih kot take tudi zaračunavale. ● D.Ž.

Danes šest ur zaprte državne meje

Policisti stavkajo

Policijski sindikat Slovenije je za danes, petek, od 10. do 16. ure napovedal stavko policistov. Posredovali bodo le v primeru hujših kaznivih dejanj, prekrškov in prometnih nesreč, sicer pa se nam za šest ur obeta nered na cestah in zaprte državne meje. V tem času namreč ne bo mogoče potovati v tujino, izjemoma bodo lahko prek meje peljala le vozila z živili oziroma pokvarljivim blagom.

Stavka policistov je bila napovedana že 21. decembra. Policijski sindikat je od delodajalca, slovenske vlade, zahteval, da spoštuje pravni red v državi in preneha kršiti z zakonom določene pravice delavcev. Za tak skrajni način reševanja spora se je sindikat odločil po šestih mesecih, ko niti uporabljena pravna sredstva (razsodba Vrhovnega sodišča v korist sindikata) niti vztrajanja

na pogovorih in pogajanjih z vlado niso dala zelenih plodov. 17. decembra je vlada sicer sprejela sklep o osnovi za plače, ki je usklajen z zakonom, takoj nato pa določila za 12,5 odstotka nižjo osnovno za izplačilo decembrskih plač. ● H. J., foto: G. Šinik

SPREJEM ZA PREDSTAVNIKE VERSKIH SKUPNOSTI - Kranj, 7. januarja - Predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros je včeraj popoldne povabil na tradicionalni novoletni sprejem predstavnike verskih skupnosti iz kranjske občine. Ob čestitki ob novem letu z željo po korektnem delu in sodelovanju v prihodnje so se potem v pogovoru posamezniki še posebej zanimali za postopek privatizacije, za letošnje načrte na področju obnavljanja sakralnih objektov, za razmere glede kranjske vlade... V odgovoru je predsednik Gros med drugim v zvezi z vlado pojasnil, da so stvari na tem področju v redu, ob zahvali za sprejem in vprašanje kranjskega dekana Stanislava Zidarja, kako je z izgradnjo poslovilnega objekta na kranjskem pokopališču, pa bo sredi prihodnjega tedna sestanek. - A. Ž. - Foto: G. Šinik

Začetek gradnje obvoznih cest

Kranj, 7. januarja - Danes je bil v Kranju izbran izvajalec za dela na rekonstrukciji Smedniške ceste - Čirški klanec. Med osmimi prijavitelji na razpisana dela je bil najugodnejši kranjski Gradbinec. Dela na urejanju in rekonstrukciji Čirškega klanca se bodo po pogodbi začela takoj, ko bo to dopuščalo vreme.

S tem pa se v Kranju začneja posredno tudi gradnja obvoznih cest - Oldhamske, Staneta Žagarja, s križiščem pri Jaku (vključno z Likozarjevo in Jezersko cesto) ter Kokrškim mostom. Po pogodbi bodo dela na ureditvi Čirškega klanca končana do poletja. ● A. Ž.

MENJALNICA
D-D PUBLIKUM
☎ 217-960

NIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.

INVESTMENT

VREDNOSTNI PAPIRJI

K & K INVESTMENT d.o.o., KRANJ, J. Platiše 17, tel. 331-045

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI (064) 217-960

SLOVENCİ PO SVETU

Predsednik vlade in zunanji minister sta pravi naslov

Po mnenju starega in obenem novega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev ima Slovenija pravico in dolžnost skrbeti za manjšine, najbolj odgovorna pa naj bi bila predsednik vlade in zunanji minister.

Na občnem zboru Narodnega sveta koroških Slovencev so za predsednika ponovno izvolili dr. Matevca Grilca. Glede odnosa države Slovenije do Slovencev po svetu je predsednik Grilc dejal, da bo po novem ministrstvo za Slovence po svetu ukinjeno, zato pa naj bi bila "glavna" za to področje predsednik vlade in zunanji minister. Operativno pa naj bi za sodelovanje s Slovenci po svetu skrbel poseben državni sekretar, ki bi bil neposredno odgovoren predsedniku vlade in bi imel tudi politična pooblastila. V Sloveniji naj bi ustanovili tudi posebno posvetovalno telo, manjšinski svet.

Sicer pa so na občnem zboru Narodnega sveta menili, da je treba oblikovati močno skupno organizacijo Slovencev na Koroškem oziroma nekakšen slovenski parlament, ki bi izbral slovenskega zastopnika v koroškem deželnem parlamentu. Kdor je proti skupni organizaciji in še naprej zagovarja integracijo Slovencev v večinske stranke, zagovarja asimilacijo, je med drugim dejal dr. Grilc. Znano je, da je druga slovenska organizacija na Koroškem, Zveza slovenskih organizacij, proti skupnemu slovenskemu parlamentu oziroma skupni organizaciji.

Poziv Slovenske izseljenske matice

Slovenska izseljenska matica razpisuje natečaj za organizacijo zaključne prireditve v okviru Srečanja v moji deželi leta 1993. Srečanje bo v soboto, 3. julija. Tradicionalna srečanja, ki so nadomestila bivše izseljenske piknike, obsegajo vrsto prireditev, zaključna prireditve pa ima predvsem družabni in kulturni značaj. Na natečaj se lahko prijavijo turistična društva, gostinska oziroma turistična podjetja, skupščine ali druge organizacije, ki imajo pogoje za organizacijo tako velike prireditve. Prijave za organizacijo bo sprejemala Slovenska izseljenska matica do 31. januarja na naslov Slovenska izseljenska matica, Cankarjeva 1, 61000 Ljubljana, telefon 210-732. Informacije daje tudi tajnik matice Janez Rogelj po telefonu 210-766. ● J. Košnjek

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Bomo z mandatarjem dobili tudi nov zakon o vladi

Prepolovljena ministrstva

Liberalni demokrati predlagajo vlado s premiero in 12 ministri, krščanski demokrati so za 14 ali 15 ministrstev, predlog pa naj bi bil uskaljen te dni, tako da bi državni zbor lahko sprejel zakon o vladi po hitrem postopku sočasno z izvolitvijo mandatarja.

Ljubljana, 8. januarja - Zgodba o sprejemanju novega zakona o vladi je dolga. Sedaj kaže, da ga bo državni zbor le sprejel in to po hitrem postopku. Normalno je namreč, da novo vlado izvolimo po novem zakonu in to se lahko zgodi že na prvi seji hkrati z izvolitvijo mandatarja za sestavo vlade. Sedanja vlada je velika, saj ima 23 ministrov, tri podpredsednike in predsednika, torej 27 ljudi. V Liberalno demokrati stranki se ogrevajo za bistveno manjšo vlado s predsednikom in 12 ministri. Razen predsednika vlade naj bi imeli ministrstva za obrambo, za notranje zadeve, za zunanje zadeve, za finance, za pravosodje, za gospodarske dejavnosti in preskrbovanje, za trgovino in razvoj, za delo in socialne zadeve, za okolje in prostor, za promet in zveze, za šolstvo, kulturo in šport ter ministrstvo za zdravstvo. Ministrstvo za informiranje in zakonodajo naj bi postala vladna urada, varnostoinformativna služba notranjega ministrstva pa vladna služba. Vsem strankam taka vlada ni po godu. Zeleni so zoper ukinitve samostojnega ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora, Slovenski krščanski demokrati in ljudska stranka pa so za samostojna ministrstva za kmetijstvo, kulturo, znanost in tehnologijo. Socialdemokrati pogrešajo ministrstvo za delo. Krščanski demokrati so za vlado s 14 ali 15 ministri. Ministri naj bi bili politični šefi, strokovno pa naj bi ministrstva vodili od vlade imenovani državni sekretarji. Ukinjajo se namestniki ministrov in podpredsedniki vlade. Položaj članov vlade in visokih funkcionarjev vključno s šefom urada vlade bi bil enak položaju poslancev.

Te dni bo v poslanskih skupinah debata o novem zakonu o vladi. Ničče ni zoper krčenje vlade in sprejem novega zakona, zato so možnosti, da bo šel na državni zbor predhodno usklajen predlog. ● J. Košnjek

Vodje poslanskih skupin

Ljubljana, 8. januarja - Vse v državnem zboru zastopane stranke morajo imeti organizirane poslanske skupine oziroma poslanske klube in imenovane vodje skupin. Začasni poslovnik državnega zbora zahteva, da je to narejeno v 15 dneh po konstituiranju državnega zbora. Ta naloga je bila v torko opravljena in predsednik državnega zbora Herman Rigelnik je o tem obvestil predsednika republike Milana Kučana. Poslansko skupino Slovenskih krščanskih demokratov vodi dosedanji šef poslanskega kluba Nace Polajnar, vodja poslancev Združene liste bo dosedanji predsednik poslanskega kluba Miran Potrč, pri Liberalnih demokratih pa staro dolžnost tudi v novem mandatu opravlja Jožef Školč, sicer kot vršilec dolžnosti. Vodja poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predsednik stranke Zmago Jelinčič, šef poslancev Demokratske stranke je dr. Dimitrij Rupel, vodja poslancev Slovenske ljudske stranke pa dr. Franc Zagožen. Poslansko skupino Zelenih vodi dr. Leo Šešerko, socialdemokrati pa so za vršilca dolžnosti vodje skupine izbrali dosedanji podpredsednik skupščine dr. Vitodraga Pukla. ● J. K.

Zoran THALER, državnozborni poslanec iz Škofje Loke in namestnik slovenskega zunanjega ministra

Svet ni vaška gostilna, v kateri se največ doseže z vpitjem in vihanjem rokavov

"Teža, kar je dosegla Slovenija leta 1992 na zunanje-političnem področju, praktično ne moremo ponoviti. Dosežki so bili epohalni. Ne podcenjujem ali precenjujem dela zunanjega ministrstva, vendar menim, da je korektno uresničevalo naloge. Tistim, ki bodo v naslednjem mandatu vodili ministrstvo, ne bo lahko. Sedaj prihajamo na drugo raven opravljanja zunanje politike. Slovenija gre v določene labirinte, v katerih bo treba z mukotrpnim, počasnim, filigranskim delom dosežati rezultate," meni Zoran Thaler.

Kandidirali ste v škofjeloškem mestnem volilnem okraju. Vas je presenetila neposredna izvolitev v državni zbor v prvem krogu?

"To je bilo prijetno presenečenje. Vsak četrti volivec je v bistvu volil zame in za Liberalno-demokratsko stranko. Volilni izid je pokazal, da v Škofji Loki zaupajo sredinski liberalno-demokratski usmeritvi, dr. Drnovšku in vladi, ki vlada od lanske spomladi naprej, verjetno pa tudi meni kot kandidatu v tem okraju. Kombinacija vsega tega je prinesla dober rezultat, meni in moji stranki pa odgovornost, da tega zaupanja ne zapravi, ampak ga po možnosti še izboljša. To bom skušal doseči s kombinacijo služnja Sloveniji na državni ravni in Škofji Loki na lokalni ravni."

Je glede na strokovnost in dosežane delo pričakovati, da se boste tudi kot državnozborni poslanec ukvarjali predvsem z zunanjo politiko? V vseh parlamentih je to področje med najpomembnejšimi.

"Prav gotovo sem v teh letih na ministrstvu in tudi še prej dobil največ izkušenj prav na tem področju, ki bo tudi v prihodnje prednostno področje mojega parlamentarnega dela. Komisija za mednarodne odnose je v tem smislu zelo važna. Seveda pa si nihče od poslancev ne bo mogel privoščiti dela samo na enem področju. Treba bo poseči na druga področja, ki bodo tudi bolj lokalno obarvana."

V preteklem skupščinskem mandatu je prihajalo do pogostih sporov med skupščino, zunanjim ministrstvom in predsedstvom države glede pristojnosti v zunanji politiki. Bodo sedaj odnosi jasnejši?

"Sodim, da ti spori niso bili nujni. Zadeve so v ustavi in zakonu o zunanjih zadevah, ki je zelo dober, dobro urejene. Do problema prihaja zaradi nesoglasij med nosilci teh oblasti. Teh problemov v zadnjih devetih mesecih tudi več ni bilo. Menim, naj ima parlament tudi pri zunanji politiki enako vlogo kot na vseh drugih področjih, to je predvsem zakonodajno, kar mu nalaga ustava, ratifikacijo mednarodnih pogodb in sporazumov, ki jih sklepa vlada, posebne pristojnosti pa ima parlamentarna komisija za zunanjo politiko. Komisija mora odobriti začetek vsakega sodelovanja s tujimi partnerji, posebno besedo so imeli imenovanju veleposlanikov in podobno. Pravilno pa je, da parlament občasno globalno oceni zunanjo politiko in nacionalno strategijo mednarodnih odnosov. Sem za koristno delitev dela. Vlada in zunanje ministrstvo naj opravljata operativne posle zunanje politike. Vmešavanje parlamenta v to ne bi bilo dobro, nujna pa je njegova strateška in kreativna vloga."

Neponovljivo leto 1992

Tudi največji kritiki priznavajo, da je bilo leto 1992 za Slovenijo v zunanji politiki zelo uspešno. Prišli smo do neke točke, s katere bo treba graditi naprej. Kakšne bodo prihodnje naloge slovenske zunanje politike?

"Ocena zunanje-političnega leta 1992 je nedvoumno pozitivna. To, kar smo lani dosegli, je neponovljivo. Tistim, ki bodo v naslednjem mandatu vodili ministrstvo, ne bo lahko obdržati ravni doseženega. Sedaj prihajamo na drugo raven izvrševanja slovenske zunanje

politike. Slovenija gre v določene labirinte, v katerih bo treba z mukotrpnim, počasnim, filigranskim delom dosežati rezultate. Omenjam samo kompleks odnosov z evropskimi integracijami, kjer ne more priti do hitrih skokov. Poglejmo Avstrijo. Kako dolgo je trajalo, da je dobila zeleno luč za konkretna pogajanja o vstopu v Evropsko skupnost. Naslednji kompleks so komplicirani odnosi z našimi sosedmi, kjer je Madžarska še najmanj problematična. Odnosi z njo so odlični. Pri drugih je cel kup odprtih vprašanj, ki jih bo treba reševati z veliko občutljivostjo in občutkom za mero na daljši rok. Sedaj smo v sedlu. Slovenija je na mednarodnem zemljevidu in glavnih mednarodnih ustanovah. Sedaj je treba zelo pazljivo krmariti naprej in pripeljati našo barko v miren pristan in doseči čim višjo kvaliteto položaja Slovenije v svetu."

Omenjate odnose s sosedi. Z Madžarsko so odlični. Kaj pa z Avstrijo in Italijo? Mar ne bi kazalo najprej te spraviti v meje normale?

"Tu ne bo lahko in enostavno. Napačno je mnenje, da se da veliko doseči z napenjanjem mišic ali pa z bombastičnimi izjavami, kar so nekateri trdili zadnji dve leti. Potrebno bo potrpežljivo strokovno delo z veliko občutka za diplomacijo. Nikjer pa odnosi niso kritični. Z Italijo se odnosi dobro razvijajo kljub pompu nekaterih marginalnih krogov v Italiji. Da stvar ni zaskrbljujoča, potrjuje tudi branje in poslušanje uradnih krogov v Rimu. Odnose je treba graditi naprej in kakršnokoli žuganje prek meje ne bi bilo koristno. Je pa jasno, da Slovenija ne bo odstopala od doseženega. Pri osimskih sporazumih se bomo pogovarjali o nadgraditvi, o novih sporazumih za izboljšanje kvalitete odnosov, ne pa o reviziji."

Kaj pa s Hrvaško? "V tem primeru so odnosi, rečeno tehnično, na nižji ravni. Nadaljevala se bo razprava o meji. Šestanki strokovnih skupin so bili uspešni. Ker delo še ni končano, rezultatov še ni v javnosti. Očitno tudi s hrvaške strani ni problemov. Ko bo rešen problem meje, bo šlo tudi na drugih področjih na bolje. Ne bi pa sejal pretiranega optimizma. Stvar bo zapletena in dolgotrajna."

Diplomacija ni vpitje in prijetanje za kole

Kljub uspehom slovenska diplomacija požira očitke, da je premalo odločna, preveč popustljiva in ponižna.

"Najboljši odgovor so doseženi rezultati. Sicer pa je težko razpravljati s pojmovanjem, da je cel svet vaška gostilna, kjer se največ doseže z vpitjem, vihanjem rokavov in prijemanjem za kole. Tistim, ki to počne, se slejkoprej počete maščuje. Če primerjamo dosežke Slovenije z dosežki nekaterih drugih novih držav, se pokaže, da je nehorukarska diplomacija prinesla več od gromovniške."

Begunci bodo še nekaj časa problem naše zunanje politike. Evropa je do njih bolj zaprta kot Slovenija.

"Temu posvečamo veliko pozornost. Slovenija je avgusta lani tudi na našo sugestijo zaprla meje. To je bil trenutek, ko je bilo to mogoče. Da smo sprejeli 70.000 beguncev, je pripomoglo k našemu ugledu v Evropi in pomagalo pri urejanju mnogih drugih stvari. Davek bi bil lahko še večji. Sedaj je naša naloga olajšati breme in ustvariti razmere, da se bodo ti ljudje lahko vrnili. Menim, da se bodo vrnili in večina beguncev to želi. Prepričan sem, da se bo že letos začelo število beguncev zmanjševati. Pred enim letom je bilo v Sloveniji okrog 35.000 hrvaških beguncev, sedaj pa praktično ni nobenega več. Bosna je nekoliko bolj zapleten primer, vendar se bo tudi tu letos nekaj zgodilo."

Zenevska mirovna konferenca o Bosni, ki bo vplivala tudi na vprašanje beguncev, je na pragu poloma. Kako jo ocenjujete?

"Znana je naša pobuda glede Bosne. Minister Rupel je bil pobudnik obiska štirih zunanjih ministrov v Združenih državah Amerike. Treba je iti k tistim, ki imajo zvođe moči. Mislim, da je bil obisk koristen. Te dni smo v stiku s Clintonovo administracijo. Oni se posvetujejo z nami glede pritiska na Srbijo. Šele potem bo čas za racionalna in realna pogajanja. Kar se sedaj dogaja v Ženevi, je dokaz, da je recept Vancea in lorda Owna preuranjen. Popuščanje se agresorju in se ga v bistvu nagrajuje z večino zasedenega ozemlja. Razu-

mem muslimansko stran, da na to ne more pristati. Sodijo tudi, da so močnejši, agresor pa popušča. Jaz že več mesecev govorim tujcem, ki prihajajo k nam, da je treba zagotoviti najprej enakopravno razmerje moči, da se Muslimanom povrne vsaj del tistega, kar so zgubili. Sedanje stanje, ko so Srbi in Hrvati dobili praktično vse, Muslimani pa nič, ni zrela za umiritev razmer. Zato sem glede Ženeve pesimist. Bojim se, da lahko samo vojaški poraz Srbije in njena denacionalizacija pripeljeta do miru in stabilnosti na Balkanu. Taki režimi in vojaški stroji se sami od sebe na ustavi. Vojna gre lahko naprej, na našo srečo proti jugovzhodu. Američani so to že spoznali bolj kot Britanci in Francozi. Bush je jasno povedal, da je Kosovo tisti Rubikon, ki bo avtomatično sprožil vojaško intervencijo, če ga bo Srbija prestopila."

Rusija najbolj nasprotuje ostrejšim ukrepom zoper Srbijo.

"Mi skušamo našim ruskim prijateljem dopovedati, da niso samo Srbi Slovani, ampak so Slovani tudi Slovenci, Hrvatje, Bosanci, Makedonci. Vladajoča garnitura nas bolje razume kot opozicija. Če je razlog ruske podpore Srbiji slovansko zavezništvo, potem naj bo slovansko razlog tudi za zavezništvo z drugimi."

Omenjate stike s Clintonovo administracijo. 20. januarja bo prevzela oblast. Bo glede odnosov s Slovenijo razlika med Bushem in Clintonom?

"Vedno je treba imeti v mislih, da so Združene države Amerike velik tanker, ki počasi, vendar zanesljivo obrača smer. To se kaže tudi sedaj. Američani mislijo resno in pritiskejo na Britanijo in Francijo, kar je paradoksalno. Končno. Bush je bil tisti predsednik, ki nas je priznal. Prvi je sprejel slovenskega veleposlanika. Pod Clintonom se bodo odnosi zanesljivo dobro razvijali. Slovenija je za ZDA tisti vzorčni primer, tista zgodba o uspehu, tista država bivših komunističnih imperijev, v kateri lahko demokracija prosperira in ekonomija uspeva. Njim to veliko pomeni, zato so nas pripravljene podpreti. Da prihajamo v Mednarodni denarni sklad je velika zasluga Amerike. Ameriško-slovenski odnosi me ne skrbijo." ● J. Košnjek, slika G. Šinik

LIPA SPRAVE DOMOVINI

(8. januarja 1993)

Imeli so jo radi kakor mi, svojo in našo Domovino. Zanj so žrtvovali svoja življenja, mladi fantje in mošje. Blizu tisoč na skrivaj pobitih v imenu leninistične revolucije: »plavogardistov« in križarjev. Na Dolenjskem in Štajerskem so njihovi nezaznamovani grobovi. Prepuščeni pozabi, kakor da jih ni. Predvsem zanje bo v petek, 8. januarja, ob 16. uri v cerkvi Vseh svetih na ljubljanskih Zalah sveta maša, ki jo bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Po maši ob 17. uri bomo v njihov spomin in v spomin 8. januarja 1943. leta na Osankarici padlim borcem Šarhovega pohorskega bataljona postali ob lipi sprave. Tudi v čast vsem, ki so v drugi svetovni vojni, po njej in v slovenski osvobodilni vojni padli za svobodo Domovine.

Ljubljana, 2. januarja

Združeni ob Lipi sprave
Stanislav Klep,
Peter Levac,
Franc Šetar

Minulo leto - krizno leto

Revščina že trka na vrata

Jesenice, 7. januarja - Vse manj je delovnih mest, novi projekti pa ne zaživijo. Veliko hotelov v Kranjski Gori je bilo nacionaliziranih. Hudo breme so begunci pri družinah. Po krajevnih skupnostih se že pripravljajo na nove občine.

Minulo leto je bilo za jeseniško občino v gospodarskem in socialnem pogledu eno najhujših in številni ocenjujejo, da prava in še večja kriza čaka Jesenice v letošnjem letu.

Prevladujoča črna metalurgija, ki je desetletja tako ali drugače vplivala na delovni in življenjski utrip občine, se z novo organiziranostjo v več firm, poslavlja. Še letos bo brez dela 500 železarjev, novih delovnih mest pa ni. Domala vse manjše firme, ki so zrasle ob železarni - Elim, Izolirka, KOOP - so že

v stečaju ali tik pred njim. Zgornjesavski turizem se poleg znanih težav srečuje tudi z denacionalizacijskimi zahtevki, saj številne hotele nekdanji lastniki zahtevajo nazaj. Kvalitetno zasebno turistično podjetništvo se omejuje na tri ali štiri večje družinske penzije. Zaradi nestimulativne davčne politike ni večje turistične in gostinske zasebne ponudbe, ki bi jo Kranjska Gora nedvomno potrebovala.

Projekti, ki so v začetku obetali vsaj nekaj novih delovnih

mest, so že v začetku neslavno propadli. Toliko opevan in tako slavnostno odprt projekt vode Julijane, kjer naj bi zaposlili 90 ljudi, noče in noče zaživeti. Blagovno-transportni center, ki je komunalno že opremljen, je ena izmed pomembnih gospodarskih možnosti, a le v primeru, če se bo tudi promet skozi predor Karavanke povečal.

Jesenice postajajo vedno bolj revna občina, saj je vsak tretji prebivalec občine upravičen do socialne pomoči. Hudo breme so tudi begunci, ki pre-

bivajo pri družinah. Občinska blagajna je prazna - očitno je, da sredstva vedno bolj ostajajo v Ljubljani. Če se bo centralizacija nadaljevala tudi pri izobraževanju in bodo vse srednje šole zares samo v Ljubljani, potem bo kadrovske že tako ali tako osiromašena občina zaozstajala še bolj.

Zaradi obširnih razprav in polemik o novih občinah so posledice že tu: po posameznih sedanjih krajevnih skupnostih, kjer pričakujejo, da bodo bodoča občina, že snujejo načrte, zato se zatika pri marsikaterem dogovoru. Nadvse koristno bi bilo, ko bi se v Sloveniji o tem enkrat že dokončno in temeljito zmenili, kajti ob nekaterih lastninskih in zemljiških zadevah se med občino in krajevnimi skupnostmi porajajo že precejšnji nesporazumi. ● D. Sedej

Potrošne košarice decembra cenejše

Decembra 1992 se cene življenjskih potrebščin v primerjavi z novembrom niso povečale niti za odstotek, manj od mesečne stopnje inflacije. Nižja rast je v največji meri posledica pocenitve hrane za skoraj područni odstotek.

Ker je vpliv hrane na ceno življenjskih košaric velik, so se potrošne košarice pocenile. To se je v letu 1992 zgodilo že drugič, v strokovni službi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, pa pravijo, da tudi drugič v vsem času, kar se ukvarjajo z izračunavanjem življenjskih stroškov. Minimalna košarica za štiričlansko delavsko družino, v kateri delež hrane predstavlja 48,9 odstotka vseh stroškov, je torej cenejša, ostale pa za malenkost dražje.

Kljub vsemu so ocenjeni življenjski stroški tri in štiričlanske družine še vedno zelo visoki, precej višji od naših resničnih zmognosti (beri plač). Tričlanska delavska družina bi za pokritje povprečnih stroškov potrebovala 132.581 tolarjev, štiričlanska pa kar 159.954 tolarjev. Minimalni stroški za tričlansko družino znašajo 74.960, za štiričlansko pa 90.142 tolarjev. Samo s hrano in osnovnimi stroški pa bi prva družina preživela s 46.956 in štiričlanska s 55.385 tolarji. ● D. Ž.

Ob preoblikovanju v zavod

Bo občina sama organizirala osnovno zdravstvo?

Radovljica, 5. januarja - Izvršni svet je na zadnji seji soglašal s statutarnim sklepom, da se delovni organizaciji Osnovno zdravstvo Gorenjske Kranj in Gorenjska lekarna Kranj preoblikujeta v javna zavoda za območje petih gorenjskih občin (ustanoviteljic). Sklenil je tudi, da naj bi tri mesece pripravili nov odlok o ustanovitvi zavoda, na podlagi katerega se bo občinska skupščina odločila, ali bo občina sama organizirala osnovno zdravstvo in lekarniško dejavnost ali skupaj z ostalimi gorenjskimi občinami. Kot smo slišali na seji, so v škofjeloški občini že napovedali, da se bo njihova enota Osnovnega zdravstva Gorenjske osamosvojila oz. preoblikovala v samostojen zavod.

Člani izvršnega sveta so se seznanili z novo uskladičeno prihodkov in odhodkov republiške proračuna, ki je tudi radovljiški občini omogočila, da je lanski obseg javne porabe še povečala za 17 milijonov tolarjev (7,6 milijona tolarjev za

delo državnih organov, 7 milijonov za otroško varstvo in 2,4 milijona za socialno varstvo). Soglašali so s predlogom komisije za ocenjevanje elementarnih nezdov, da bi Turističnemu društvu Bled namenili 240 tisoč tolarjev za povračilo škode,

ki jo je avgusta lani povzročilo neurje na stojnicah na prireditvenem prostoru med hotelom

Jelovica in Trgovsko turističnim centrom Bled. Komunalni Radovljica bodo povrnili 542 tisoč tolarjev za prevoz vode ob poletni suši v vas Laze, Občinski gasilski zvezi Radovljica pa 143 tolarjev za gorivo, ki so ga porabili poleti ob gašenju požarov na območju Srednje Radovne in nad Savo Bohinjko. Predlog, da bi Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij plačali 133 tisoč tolarjev za geotehnično poročilo o raziskavah tal in sanaciji pla-

zov na cesti Brezje - Leše, bodo še proučili, saj naj bi poročilo stalo celo več kot izvedbena dela.

Ko so v krajevni skupnost Koprivnik - Gorjuše širili telefonsko omrežje, je krajevna skupnost najela pri gorenjski območni enoti zavarovalnice Triglav posojilo v znesku 200 tisoč tolarjev, izvršni svet pa je dal jamstvo za plačilo posojila in obresti. Prvi obrok je občina poravnala iz sredstev za obrambo, izvršni svet pa je na zadnji seji sklenil, da bo iz proračunske rezerve poravnal še preostali dolg do zavarovalnice. ● C. Zaplotnik

Kranj, 8. januarja - Včeraj popoldne so na Planini v Kranju odprli dolgo načrtovano in pričakovano lekarniško podružnico. Doslej edina mestna lekarna poleg avtobusne postaje v Kranju je namreč že 15 let premajhna za potrebe meščanov. Nova lekarna na Planini (poleg pošte na Ulici Lojzeta Horvata) je kot tretja na Gorenjskem (za Kranjsko Goro in Bledom) plod skupnih vlaganj Gorenjske lekarne Kranj in podjetja Salus. Lekarna na Planini, ki na 90 kvadratnih metrih površine ponuja vsa potrebna zdravila, bo od danes naprej odprta vsak delavnik od 8. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Dežurna še vedno ostaja lekarna na Bleiweisovi ulici. Na sliki včerajšnja slovesna otvoritev. - Foto: G. Šinik

Devetdesetletnica tržiškega Peka

Tržič, 7. januarja - Marca leta 1903 je Peter Kozina s svojim družabnikom registriral trgovsko firmo, ki je prodajala tudi čevlje iz Tržiča. Kmalu je tam postavil tovarno, ki je izdelala okrog 300 parov čevljev na dan. Ob 90-letnem jubileju Peka načrtujejo, da bodo kar 81 odstotkov celotne proizvodnje prodali na tuj.

Mladi trgovski potnik Peter Kozina je že začetek tega stoletja sklenil, da se osamosvoji. S svojim družabnikom Stefanom Hitzlom je 28. marca 1903. leta registriral pri trgovskem sodišču firmo HITZL et. Co KOZINA s sedežem v Ljubljani. Ko sta se leta 1907 družabnika razšla, je prevzel delavnico čevljarstva mojstra Janeza Popova v Tržiču, kmalu pa si je začel prizadevati za izgradnjo lastne tovarne. Od barona Borona je kupil travnik ob Bistrici nasproti železniške postaje in se lotil gradnje. V tovarni so že pred prvo svetovno vojno izdelali povprečno 300 parov čevljev na dan. Izdelke so uspešno prodajali na tuj, kjer so se kljub močni konkurenci uveljavili pod kratko "PEKO".

čuo so po obsežnem razvoju v prejšnjih desetletjih zlasti prejšnje leto pestile mnoge težave. Problem presežnih delavcev v režiji so reševali tudi s premeščanjem v proizvodnjo. Če so bili še pred nedavnim v tovarni zaskrbljeni, pa so obeti za delo v jubilejnem letu mnogo boljše. Načrt za leto 1993 namreč predvideva 7-odstotno povečanje proizvodnje; kar 81 odstotkov izdelkov nameravajo izvoziti, s čimer naj bi zaslužili več kot 43 milijonov dolarjev. Ob prizadevanju za največjo kakovost obutve bodo skrbeli za brzdjanje proizvodnih stroškov, kar naj bi zagotavljalo dobre poslovne rezultate, povečanje akumulacije in primerne plače. Do konca leta 1993 bo po načrtu delalo v tovarni Peko 2421 delavec. Njihovo večjo motiviranost za delo pričakujejo tudi od lastninjenja podjetja, v katerem naj bi zaposleni postali njegovi večinski lastniki. ● S. Saje

Še 500 železarjev na čakanju na delo

Jesenice, 7. januarja - Vsi delavci jeseniške železarne bodo ob koncu meseca dobili odločbe. Novih delovnih mest bo manj, zato predvidevajo, da bo letos približno 500 železarjev na čakanju. Odpreti bo treba nova delovna mesta.

Ker so v jeseniški železarni s 1. januarjem ustanovili trinajst novih družb, bodo vsi zaposleni v železarni dobili nove odločbe o zaposlitvi in razporeditvi v posamezne firme. Predvidevajo, da bi bilo v teh družbah letos zaposlenih še 3306 delavcev, od tega v firmi Acroni, Metalurgiji, FIPROM in SEIKO skupaj 2.800 delavcev. Glede na število zaposlenih ob koncu lanskega leta to pomeni, da bo med letošnjim letom približno 500 delavcev začasno čakajočih na delo.

Železarji s strahom pričakujejo nove odločbe, saj bo sistemiziranih delovnih mest v novih firmah manj. Kdo bo v železarni še obdržal delo in kdo bo dobil odločbo za čakanje?

Direktorica kadrovskega sektorja Albina Tušarjeva pravi: »V začetku leta 1991 je bilo v Železarni zaposlenih še 5.126 delavcev, zdaj pa jih je okoli 3.800. Tako kot v obeh drugih slovenskih železarnah smo pomembno zmanjšali število zaposlenih. Zelo veliko smo jih »rešili« z dokupi let, upokojitvami, precej železarjev si je poiskalo drugo delo. Država je za odpravnine in dokupe let namenila kar izdatna sredstva. Zdej je na Zavodu za zaposlovanje še okoli 240 delavcev, ki so bili zaposleni v Železarni.

Predvidevamo, da v novih firmah letos ne bo dela za nekaj sto delavcev, ki bodo v tem ali v naslednjem mesecu dobili odločbe za čakanje na delo. Po planu naj bi imeli do konca letošnjega leta zaposlenih okoli 3.400 delavcev.

Nikakor ni naš namen, da bi ugotavljali trajne presežke in odpuščali zaposlene - vseskozi je bil naš namen, da pridobimo nova delovna mesta. Začetki so že tu: ustanovili smo invalidske delavnice, poskušali pa bomo tudi na druge načine.

Vsekakor bomo tudi tokrat na osnovi elaborata sistematično in zelo pazljivo obravnavali vsakega delavca. Socialni program bo financirala država, verjetno pa ne bo možno prav vsem delavcem dokupiti let, kajti stroški so izjemno porasli. Za eno leto dokupa je danes treba odšteti kar 500 tisoč tolarjev. ● D. Sedej

Parlament naj bi poživil debato o delitvi občine Iz ene pet manjših?

Škofja Loka, 7. januarja - Debel mesec je že okrog, kar se je škofjeloška vlada "pozabavala" z vprašanji prihodnje ureditve lokalne samouprave. Na območju sedanje občine naj bi po republiškem ključu nastalo pet novih, manjših občin: Žiri, Gorenja vas, Poljane, Škofja Loka (kot mestna občina?) in Železniki, njihove meje naj bi se bolj ali manj pokrile z mejami nekdanjih matičnih okolišev.

Občinska vlada je obsežno gradivo, v katerem je še preveč načelnosti, dokaj podrobno preračunala predvsem z namenom, da na naslednji seji občinskega parlamenta odpre oziroma spodbudi med ljudmi večje zanimanje za razčiščevanje številnih vprašanj, ki se bodo bržkone že kmalu pokazala za zelo pomembna. Že zdaj se ljudje na Trati in v Selcih potegujejo za lastni občini (odgovor iz republike je bil menda odklonilen), svoje želje imajo tudi ljudje v nekaterih krajevnih skupnostih; v Javorjahu, na primer, ne želijo "pod" Poljane, v Lenartu ne "pod" Železnike, kamor sicer naravno gravitirajo. Nekateri so tudi prepričani, da bi Sorica in Davča lažje uresničevali svoje interese, razvoj ločeno od občine Železniki. Skratka, na eni strani so prisotne pobude za več kot pet občin, na drugi pa tudi tehtna razmišljanja, da bi zadoščale samo štiri občine: Poljane in Gorenja vas bi se po njihovem mnenju lahko zlili v eno. Vsekakor bo še precej hude krvi in prerekanj, preden bo bodoča lokalna samouprava zaživela. Resnici na ljubo velja občutek, da si za to niti v republiki niti v občinah, prav posebno ne prizadevajo. Morda zato, ker še nihče ni prav jasno razložil, kaj naj bi bilo po razdelitvi občin za ljudi bolje. ● H. Jelovčan

Nocoj koncert v Transturistu

Škofja Loka, 8. januarja - Danes popoldne ob 16. bo v restavraciji hotela Transturist v Škofji Loki razgovor s preživeli borci Cankarjevega bataljona in dražgoške bitke, ki ga bo vodil predsednik ZZB NOB Slovenije Ivan Dolničar. Ob 18. uri pa bo v hotelu koncert Partizanskega pevskega zbora. Na razgovor in na koncert vabijo prireditelji vse, ki jim sta jim pri srcu partizanska beseda in pesem. ● D. D.

V sredo kranjski DPZ

Tokrat o nezaupnici Grosu?

Kranj - Za sredo, 13. januarja, ob štirih popoldne je Stanislav Istenič sklical nadaljevanje prekinjene 16. in ponovno 18. sejo družbenopolitičnega zbora kranjske občinske skupščine. Dnevna reda sta nespremenjena, ali bo zbor tokrat opravil zamujeno delo, pa je glede na številne "običajne" proceduralne zaplete nemogoče napovedati. Toliko bolj, ker bo prejkone na sejo spet prišla pobuda za nezaupnico kranjskemu županu Vitomirju Grosu. Zadnja sejo je predsednik Stanislav Istenič prekinil zaradi televizijskih novinarjev, ki jih je v skupščinsko dvorano prignala radovednost, ali bo zbor sprejel delegatsko pobudo za nezaupnico Grosu ali ne. ● H. J.

KOČKA
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Sp. Besnica 81
PREMIŠLUJETE O NAKUPU POHIŠTVA?
Pokličite 064/403-871

brother STREICHER
ŠIVALNI, PLETILNI IN OWERLOCK STROJI ZA GOSPODINJSTVO IN INDUSTRIJO
brother OWERLOCK neto DEM 720.-
PRODAJA, SERVIS IN NADOMESTNI DELI ZA STROJE VSEH ZNAMK IN TIPOV.
Celovec - center 10. Oktober Str. 24
Tel. 9943-463-513648
Fax 9943-463-5061115

Objektivnost presojanja

Za večino krajevne skupnosti, kar zadeva na začetku leta načrtovane in potem tudi po večini sprejete programe, je bilo minulo leto, vsaj na Gorenjskem, dokaj dobro. Če je še na začetku oziroma v prvi polovici kazalo, da bo marsikaj iz komunalne infrastrukture najbrž počakalo za naslednje programsko leto, se je potem v drugi polovici ob reorganizaciji proračuna nenadoma izkazalo kot izvedljivo. Še do pozne jeseni potem marsikaj od izvedljivega je bilo potem do zime pravočasno opravljeno. Slika je torej, vsaj na prvi pogled ugodna. Podrobnejša ocena pa je po mnenju nekaterih tudi varljiva.

Bogatejši marsikaj za asfalt, vodovod, telefone, javno razsvetljavo, kanalizacijo, odvodnjavanje, obnovo skupnih objektov... so v vodstvih krajevne skupnosti negotovega razpoloženja. Nehote se je namreč ob doseženem in uresničenem začrtanega "oglasila" obljuba, da marsikaj, kar je bilo včasih zgrajeno ob pomoči širše skupnosti in z vložnim trudom ter delom in s prispevki krajanov, ne bo več treba, ker bodo zadeve postale rešljive s plačevanjem davkov. Realnejši pogledi so bili že takrat drugačnega napovedovanja in izkazalo se je, da brez pripravljenosti za sodelovanje in delo in tudi za dodatne prispevke pri urejanju težav in reševanju problemov po krajevne skupnosti vsaj nekaj časa še ne bo šlo.

Zdaj, na začetku novega programskega poslovnega, ali če hočete davkoplačevalskega leta, se spet pojavlja dilema, koliko so davkoplačevalci po krajevne skupnosti še dolžni, predvsem pa sposobni dodatno prispevati k načrtovanim uresničenjem istega, kar so že povedali do zdaj v občinskih parlamentih, da ima prednost pri reševanju. In nenazadnje, ali se je sploh treba še naprej pogovarjati o dodatnih prispevkih za to ali ono cesto, vodovod, kanalizacijo, obnovo doma, cerkve..., če naj bi že z davki pokrili potrebe.

Mislím, da ne kaže biti ob tem razmišljanju tako črnobelo dvoumen. Pravila igre so namreč začrtana in niso pravzaprav prav nič drugačna, kot so bila lani. Zgodí se lahko nenazadnje le to, da bomo spet in še vedno želeli več, kot je na voljo (skupnega) denarja. In za dosego tega bomo seveda hočeš nočeš morali primakniti kaj zraven z delom in denarjem. Najbolj nesmiselno pa bi bilo pri tem ugotavljati, da so recimo občinski strokovni svetovalci (na primer za komunalno infrastrukturo) krivi za to, ali pa za neobjektivno razporejanje premalo denarja. Tudi takšni, nepravilni, očitki so bili namreč ponekod nekakšna "moda" pred koncem leta. ● A. Žalar

Krajevna skupnost Brezje pri Trziču

Tudi letos ceste in še vodovod

Čeprav so že lani največ delali na urejanju cest, nameravajo letos na tem področju nadaljevati. Že spomladi pa se začne tudi zamenjava vodovoda.

Brezje pri Trziču, 7. januarja - Tako rekoč tik pred iztekom minulega leta so v krajevni skupnosti Brezje pri Trziču odprli kar tri ceste na njihovem območju in sicer lokalno cesto Visoče in krajevni cesti v Visočah ter Za Vazom. Medtem ko je ureditev lokalne ceste v celoti financirala občina, so k obema krajevnima četrtno denarja prispevali krajanje. Urejanje cest je bilo tako lani najpomembnejše dogajanje v krajevni skupnosti.

Ze ob slovesni otvoritvi cest je predsednik sveta KS Ivan Kokalj zahvalil krajanom in še posebej gradbenemu odboru za delo in sodelovanje. Med nedavnim obiskom pa je pojasnil, da so zahtevna dela pri urejanju vseh treh cest potekala po programu, kljub ne ravno enostavnim zemljiškim zadevam, prav po zaslugi predsednika odbora Janeza Avsenika in njegovega pomočnika v gradbenem odboru Franca Bučana - starejšega.

"Lani smo nameravali urediti tudi krajevno cesto od Doma organizacij do Dežmana (po domače Pratkarja) in odsek od Avsenika (po domače Jugovca) ter cesto od Ribnikarja do Vidmarja. Vendar pa del nismo mogli začeti zaradi neurejenih zemljiško knjižnih zadev. Zato so ti odseki v programu za letos," je pred dnevi pojasnil Ivan Kokalj.

Sicer pa v krajevni skupnosti računajo na večja dela tudi na lokalnih cestah. Tako naj bi bila letos urejena z asfaltom ce-

sta Brezje - Hrušica - Hudo proti Kovorju, za katero se po izjavi Ivana Elerja že pripravljajo projekti. Druga pa je regionalna cesta Trzič - Brezje - Begunje na odseku od Bistrice do Šije. Ko bo gotov projekt za ta del (od šole v Bistrici do Šije), bodo najprej ocenili, če z dovoljvno rešuje po sedanji trasi dosedanje ozko grlo. V nasprotnem primeru pa bodo zahtevali, da se preveri trasa, ki je že bila rezervirana. Tretja, lokalna cesta, ki naj bi letos prišla v program, pa je Brezje - Popovo - Vadiče - Leše.

Bojan Rozman

"Poleg cestnega pa nas v krajevni skupnosti čakajo letos precej obsežna dela tudi na vodovodu," ugotavlja podpredsednik KS Bojan Rozman. "Pred slabimi 40 leti zgrajen vodovod v vasi Brezje je postal zdaj premajhen in v spodnjem delu tudi dotrajen, zato nam poleti vedno primanjkuje vode. Spomladi letos bo na celotnem območju prišlo do zamenjave omrežja. Gradnja pa se tudi že dva vodohrama po 100 kubičnih metrov, ki bosta po izgradnji povezave z zajetjem Lešnica rešila pomanjkanje vode v naši KS in tudi, takšni so načrti, na širšem območju občine." (Na izgradnjo sistema in ureditev preskrbe računajo tudi v KS Ljubno za vas Praproše. - op. p.). "Pri tej akciji bodo kraji udeleženi z delom le pri izkopih in zasutju tistih priključkov, ki so bili zgrajeni na začetku izgradnje vodovoda oziroma jih bo zdaj treba zamenjati." ● A. Žalar

Ivan Kokalj

Dodelava novega gasilskega vozila

Podbrezje, 6. januarja - Zadnje dni lanskega leta je Gasilsko društvo Podbrezje postalo bogatejše za novo vozilo. Vodstvo društva je že lotilo zbiranja denarja za dodelavo vozila, na katerem manjka še zadnji del za namestitev orodja in gasilske opreme.

Člani Gasilskega društva Podbrezje, ki deluje v kraju že od 1925. leta, so pred približno štirimi leti izrazili potrebo po novem orodnem vozilu. Zaradi podobnih potreb v drugih društvih kranjske občine in premalo denarja za njihovo uresničitev so iz leta v leto pralagali odločitev za nakup novega avta. Ker bo njihov kombi kmalu dopolnil dve desetletji in še komaj služi svojemu namenu, so se zadnja leta odrekli večjim izdatkom in denar skrbno varčevali. Ko so lani k prihrankom dodali še 450 tisočakov iz občinskih virov, so lahko kupili sodobno vozilo IVECO - Turbo Daily z zmogljivim in čistim motorjem. Pred prazniki so pripeljali avto v Podbrezje, kjer so se tega dogodka razveselili številni domačini.

»Več kot tri četrtine vsega potrebnega denarja smo zbrali sami z organizacijo veselice in prostovoljnimi delom, hvaležni pa smo tudi za pomoč občine in krajanov. Brez njihove nadaljnje podpore tudi ne bo moč uresničiti še ene zahtevne naloge, saj bo dodelava orodnega vozila

Blagajnik Franci Pretnar in podpredsednik Ivan Drinovec ob novem avtu

stala blizu poldrugi milijon tolarjev. Vseeno upamo, da bomo to uresničili in nov avto še letos predali namenu," je optimističen Franci Pretnar, blagajnik društva. Kot pove podpredsednik društva Ivan Drinovec, bodo v novi avto namestili sedanjno opremo, ki pa ji bo treba dodati vsaj nekaj novih cevi. Čeprav so zadnji večji požar imeli na gospodarskem poslopiju leta 1991, se namreč oprema precej izrabila tudi ob rednih vajah. Teh niso imeli malo, lani pa so kar 7 desetih pripravili tudi za občinsko gasilsko tekmovalje. ● S. Saje

Smernice za letos

Radovljica, januarja - Občinski odbor ZZBO NOB Radovljica je pred koncem leta vsem 20 krajevnim organizacijam v radovljiški občini posredoval smernice za izoblikovanje programov za letos. Pri tem se občinski odbor sklicuje na vlogo neestranskega značaja organizacije, ki pa vendarle mora upoštevati nova družbena dogajanja in politične tokove po volitvah. Tako naj bi bile najpomembnejše naloge letos boj za mir, varstvo okolja, socialno-zdravstvena problematika, mednarodno vključevanje borčevske organizacije, pridobivanje oziroma vključevanje mladih, rekreativno športno delovanje in sodelovanje pri množičnih manifestacijah, ustrezna informativno propagandna dejavnost, financiranje in skrb za tisk, ki ne bo zanemarjal pridobitev NOB, njihovo vrednotenje itd. ● (Jr)

Podpora enajstih KS

Kranj, januarja - Po lanskem ureditvi in asfaltiranju že dolgo načrtovane ceste Visoko - Senčur v kranjski občini naj bi letos prišla na vrsto za ureditev in asfaltiranje ceste Trata - Senčur. O izgleh za uresničitev tega projekta je ta trenutek najbrž že preuranjeno govoriti. Če pa bo denarja v občinski blagajni dovolj, je prav gotovo obetavna podpora, ki so jo pobudniki (pobuda je iz krajevne skupnosti Velesovo) za za zdaj že dobili kar v enajstih krajevne skupnosti v občini. ● A. Ž.

MEGAMILK

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA
LESCE p.o.

razpisuje

naslednja prosta dela in naloge

UČITELJA

za oddelke podaljšanega bivanja za določen čas s polnim delovnim časom za čas nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom in nastopom dela s 1. februarjem 1993.

KUHARICE

v šolski kuhinji za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom dva meseca.

SNAŽILKE

s polnim delovnim časom za določen čas in delom v popoldanskem času.

Kandidati naj prijave s potrebno dokumentacijo oddajo v tajništvo šole ali po pošti v roku osmih dni od objave tega razpisa.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
Izvršni svet

OBVESTILO

Na podlagi 2. člena odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica (Ur. l. RS, št. 1/92) in sklepa 58. seje IS z dne 23. 3. 1992 objavljamo revalorizirano vrednost točke, ki je od 1. 1. 1993 3,82 SIT.

Vrednost je določena na podlagi trimesečne rasti cen na drobno, ki jo je objavil Zavod RS za statistiko.

NAČELNICA
Irena JAN, dipl. oec. I. r.

Pojasnilo Stanovanjske zadruge Kranj

Ponovna prodaja že prodanih parcel

Da bi zaščitila interese zadržnikov, namerava Stanovanjska zadruga Kranj začeti sodni spor s Skladom stavbnih zemljišč občine Kranj.

Kranj, 7. januarja - Komisija Sklada stavbnih zemljišč občine Kranj za oddajanje stavbnega zemljišča je konec decembra objavila javni razpis za oddajo nezazidanih stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanjskih hiš za več parcel v k.o. Spodnja Besnica, Senčur in Luže. Med njimi pa je tudi parcelna številka 915/4 v k.o. Luže, za katero pa Stanovanjska zadruga Kranj ugotavlja, da je Sklad stavbnih zemljišč občine Kranj to parcelo Stanovanjski zadrugi Kranj leta 1986 delno že prodal in na delu te parcele že stoji sedem stanovanjskih objektov. Vendar pa zemljišča oziroma stavbišča teh objektov še niso odmerjena, ker Sklad ni poskrbel za geometrično odmero, niti za zemljiško-knjižni prenos pravice uporabe na Zadrugo, kar bi moral na podlagi šestega člena takratne pogodbe.

Stanovanjska zadruga Kranj ugotavlja, da sedanji razpis postavlja sedem zadržnikov na tej parceli v skrajno neugoden položaj, saj le-ti zdaj ne vedo, kako velike bodo njihove gradbene parcele, niti se ne ve, kaj Sklad v tem primeru sploh prodaja. Razen tega razpis govori o priključitvi na cesto, kanalizacijo, javno razsvetljavo, vodovod. Vendar pa je Stanovanjska zadruga Kranj za vso to komunalno opremo poskrbela in jo tudi plačala. Na ta način si torej Sklad jemlje rento, ki mu ne pripada; čeprav je Sklad neprofitna organizacija.

Stanovanjska zadruga nadalje pojasnjuje, da s Skladom stavbnih zemljišč občine Kranj že skoraj leto dni potekajo pogovori in dogovori v zvezi z zazidalnim načrtom Senčur oziroma o stavbnih zemljiščih, ki so zdaj objavljena v razpisu za oddajo. Zadruga je dala že več pobud in predlogov za ureditev zadeve, vendar ni dobila nobenega odgovora, čeprav je opozarjala, da nenazadnje stvar lahko konča na sodišču. Kaže pa, da je Sklad, ocenjujejo v Zadrugi, namerno zavlačeval zadevo, ker je čakal na sprejem Prostorsko ureditvenih pogojev (PUP) in je zdaj, ko so le-ti sprejeti, na ta način izigral Zadrugo in tudi krajevno skupnost Senčur, ki je k sprejemu PUP-a dala soglasje. Zato, navajajo v Zadrugi, bo Zadruga prisiljena v interesu zadržnikov začeti sodni spor s Skladom stavbnih zemljišč občine Kranj. ● A. Ž.

Maturantski plesi bodo v Kranju - Kranj - Po več kot desetih letih bodo letos maturantski plesi srednješolcev spet na Gorenjskem sejmju v Kranju. Na ponudbo Gorenjskega sejma, ki jo je za maturantske ples poslali kranjskim srednjim šolam, sta se že odzvali Gimnazija Kranj in Srednja policijska šola. Sejemski hiša bo maturantom namenila večnamenski dvorano, v kateri, zagotavljajo, bo moč namestiti tudi do 2000 sedežev. Kar zadeva stroške za tovrstne prireditve dijakov, obljublajo, da bodo le dejanski. Sejemski hiša se bo tudi zato, da bo izključila različne posrednike oziroma "managerje" in s tem v zvezi manipulacije s cenami, za tovrstne prireditve ob koncu šolskega leta dogovarjala le s šolami. Kar zadeva razvedrilni zaključek tega šolskega leta, je za srednješolce (pa tudi za starše) torej že ena skrb manj. Ne bo se jim treba prevažati na plesne daleč naokrog. Na voljo jim bo parket v večnamenski dvorani Gorenjskega sejma. ● A. Ž.

Malce drugače pa že drevi - Kranj - Maturantski plesi po končanem šolskem letu, malce drugače pa že drevi. Morda bi predstavitev in napoved nastopa tehle deklet, ki nastopajo pod imenom Make up, sodila na kakšno drugo stran. Pa smo jim prostor odstopili tokrat na strani Po Gorenjskem. In razlog? Plesna skupina z imenom Make up pod vodstvom učiteljice na Osnovni šoli Trnovo Mojce Furlan, ki se ukvarja sicer z ekološko vzgojo v slovenskem prostoru, je pa tudi avtorica knjige Prvi koraki v ekologiji, ki je izšla lani spomladi, je pred sedmimi leti začela nastopati na Gorenjskem in sicer na Bledu. Na začetku amaterska skupina se je sčasoma izoblikovala v profesionalno sestavo in uspešni nastopi so jim odprli pot na avstrijska in italijanska plesišča. Njihov reper-

toar obsega področje kabareja, jazz balleta, stepa in show dancea. Med lanskimi uspehi je osvojeno tretje mesto na kvalifikacijskem plesnem turnirju show dancea Slovenije. Drevi pa bo osemčlanska plesna skupina nastopila v Kranju v klubu Gauloises Blondes v Creini. ● A. Ž.

Pet ginekologov v BGP Kranj je prepričanih:

Ni denarja, za katerega bi razprodajali porodnišnico

Vihra okoli oddaje prostorov Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju v najem zasebniku se je sicer že malo poglela. Zaradi privatizacijske vneme prizadeti ginekologi pa še čakajo na odgovora občine (ustanovitelja) in zdravstvenega ministrstva.

Slednjima so namreč decembra naslovili protestno pismo, v katerem nasprotujejo direktorjevemu načinu reševanja ekonomskih težav v porodnišnici. Poklicali nas je ginekolog dr. JOŽE ŽABKAR, najstarejši med ginekologi, ki je v porodnišnici od leta 1966, in je pobudnik protestnega pisma najprej direktorju, nato pa tudi omenjenima forumoma. Ker slednja po njegovih besedah ostajata namerno pasivna, ker se je tudi v kolektivno porodnišnico razmerje sil obrnilo proti petim ginekologom, se s svojo resnico pač obrača na medije.

Ginekologi proti direktorju

Dr. Jože Žabkar je ponovil kronologijo dogajanj, odkar so sredi poletja začele krožiti govorice o oddaji ambulantnih in operacijskih prostorov v najem zasebnemu kirurgu plastiku. Konec leta je bila sklenjena pogodba o najemu, ki sta jo podpisala zasebni kirurg in direktor porodnišnice prof. dr. Lavrič. Skupina petih (od sedem) ginekologov, med katerimi je tudi dr. Žabkar, je ogorčeno nasprotovala najemu, češ da gre za rušenje dolgoletne ugledne ustanove in da je prvi zasebnik v porodnišnici samo poskusni zajec večje privatizacije. Motilo jih je tudi dejstvo, da je direktor takšno odločitev sprejel sam, brez posvetovanja s strokovnim kolegijem v hiši

ustanova še zadosti zdrava, da sama izplava iz težav. Za pogodbo, ki škoduje BGP, bo moral direktor Lavrič odgovarjati. Na sestanku nam je zagotavljal, da je pogodba sestavljena korektno, da je sklenjena za leto dni, kar pa ne drži. Na sestanku pa je med drugim tudi izjavil, da ne ve za točno vsebino. To utrjuje prepričanje, da je nevaren direktor, če ne ve, kaj je podpisal; če pa je pogodbo podpisal namerno, je to še nevarnejše. Ko v popoldanskem času enkrat tedensko delam v ambulanti v Savi, BGP za to dobi 65 tisoč tolarjev. To je podatek za povprečen mesec november, ko sem pregledal 91 žena. Gre torej za dobrih tisoč mark. Od najemnine zasebnega kirurga pa naj bi porodnišnica, sodeč po pogodbi, dobila le malenkost več. Kako naj bi takšen ukrep pomagal pri ekonomski rešitvi porodnišnice!«

Kaj pa odkrivanje raka na dojki

Ginekologi se zavedajo dejstva o zmanjšanem obsegu dela, ki ga je kriva manjša zasedenost bolnišnice in upadanje porodov. Vedo, da jim denarja v prihodnje ne bodo več prinašali oskrbni dnevi, pač pa medicinske storitve. Zato so tudi predlagali, da bi razširili svojo dejavnost na področju zaščite žena, in sicer na zgodnje odkrivanje raka na dojki.

Direktor kranjske porodnišnice prof. dr. Marko Lavrič Pogodba z zasebnikom ni profitna, je pa ekonomska

Kako utemeljujete oddajo ambulantnih in operacijskih prostorov v vaši hiši v najem zasebniku?

»Razlog za to je čista ekonomija. V zadnjih petih letih je število porodov padlo za 30 odstotkov, število oskrbnih dni za 12 odstotkov, za 27 odstotkov se je zmanjšalo število operacij. Negativne trende smo uspeli doslej blažiti z daljšanjem letalne dobe. Izračunu Republiškega zavoda za zdravstveno varstvo kažejo, da je stopnja hospitalizacije žensk na ginekologiji na Gorenjskem najvišje v Sloveniji, kar pomeni, da bi najbrž pošiljamo v bolnišnico tudi ženske, ki bi jih lahko zdravili ambulantno. V prihodnje nam najverjetneje kaže zmanjšanje števila postelj (s 103 na 86). Zato so moja prizadevanja usmerjena k iskanju alternativne in dopolnilne dejavnosti. Ko je dr. Fabjan avgusta letos iskal prostore za svojo dejavnost, sem bil prepričan, da je to ena od možnosti, ki nam lahko pomagata preživeti v težkih časih. Dopolnilno dejavnost, ki naj poveča prihodek bolnišnice in ohranitev sedanje zaposlenosti, predstavlja tudi "trženje" naše pralnice, kjer za nizke konkurenčne cene peremo perilo tudi za zunanje uporabnike.«

Ginekologi vam očitajo, da je z oddajo male operacijske sobe v najem ogrožena varnost žena in novorojenčkov. Kaj menite?

»V prejšnjem letu smo imeli štiri operativne dneve in še ti niso bili polno zasedeni. Te dni sta bili hkrati zasedeni velika in mala operacijska soba. Zdaj je tako tudi v ponedeljkih. To pomeni, da je varnost žena ob ponedeljkih, ko ima eno od operacijskih sob zasebnik, enaka kot vse druge dni v tednu. Veliko je majhnih bolnišnic, kjer ginekološke in kirurške operacijske sobe nimajo ločenih. Mislim, da je kirurg prav tolikšen strokovnjak na področju operativne kot ginekolog in da zaradi njega varnost pacientk ni ogrožena.«

Ta dejavnost pa se vendarle precej razlikuje od dejavnosti, ki jo opravljate v porodnišnici.

»V mnogih majhnih bolnišnicah so ginekološki in kirurški oddelki tesno skupaj. S sprejemom kirurga v naše prostore naša bolnišnica svoje dejavnosti ne spreminja. Oddajamo le v najem tisto, kar nam je v leti postalo preveliko, ker se je zmanjševalo število porodov, pa tudi zaradi spreminjanja načina zdravljenja v zadnjih desetletjih. Na primer: pred leti so žene prihajale s krvavitvami med nosečnostjo. Med dolgotrajnim ležanjem v bolnišnici smo ugotavljali, ali bo nosečnost ohranjena ali bo žena splavila. Zdaj to uspešno ugotoviti z ultrazvokom in pacientkam ni več treba več tednov ležati v bolnišnici. V ginekologiji se odpirajo nove možnosti. Ko bomo tudi pri nas prešli na laparoskopske operacije, kjer sam poseg zahteva morda nekaj več časa, ležanja v bolnišnici pa manj, se nam spet odprejo dodatne proste kapacitete. V naslednjih letih ne bomo več plačani po tem, koliko imamo zasedene postelje, pač pa bodo obveljala drugačna merila. Tedaj bo v našem interesu, da ženske pri nas ne ležijo dlje, kot je strokovno upravičeno.«

Kako odgovarjate na predlog zdravnikov, da bi v prostorih porodnišnice raje poskrbeli za dejavnosti zaščite žena, kakor je denimo zgodnje odkrivanje raka na dojki?

»Pred leti smo že imeli akcijo za zgodnje odkrivanje raka na dojki. Tedaj občine niso bile zainteresirane za razvoj te dejavnosti v Kranju. Pripomba pa se mi zdi zelo strokovno upravičena, vendar v ekonomskem smislu za bolnišnico ne predstavlja rešitve. Prvič zato, ker je pregled dojk zajet že v običajni ginekološki pregled in tudi v ceno storitve. Druga možnost pa je pregled dojk na mamografu. Na tem področju pa bi v prihodnje lahko še veliko storili. Za zdaj imam predračun za nakup mamografa, tudi sem že razmišljal o prostorih, tako da obstaja možnost za to dejavnost pri nas. Drži pa, da naša bolnišnica za rentgenske preglede ni opremljena in smo bili glede tega vselej vezani na zdravstveni dom. Praviloma pa vse žene pošiljamo na mamografijo na Jesenice. Za stroko se mi zdi razvoj tovrstne zaščite žena tudi v Kranju izredno pomemben in če bi kdo od naših zdravnikov pokazal zanimanje za to področje, bi ga lahko začeli razvijati. Zelo pa se izogibam temu, da bi kupil drago aparatur, ki bo premalo izkoriščena. Nisem se obotavljal kupiti ultrazvoka, ki je precej dražji kot mamograf, vendar na njem naredimo letno 10 tisoč pregledov in je torej popolnoma amortiziran.«

Oddaja prostorov v najem je torej ekonomska in ne strokovna odločitev?

»Da. Vendar smo v naši bolnišnici vselej pogrešali kirurga. Bližina kirurga nam je v strokovno korist in občasno tudi nujno potrebna.«

Kako odgovarjate na očitke ginekologov, da je pogodba v škodo vaše ustanove, namreč v ekonomsko škodo?

»Pogodba je sklenjena v okviru navodil, ki smo jih dobili z drugih forumov. Vpogled v pogodbo je imel republiški zavod za zdravstveno zavarovanje, ima jo tudi ministrstvo za zdravstvo, saj brez nje zasebnik ne bi dobil koncesije. Za pogodbo lahko rečem, da ni profitna, je pa ekonomska. Ne moremo služiti na račun oddajanja prostorov, pač pa moramo pokriti stroške, ki jim imamo z njimi.«

Na vas leti tudi očitke, da ste se o sodelovanju z zasebnikom odločili sami brez predhodnega soglasja strokovnega kolegijsa. Kaj je bilo temeljni vzrok?

»Sodelavce sem obvestil o svoji nameri, vendar ni bilo k meni nikogar, da bi se o tem pogovoril. O tem sem sredi oktobra v Mariboru seznanil tudi razširjeni strokovni kolegij za ginekologijo in porodništvo, kjer sem dobil načelno soglasje pod pogojem, če bi se potrebe naše stroke spet povečale, da pogodbo z zasebnikom razbrem. Za zdaj je pogodba sklenjena za pet let.«

in da do danes (5. januarja) nihče (razen dr. Žabkarja) ne pozna pogodbe.

»Ko sem zastul, da se v hiši brez naše vednosti nekaj dogaja, sem 8. decembra sam napisal protestno pismo direktorju. Naslednji dan sem koncept pokazal kolegu, nato pa se je poden podpisalo pet (od sedmih) ginekologov (ki smo po stroki pač ključni ljudje v hiši) in ga oddali na občino in zdravstveno ministrstvo. 11. decembra je bila otvoritev kirurške ambulante. 14. decembra me je direktor klical na pogovor, kjer mi je očital zahrbtost in objubil pismeni odgovor na moje pismo, vendar ga do danes še ni bilo. Ob tej priložnosti sem mu tudi omenil, da so potrjeni moji moralni pomisleki, ki sem jih imel pred leti, ko je bil on izbran za direktorja. Naslednjega dne sem mu po razmisleku predlagal častni umik, češ naj ne načinja substanski bolnišnice, se pravi operacijskih dvoran, naj kirurgu odda samo ambulanto. Toda na to ni pristal. To zdaj pomeni vojno, sem dejal, saj ginekologi bolnišnice ne damo. 16. decembra sem dobil v roke pogodbo, ki je potrdila moja sumničanja,« je povedal sogovornik.

Skrivnostna pogodba

Dr. Žabkar je pogodbo, za katero je prepričan, da je za ustanovo škodljiva, dal deponirati na varno mesto. O njeni vsebini ne želi govoriti, ker je dal besedo, da bo skrivnost obdržal zase. Poslovna skrivnost je namreč, za kolikšno ceno je direktor oddal ambulantne in operacijske prostore porodnišnice zasebniku, ki bo v njih ordiniral trikrat tedensko. Tudi v pogovoru z zasebnikom pred nekaj tedni nismo izvedeli za znesek najemnine. Po nepreverjenih govorih pa bi utegnili znašati od 1500 do 2500 nemških mark.

»Pogodba je napisana tako, da v najkrajšem času lahko uniči ustanovo. Če bi nekdo hotel uničiti lastni dom, bi napisal takšno podnajemno pogodbo. O finančni plati pogodbe doslej nisem razmišljal, zdaj pa sem in prišel do sklepa, da ni denarja, za katerega bi prodajal BGP; ker je zame

Nihče ni ostal brez zdravniške pomoči

Ljubljana, 6. januarja - Kljub začetni zmedri zaradi uvedbe prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja po novem letu noben bolnik ni ostal brez zdravniške pomoči, trdijo pri državni zdravstveni zavarovalnici, kjer so do konca leta sklenili okoli 900 tisoč prostovoljnih zavarovanj. Zavarovalne premije so že višje.

Vsi zavarovanci namreč še nimajo izkaznic prostovoljnega zavarovanja, z njimi se zaenkrat lahko izkažejo šele tisti, ki so s tovrstnim zavarovanjem pohlitali do 20. decembra. Do 12. januarja pa jih bodo prejeli tudi drugi, ki so pogodbe o zavarovanju sklenili do konca minulega leta, so zagotovili na tiskovni konferenci Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Najmanj težav naj bi imeli upokojenci, ki jim decembra še niso odtgnili zavarovalnih premij od pokojnin, vendar do konca januarja še brez dokazovanja uživajo zdravstveno varstvo. Zdravstvenih storitev ne bo treba doplačevati vojaškim vojnim invalidom in civilnim invalidom vojne, ker bo to zanje prevzela slovenska vlada. O tem je sklenjena posebna pogodba med zavodom za zdravstveno zavarovanje in pristojnim ministrom.

S prostovoljnimi zdravstvenimi zavarovanjem smo se večidel zavarovali zoper doplačila k zdravstvenim storitvam, ki bodo v tem letu predstavljala od 5 do 50 odstotkov ekonomske cene storitev. Doplačilom se izognemo s paketom »popolno zdravstveno zavarovanje«. Koliko smo s tem pridobili glede na dejstvo, da so doplačila še vedno sorazmerno nizka, zavarovalne premije pa kljub popustom dokaj visoke, se bo še izkazalo. Sicer pa je državna zavarovalnica postregla že z novimi zavarovalnimi premijami, ki so se zvišale za okoli 15 odstotkov, za nadstandardne storitve pa tudi do 30 odstotkov. Mesečna premija za popolno zdravstveno zavarovanje zdaj znaša 1.150 tolarjev (letna 13.800).

Večini, ki je po novem letu iskala pomoč pri zdravniku, pa še ni imela dokazila o zavarovanju, niso zaračunali doplačila k storitvam. Komur pa se je to vendarle zgodilo, bo od svoje zavarovalnice (državne ali Adriatic) z računom lahko zahteval povračilo. ● D.Z.

Kruh za razseljene begunce

Tržič, 6. januarja - Danes začeno v Tržiču razdeljevati kruh za begunce, ki so nastanjeni pri družinah v tržički občini. Odslej bo vsak od okrog 500 teh ljudi lahko dobil z boni po dve štruci kruha na mesec. Ta pomoč res ni velika, ugotavljajo v občinskem odboru Rdečega križa v Tržiču, vendar bo številnejšim družinam vseeno prišla prav.

Moko je priskrbel RK Slovenije, domačini pa so se dogovorili za peko kruha v zasebni pekarni v Kovorju. Od tam kruh dostavljajo tudi v Mercatorjevo trgovino na Trgu svobode 18, kjer ga lahko brezplačno dobijo razseljeni begunci vsak dan. Kot predvidevajo, naj bi sedanja zaloga moke zadostovala ob takem načinu razdeljevanja kruha za približno pol leta.

In še tole sporočilo za tiste domačine s plitvimi žepi, ki jim je že pošla zaloga krompirja za ozimnico! Občinski odbor RK Tržič ga ima na razpolago še nekaj več kot eno tona. Razdeljuje ga pomoči potrebnim vsako sredo ob 16. uri v garaži tržičke stolpnice. Vsak upravičenec lahko dobi le po eno vrečo krompirja. ● S. Saje

Stolpec za upokojence

Predavanje o zdravnih zeliščih - Sekcija za kulturo pri Društvu upokojencev Kranj vabi na predavanje o zdravnih zeliščih (nabiranje, uporabi in pripravi ter sajenju), ki bo v sredo, 13. januarja, ob 17. uri, v veliki sejni sobi društva na Tomšičevi 4. Predaval bo znani zeliščar Stane Erjavec, pri katerem bo mogoče kupiti tudi pripravke iz zdravnih zelišč.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ, d. d.

objavljajo

prosta delovna mesta za področje KONFEKCIJSKE TEHNOLOGIJE

Od kandidatov, ki so zainteresirani za sodelovanje z nami, pričakujemo:

- visoko ali višjo izobrazbo tekstilno konfekcijske smeri
- najmanj dve leti delovnih izkušenj
- znanje nemškega jezika
- sposobnost za delo z ljudmi

Delo bomo sklenili za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom.

Prijave bomo, z dokazili o izpolnjevanju pogojev, sprejemali 15 dni po objavi na naslovu Gorenjska oblačila Kranj, Bleiweisova cesta 30, 64000 Kranj.

DO ZA OBVEŠČANJE V OBČINI ŠKOFJA LOKA

razpisuje prosto delovno mesto

KOMERCIALISTA NA RADIU ŽIRI

za določen čas s polnim delovnim časom.

Začetek dela 1. februar 1993.

Pogoji: višja ali visoka izobrazba ekonomske ali marketinške smeri, najmanj 3 leta delovnih izkušenj, poznavanje radijskega medija.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Delovna organizacija za obveščanje v občini Škofja Loka, Poljanska c. 2, Škofja Loka. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

foto: Gorazd Šinik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja *Franc Berčič-Berka*. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slik in kipov akad. slikarja *Janeza Ravnika*. V salonu pohištva Ark-Maja v Predosljah razstavlja akad. slikar *Vinko Tušek*.

JESENICE - V Kosovi graščini so na ogled *Grassijev oltarne podobe* iz cerkve na Stari Savi.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik je na ogled razstava slik *Ivana in Josipa Generaliča*.

ŠKOFJA LOKA - Zbirke *Loškega muzeja* so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled po poprejšnjem dogovoru na upravi Muzeja. V galeriji Ivana Groharja razstavlja likovna dela člani *Združenja umetnikov Škofja Loka*. V galeriji Fara razstavlja slikar *Marjan Skumavc*.

TRŽIČ - V prostorih A banke je na ogled *razstava antikvitet* v organizaciji Kirka antika Tržič. V Jožefovi dvorani pri tržiški farni cerkvi je odprta prodajna razstava slikarja *Marjana Pančurja* z naslovom *Podobe iz mojega mesta*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika je na ogled skupinska *razstava likovnih del* avtorjev, ki so v zadnjih petih letih razstavljali v kamniških likovnih razstaviščih.

KOMENDA - V galeriji Zala razstavlja akad. slikar *Dušan Lipovec*.

LJUBLJANA - V atriju Narodnega muzeja je na ogled arheološka razstava *Kelti na Celjskem*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: GLEDALIŠČE - V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili dramo Henrika Ibsena *NORA* - za abonma petek II, izven in konto.

JEZERSKO: GOSTUJE KOMEDIJA - V Kulturnem domu bo jutri, v soboto, ob 19. uri nastopila igralska skupina Predvor s komedijo *Počitnice v Pujsovem zalivu*.

BEGUNJE: KONCERT - V galeriji Avsenik prireja Kulturno društvo Begunje jutri, v soboto, ob 18. uri koncert prazničnih pesmi in kolednic. Poleg domačih pevcev bodo nastopili tudi pevci z Brezji in citrar Dejan Praprotnik.

ŠKOFJA LOKA: RAZSTAVA - V galeriji ZKO-Knjžnica bodo v ponedeljek, 11. januarja, ob 19. uri odprli klubsko razstavo fotografij *Foto kino kluba A. Ažbe iz Škofje Loke* z naslovom *Zapisi z lučjo*.

ŠKOFJA LOKA: LIKOVNO GLASBENA PRIREDITEV - V galeriji Fara bo jutri, v soboto, ob 19. uri likovno glasbena predstava, ki jo pripravljajo Marjana Šegula-Miš, Gašper Poženel na električni kitari in Urška Jurman na saksofonu.

LJUBLJANA: RAZSTAVA - V Cankarjevem domu, velika sprejemna dvorana, je na ogled razstava oblikovanja švedskega stekla z naslovom *Svetlobo sence*.

Uspešnici leta 93

ALMANAH
IN POSLOVNI BONTON

Ljubljana - Založništvo postaja tudi za Časopisno hišo Delo vse bolj pomembna dejavnost. Očitno je zaradi dobro izbrane založniške politike domala vsaka njihova knjižna izdaja uspešna poteza. To prav gotovo velja tudi za sredi tega tedna predstavljeni Slovenski almanah 93 in Moderni poslovni bonton avtorja Jožeta Šircelja.

Z almanahom Delova založniška hiša že drugo leto nadaljuje uspešno zastavljen projekt, ki v resnično izjemni nakladi vsaj za naše razmere prinaša ne le pregled dogodkov preteklega leta, pač pa je tudi nekakšna zbirka koristnega pojasnjevanja pojmov in pojavov. Tako lahko več kot 80.000 naročnikov Dela in Slovenskih novic, le-ti so almanah prejeli brezplačno. Več kot petdeset avtorjev je sestavilo pisano branje, v katerem je najti tudi priročne pravne nasvete, nasvete o stanovanjski zakonodaji, privatizaciji, zdravstvenem zavarovanju, računalništvu, diplomaciji, borzi, bančništvu, novih evropskih državah itd. Ne manjka tudi razvedrilne vsebine. Kot je na tiskovni konferenci zatrdil urednik Slovenskega almanaha 93 Marko Pečauer, se že pripravljajo na novi almanah, v katerega bodo dodali še kakšno novo in zanimivo vsebino.

Poslovni bonton je kot mavzo za kolese, ki se mu pravi moderno poslovanje. Knjiga, ki jo je napisal Jože Šircelj, je zbirka pravil, ki upoštevajo tudi metode sodobne poslovne komunikacije. Avtor je pri pisanju upošteval literaturo iz raznih koncev sveta, posebej pa še iz ZDA, Anglije, Nemčije in tudi Japonske ter še posebej pravila evropskega sveta za oblike obnašanja. Skratka knjiga, ki jo bodo lahko prebrali poslovneži in tudi vsi drugi, ki na različne načine sodelujejo s tujimi partnerji. Knjiga je postala uspešnica že v prednaročilu, kar po svoje govori o tem, da je tako pisanje kot naročeno. ● L. M.

TORKOVI VEČERI

Radovljica - V dvoranci radovljiške knjižnice A. T. Linhartarja se januarja nadaljuje prireditve ob torkovih večerih. Na prvem januarskem večeru je tekla beseda o opernih arijah. Naslednji tork, 12. januarja, bosta gostji večera pesnica Neža Maurer, njena hči Eva Škofic-Maurer pa se bo predstavila kot klovn in plesalka. Tretji večer v januarju, 19. januarja, je namenjen poppisnemu predavanju Ibrahim Nouhoum Maiga bo ob diapozitivih govoril o Afriki. Zadnji tork v januarju pa bo Milan Kristan ob diapozitivih predstavil skupino Ljudje z reke, skupino, ki živi v dolini Dragonje v Istri, poleg kulturnih vezi pa jo povezuje tudi samooskrba - pridelava hrane in ročna dela.

MENJALNICA D-D PUBLIKUM

☎ 217-960

NAJMANJ TOLARJEV ZA NAVJEČ MARK

Ideja za novo grafično zbirko

GRAFIKA
LATINSKE AMERIKE

Radovljica - Z dvanaestimi darovanimi grafičnimi listi mehiških slikarjev grafikov se obeta Muzejem Radovljice zametek nove grafične zbirke umetnikov iz Latinske Amerike.

Radovljiški slikar in grafik Miha Dalla Valle, ki že celo vrsto let živi in ustvarja v Mehiki, je na svoj novoletni obisk doma prinesel s seboj tudi nadvse prijazno popotnico. Njegovi prijatelji slikarji iz Ciudad Mexika so mu namreč izročili grafično mapo z grafikami dvanaestih mehiških umetnikov na temo petstoletnice odkritja Amerike. Umetniško sporočilo grafične mape seveda ne izzveni kot oda dogodku, ki je spreminilo zgodovino, pač pa so grafično mapo, ki je izšla v nakladi 150 izvodov, značilno nasloveli - 500 let protikolonialnega odpora. Grafični listi (tehnika sitotiska) pripovedujejo Evropi, da tudi po 500 letih, odkar je Kolumb prispel do ameriške obale, v svetu še ni izginila želja po osvajanju tujega. O tem in o želji po spoznavanju s pomočjo umetnosti, ki naj prispeva k boljšemu razumevanju med dvema tako različnima deželama, je v spremni besedi h grafični mapi pisala Gabriela Yanes.

"Grafična mapa, ki jo mehiški umetniki podarjajo Muzeju Radovljica, naj bi obogatila stalno likovno zbirko. Potem pa sem začel razmišljati, da bi teh dvanaest grafik lahko pravzaprav pomenilo tudi zametek povsem nove grafične zbirke, v katero bi se stekale grafike iz vsega sveta," pripoveduje slikar Miha Dalla Valle. "Vse zbirke so najbrž nastajale na podoben način, odvisno pa je seveda od organizatorjev, kaj lahko naredijo iz neke ideje. Seveda je Maruša Avguštinova, ravnateljica radovljiškega mu-

Rafael Lopez Castro: Amerika 1492/1992

zeja, ne samo s hvaležnostjo sprejela to umetniško donacijo iz Mehike, pač pa je pomagala oblikovati idejo v povsem konkretnem predlogu.

Grafike na temo Kolumbovega odkritja naj bi bile začetek grafične zbirke del iz Latinske Amerike. Ko smo razmišljali o tej ideji, smo ugotovili," pravi Maruša Avguštin, "da ni tako malo slovenskih umetnikov, ki ustvarjajo v tem delu sveta. V Boliviji je na primer Eji Stih, znani umetniki so v Čilu, da Mehike sploh ne omenjam. Skratka - sprejemamo to pobudo, ki je prišla od daleč in pomeni iskanje razumevanja med ljudmi. Upamo, da se bodo za idejo ogreli vsi, na katere se bomo obrnili s prošnjo, naj prispevajo grafični list v zbirko. Za začetek bo seveda treba

»Marjetica in zmaj« avtorice Jane Milčinski

OTROŠKA PREDSTAVA
NA LOŠKEM ODRU

Jana Milčinski, žena pokojnega Franeta Milčinskega - Ježka, je avtorica lutkovne igrice *Marjetica in zmaj*. Režiserki predstave v škofjeloškem gledališču, Alenki Bole - Vrabec, pa se je zdelo, da je igrice gibalno zanimiva in zato primerna tudi za uprizoritev na klasičnem gledališkem odru. S skupino najmlajših škofjeloških igralcev je za Loški oder pripravila otroško predstavo, v kateri je nekaj žive glasbe in veliko koreografsko lepo izdelanega giba.

Ceprav v zgodbi nastopa zmaj, ki ugrabi deklico Marjetico in ji celo grozi s smrtjo, je to v resnici prijazna in povsem neagresivna igrice. Zmaj je namreč bolj komičen kot grozljiv, v nekaterih trenutkih pa celo vzbuja sočutje, saj si - podobno kot ljudje - bolj kot česar koli drugega želi dobrih in skrbnih prijateljev ter prijaznega doma. Ugrabitelj Marjetice je zato le zelo neroden poskus, s katerim si zmaj želi pridobiti dekličino naklonjenost. Cisto ob koncu se Marjetica in zmaj tudi zares spoprijateljita, a zdaj se zgodba tudi že izteka v urejen in pravičen zaključek, ko se deklica poslovilo od zmaja in se vrne na svoj dom. Igrica ima več vzgojnih poudarkov: otroke navaja na ubogljivost, delavnost in zanesljivost, opozarja jih tudi, naj ne prehitujejo svojega časa, naj se veliko učijo, a krotijo svojo radovednost, kadar bi jih le-ta utegnila odjuti od doma in matere.

Sceno, kostume in odrski gib je oblikovala Gordana Schmidt. Najbolj učinkovita in duhovita je bila seveda pojava štiriglavega, v sebi nekoliko razcepljenega zmaja. Zmaj je razcepljen zato, ker njegovo obnašanje niha med slabimi nakanami, ki jih načrtujejo zmajeve glave in dobrimi nameni, ki se porajajo v četrti, prijazni in celo zaljubljeni glavi. Ta razdvojenost je v predstavi zelo nazorna in seveda tudi komična: v enem samem, velikem in dolgem zelenem kostumu so skriti štirje igralci, ki veliko zmajevogo telo vlečejo vsak v svojo smer. Imena teh štirih igralcev so: Bojan Trampuš, Alenka Zrimšek, Eva Mesec in Iztok Drabik.

Poleg zmaja je zelo veliko razgibanosti v predstavo vnesla tudi Nina Bandelj v vlogi deklice Marjetice. Zelo dobro je obvladala tako odrski prostor kot svoje telo, odlikovala pa se je tudi z lepim govorom. V predstavi nastopata še dve osebi: Damjan Štrekelj je zaigral junaškega mladeniča, ki hoče rešiti Marjetico. Njegov lik je nekoliko ironiziran, kar dodatno pripomore k temu, da je predstava bolj kot herojskost poudarjala življenjskost in vzgojnost. Mia Oter je najprej nastopila v vlogi Marjetičine matere, ker pa je to majhna vloga, je pozneje prispevala tudi živo glasbeno spremljavo na kitaro ter nastopila kot animator ptice, ki zmaju prinese sporočilo o Marjetičinem pobegu. Ta element predstave - animacija ptice, ki jo igralka drži v rokah - nas spominja na to, da je bilo besedilo prvotno napisano za igro lutk.

Mirjam Novak

tinskoameriških držav. Tako nastalo zbirko bi bilo seveda treba pokazati tudi izven Radovljice, vendar pa so to načrti za naslednje mesece in leta."

Ideja je torej rojena in za njeno popotnico v uspešno prihodnost le tole: grafika ima tako v Sloveniji kot v Mehiki kar lepo tradicijo. Pri nas se je tako imenovana partizanska grafika (Šubic, Mihelič) kasneje razvila v znamenito ljubljansko grafično šolo. Tudi v Mehiki ima grafika zelo sorodno tradicijo, saj so v mehiški revoluciji umetniki protestirali proti nasilju tudi z grafiko. Leta kasneje v vročem letu 1968 pa se je po tragičnih dogodkih v mehiškem glavnem mestu rodila grafična delavnica Taller de Grafica Popular, iz katere izhaja cela vrsta ustvarjalcev, ki s svojimi deli sporočajo svetu odpor, kritiko nasilja.

Muzeji Radovljice imajo zdaj priložnost za predstavitev na nov poseben način, ki bo lahko ob vseh dosedanjih prisnas in v širši mednarodni likovni javnosti znanih grafičnih predstavitev vsekakor pomenil več kot omembe vredno specialno zbirko, ki naj ob vsem drugem tudi privablja obiskovalce v Radovljice ali na predstavitev grafičnih listov kjerkoli že bodo na ogled. ● Lea Mencinger

Dušan Lipovec v galeriji Zala

AKVARELI IN GVAŠI

Komenda - Akademski slikar DUŠAN LIPOVEC, ki razstavlja akvarele in gvaše v galeriji ZALA v Komendi, je večplastna osebnost sodobnega slovenskega kulturnega prostora. S svojo slikarsko dejavnostjo in intenzivnostjo že dolgo presega meje Slovenije, sicer pa se njegovo življenje odvija predvsem njegovim rodnim, vse bolj zopet turistično zanimivim Kamnikom in Ljubljano, nedvomnim slovenskim likovnim središčem.

Ukvarjanje ob slikarstvu in grafiki še dodatno z likovno publicistiko ga postavlja med umetniki v poseben položaj. Publicistično spremljanje umetniškega dogajanja na Slovenskem in še posebej ožje kamniškega območja mu spodbuja namreč bolj kritični odnos tudi do svojega lastnega ustvarjanja. To pa dopušča vsekakor določene, bolj ali manj intelektualistične posledice tudi v njegovem lastnem delu. Omogoča mu predvsem večjo širino, ki se kaže v večji tolerantnosti glede bolj sproščene in svobodnejšega ustvarjanja. Slikar se namreč noče uresničevati znotraj enega samega, določenejšega, kakorkoli ekstremnejšega stila. Stik s sodobnostjo vzpostavlja s sproščenim zavestno neobremenjenim prepuščanjem duhovno podoživljenemu likovnemu občutju. Pri tem odločujoča hitra rast izkušenj, likovnih spoznanj in seveda tudi vedenja o razsežnostih umetniškega dogajanja ne samo doma, ampak tudi v svetu.

Za umetnika Dušana Lipovca vsekakor karakteristična čustvena preobčutljivost pa uravnava slikarju tako odnos do ustvarjalnosti kot sploh tudi reagiranje do okolja, v katerem deluje. Prihaja do silnega razpona v izražanju razpoloženja - v slikarstvu - od ekstremno temnih kontrastnih in po zunanosti grobih ustvarjalnih izlivov do presenetljivo mehko lirskih, nežnih in nevsihljivih beležk slikarskega doživljanja na primer lahko tudi iste krajine. Do določene mere narekuje različnost doživljanja slikarskega zapisovanja krajine že spreminjanje same slikarske tehnike. Oljne in akrilne slike s svojo materialnostjo goste barve so ob vsej sproščenosti poteze čopiča zaradi poudarjanja drugačne vsebine pravo nasprotje prosojnosti akvarela.

Sploh je v Lipovčevih slikah čutili za sodobni čas značilno raziskovalno hotenje s sledovi variiranja že kolikor toliko znanega z večsah prav dražečimi ekskurzi tipanja v še neznanu. Pri slikanju v akvarelni tehniki je izhodišče povezano veliko bolj s tradicijo, je bolj splošno, pri čemer pa je običajni končni cilj vsakega umetnika in tako tudi slikarja Lipovca, da doseže čim večjo individualnost.

V prepričljivi neposrednosti akvarelov Dušana Lipovca se je svojskost najprej in najbolj izrazila. Umetniku vsekakor ustreza hitri način slikanja, čeprav ravno njegovi starejši akvareli dokazujejo, da je ob vsej sproščenosti, ki je vsem ustvarjalcem pogoj, bistvena ustvarjalna misel, dograjenost ideje, ustvarjalna nuja in sposobnost discipliniranja.

Njegove prevladujoče svetlo zeleno tonirane v akvarelu naslikane krajine imajo vse tiste odlike, ki jih pri uspelem, dobrem sodobnem akvarelu pričakujemo: Prijetno lahkotnost zaradi zračnosti, individualno pogojeno barvno skladnost s sposobnostjo odslikavanja, spominjanja in ustvarjanja iluzije določene, bolj ali manj nam znane krajine. V okviru svojega dosledno predmetno pojmovanega slikarstva Lipovec izlušča in drzno variira vedno nova živahna sozvočja.

Dr. MIRKO JUTERŠEK

Sukno je podpisalo pogodbo z republiškim skladom za razvoj

Ob velikem izvozu - izguba

Mednarodna finančna organizacija je ugotovila, da ima Sukno ob izpolnitvi določenih pogojev dobre možnosti za preživetje.

Zapuže - Veliko podjetij, ki so zašla v težave, navaja kot razlog osamosvojitvev in izgubo "južnih" trgov. Za Sukno to ni edini vzrok, problemi so se začeli že prej. "V težave smo zašli pred šestimi oz. sedmimi leti, ko se je pri nas pojavila velika, v nekaterih mesecih tudi 20-odstotna inflacija. Ker so nam domači kupci plačevali račune z dinarji šele po pol leta ali celo po enem letu, smo zaradi inflacije veliko izgubljali. Najemali smo posojila, obrestna mera je bila vse večja. Od 1987. leta smo poslovali negativno, težave pa so se še zaostriale po razpadu jugoslovanskega trga. Ker smo poslovali v glavnem s Hrvaško, manj pa z Bosno in Srbijo, izpad ni bil tako velik, a kljub temu se je bilo treba preusmeriti na druge trge," pravi direktor Sukna Alojz Ferbežar in poudarja, da se je podjetje obradalo med drugim tudi zato, ker je prodalo ali oddalo v najem vse premoženje, ki ni bilo nujno potrebno za proizvodnjo. Vseskozi sta mu stali ob strani tudi banka in občina, ki sta kljub blokadi žiro računa ocenjevali, da stečaj ne bi bil primerna rešitev.

Poudarjate, da ste prodajo preusmerili iz domačih trgov na tuje trge. Lahko to ponazorite z nekaterimi podatki?

"Pred tremi leti smo na tuje prodali za 780 tisoč mark izdelkov, s tem ustvarili 10 do 15 odstotkov celotnega prihodka in dosegli 30-odstotno pokrivanja uvoza. Leto kasneje smo na tuje izvozili že za 1,5 milijona mark, z izvozom ustvarili več kot četrtno prihodka in pokrili 82 odstotkov uvoza. Lani je vrednost izvoza dosegla že štiri milijone mark, količinsko smo na tuje prodali 90 odstotkov proizvodnje (vrednostno 70 odstotkov), izvoz pa je bil tokrat že za polovico večji od uvoza. Leto 1990 smo končali "na ničli", predlani smo imeli za 530 tisoč mark izgube, lani pa jo je bilo po prvih ocenah okrog 800 tisoč mark. Izguba je porasla tudi zato, ker nismo uresničili načrtov o prodaji doma in ker je v Italiji, kjer ustvarimo 60 do 70 odstotkov celotnega izvoza, lira devalvirala za 10 do 12 odstotkov."

Kako smo delali, povedo tudi nekateri drugi podatki. Pred tremi leti smo izdelali 300 tisoč metrov tkanin, predlani 320 tisoč, lani pa že 430 tisoč metrov. Hkrati s povečevanjem proizvodnje smo zmanjšali delež nekakovostnih izdelkov na štiri na vsega poldrugi odstotek pa tudi število zaposlenih: pred tremi leti nas je bilo 265, predlani 229, lani okrog 200, v kratkem pa nas bo samo še 193."

Usodno vprašanje za tržiški ZLIT

IKEA razmišlja o sovlaganju

Tržič, 6. januarja - Zaradi zadolženosti je Združeno lesno industrijo Tržič lani prevzel Sklad za razvoj. Njegovo poročstvo omogoča financiranje proizvodnje za znano švedsko firmo IKEA, ki namerava vložiti precej denarja v posodobitev tehnologije. Konec lanskega decembra so se pojavili tudi potomci Bornov, ki zahtevajo denacionalizacijo Zlitove žage.

Ob stavki lanskega oktobra je izgledal položaj v Združeni lesni industriji Tržič skoraj nezahoden, saj ni bilo denarja niti za plače, delovni načrti pa so ostali neizpolnjeni. Tudi začetek letošnjega leta je pred vodstvom podjetja, kot ugotavlja direktor Franc Dobida, še vrsta nerešenih vprašanj, a pod okriljem Sklada za razvoj so uspeli ohraniti vsaj nadaljnje delovanje.

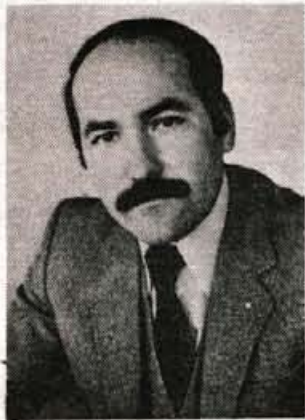
Novembra so dosegli rekordno proizvodnjo in dobro delali tudi decembra. Pozitivno poslovanje se obeta zlasti v proizvodnji pohištva, ki je z novim programom za švedsko firmo IKEA lani ustvarila za 4 milijone švedskih kron, letos pa naj bi zanjo izdelala za 12 milijonov kron proizvodov. S tem tujim partnerjem tečejo tudi dogovori o sovlaganju 1 milijona DEM v posodobitev proizvodne tehnologije, za kar čakajo njihovo ponudbo v Skladu za razvoj. Tam rešujejo tudi probleme zadolženosti Zlita in iščejo končni način reševanja tovarne. V njej je ostalo dobrih 200 delavcev, ki imajo pri izdelavi pohištva delo zagotovljeno za prvo četrtletje in pri

Sukno je eno od dveh podjetij iz radovljiške občine, ki je lansko jesen podpisalo pogodbo z republiškim skladom za razvoj. Zakaj ste se odločili za takšno rešitev?

"Ker nam načrti za izboljšanje gospodarjenja niso prinesli pozitivnega poslovanja in ker si tudi sicer v podjetju želimo dolgoročnih rešitev, smo se začeli zanimati za ponudbo republiškega sklada za razvoj. Njegovi predstavniki so nam že ob prvih pogovorih glasno in jasno povedali, da ne moremo računati na kakršnokoli denarno pomoč, da pa so nam pripravljeno pomagati pri reševanju problemov zaradi odvečnih delavcev, pri pogajanjih z upniki in razbremenitvi starih obveznosti, pri iskanju lastnika... Po posvetovanju z banko in občino, ki nam je lani tudi pomagala s sredstvi od prodanih obveznic, se je delavski svet podjetja odločil, da podpisemo pogodbo, s katero je celotna vrednost podjetja prešla v sklad oz. je lastnica podjetja postala država."

Od podpisa pogodbe je minilo že več kot tri mesece. Kakšne so vaše izkušnje sodelovanja s skladom?

"Z doseganim delom smo zadovoljni. Mednarodna finančna organizacija ININ je pregledala podjetje in ugotovila, da ima Sukno možnost za preživetje in obstoj, če bo nadaljevalo s prodajo na tuje, še povečalo proizvodnjo in zmanjšalo

število zaposlenih na 193. Upravni odbor podjetja je že sprejel program, po katerem naj bi povečali proizvodnjo in produktivnost, zmanjšali izdatke na enoto proizvoda, zadržali 15 do 20 odstotkov prodaje na domači trg, izvozne poti razširili iz Italije in Avstrije še na nekatere druge države, predvsem v Kanado in ZDA, in dosegli pri izvozu tudi boljše cene. Predstavniki sklada se že pogajajo z banko, zavarovalnico, dobavitelji elektrike in zemeljskega plina, izvozno-uvoznimi podjetji in drugimi našimi upniki o razbremenitvi starih dolgov. Kot mi je znano, so pogajanja dokaj uspešna, saj se je skladu z večino uspešno dogovoriti za nova kreditna razmerja, za znižanje obrestne mere, za določen moratorij plačevanja in za daljše plačilne roke. Nekaj bo za sanacijo podjetij, ki jih je prevzel sklad, morala storiti tudi država, ki je za zdaj odločno predraga. To še posebej občutimo izvozniki, ki vsega, kar zahteva od nas, ne moremo vračunati v izvozne cene."

Za koliko bi morali poceniti proizvodnjo in znižati stroške države, da bi bilo lahko poslovanje tudi pri 80-odstotnem izvozu pozitivno?

"Ocenjujemo, da bi morali s 193 zaposlenimi povečati proizvodnjo s sedanjih 430 tisoč metrov na 600 do 700 tisoč metrov tkanin, obrestno mero za posojila znižati pod 15 odstotkov in dajatve za osebne dohodke zmanjšati za 30 do 40 odstotkov."

Rentabilno poslovanje bi bilo tudi dobra osnova za lastninenje. Kako naj bi potekalo?

"Če bomo uspeli pozitivno poslovati, je realna možnost, da bi podjetje olastnili na podlagi delavskega odkupa in da bi s tujimi podjetji le nadaljevali dosedanje sodelovanje. Podjetje bi ostalo v domači lasti in delavce bi še bolj spodbudili za dobro delo in gospodarjenje. Če pa nam to ne bo uspelo, bodo celotno podjetje ali del pokupili tujci, ki so že doslej za to pokazali dosti zanimanja."

Kako boste zmanjšali število zaposlenih?

"Na spisku je 30 do 35 delavcev. Nekateri se bodo upokojili, za druge bomo poskušali v pol leta poiskati drugo zaposlitev, za vse pa naj bi v vmesnem času poskrbela država. Možnosti so, da bi v delu tovarne razvili dejavnost, ki bi zaposlovala 20 do 25 ljudi."

nSukno je precej premožnejša že prodalo oz. oddalo v najem. Kaj vse?

"Pred štirimi leti smo prodali 19 družbenih stanovanj. Obrat, v katerem je bila nekdanj predilnica, in skladišče za surovine smo prodali občini, ki ju je oddala v najem. Ko smo prešli na zemeljski plin, smo oddali v najem rezervoarje za mazut. Prodali bomo tudi počitniški dom v Novigradu, pogodba z italijanskim kupcem je že podpisana, čakamo samo še na soglasje republiške vlade. V tovarni je še približno 200 kvadratnih metrov velik prostor, ki ga bomo oddali ali pa bomo v njem sami razvili dejavnost, ki bi lahko zaposlila tudi precej naših odvečnih delavcev."

Plače so nizke. Kolikšne?

"Novembrsko povprečje je bilo 26.300 tolarjev. Najnižje so bile 20 do 21 tisoč tolarjev, najvišje dvainpolkrat višje."

● C. Zaplotnik

Informacije iz območne GZS Kranj

Območna gospodarska zbornica Kranj spremlja in informira podjetnike o virih in pogojih kreditiranja za njihovo dejavnost.

V današnjem prispevku bi radi opozorili na razpis Slovenske investicijske banke, ki je bil objavljen v časopisu Delo 23. decembra 1992. Razpis je namenjen slovenskim strokovnim delavcem - povratnikom iz Nemčije. Gre za dolgoročno posojilo, namenjeno za ustanovitev podjetja ali obrti, nakup podjetja ali dela podjetja. Koristnik posojila mora pri financiranju projekta sodelovati z najmanj 30 odstotkov lastnih sredstev. Razpis velja za osebe, ki začasno bivajo oz. so bivale v Zvezi republik Nemčiji in so se vrnile v domovino po 1. 1. 1991.

Višina posojila ne more presegati 300.000 DEM tolarске protivrednosti. Realna obrestna mera znaša 4 odstotke letno. Prijave je treba poslati na Slovensko investicijsko banko, vsa dodatna pojasnila pa dobite po telefonu 061/150-015.

Trinajst novih družb

Železarne Jesenice ni več

Jesenice, 7. januarja - Z novim letom so v jeseniški železarni ustanovili trinajst novih družb. Za železarji je krizno leto, saj so morali med drugim ustaviti staro jeklaro. Dolg do upnikov dve stari milijardi tolarjev ali v vrednosti dvomesečne realizacije.

Za jeseniško Železarno je bilo minulo poslovno leto leto krize, leto, ko je bil končno le sprejet sanacijski program in leto temeljite reorganizacije. Zaradi prevelike liberalizacije v zunanjetrgovinski menjavi je Slovenija jeklo na veliko uvažala. Kljub velikim težavam so se v Železarni približali mesečni proizvodnji tisoč ton hladno valjanih nerjavnih trakov. Zaradi manjših naročil so morali staro jeklaro ustaviti.

V železarni so v celoti spoštovali embargo na srbsko in črnogorsko tržišče in so jim tudi zaradi tega določene količine visokovrednih izdelkov obležale v skladiščih. Kljub nemogočim likvidnostnim razmeram so uspeli nabavljati osnovne surovine.

Dolg do upnikov je bil okoli dve milijardi tolarjev ali v približni vrednosti dvomesečne realizacije. Še huje je bilo pri terjatvah, kjer se znesek že dolgo vrtil pri trimesečni vrednosti prodaje. Cene izdelkov so vedno manjše, kupci pa izdelke plačujejo v vedno daljšem plačilnem roku.

V jeseniški železarni menijo, da bodo sprejeti zakoni o dokapitalizaciji in sanaciji slovenskih železarn bolj koristili upnikom kot njim samim, da so bremena zadolženosti prenesena na poznejši rok, v ekonomsko - tržnem smislu pa dajejo obet za boljši začetek.

Zaradi vsega tega so bile nujne tudi organizacijske spremembe in nov pristop pri vodenju. Združenje metalurgije pod eno streho concerna slovenske železarne je nujna za doseganje ciljev. Z ukinitvijo vmesnih holdingov niso le ukiniteli podvojenega upravljanja, ampak tudi vse tri slovenske železarne.

Upravni odbor jeseniške Železarne je na decembrski seji sprejel sklep o novi organiziranosti Železarne Jesenice. V skladu s sanacijskim programom so ustanovili trinajst družb z omejeno odgovornostjo. Tako organizacijo je že prej potrdil upravni odbor Slovenskih železarn. Ustanovljene so bile družbe Acroni, Metalurgija, FIPROM in SEIKO, ki bodo pod neposrednim upravljanjem slovenskih železarn ter družbe: Energetika, Stiltrans, RC, Hrast, Varing, Rentax, Center za prestrukturiranje kadrov, SIKO in poklicni reševalni servis, ki bodo opravljale dejavnosti, ki v ostalih družbah niso organizirane. ● D. Sedej

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ 216-245

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA p.o.
od 1. januarja 1993 obrestuje sredstva občanov po naslednjih obrestnih merah:

1. Tolarska vrednost na vpogled	letno	mesečno
85% R	11,58%	0,93%

2. Tolarska nenamensko vezana sredstva do 50.000 tolarjev	letno	mesečno	
— od 20 do 30 dni	R + 5%	19,43%	1,52%
— nad 1 mesec	R + 7%	21,71%	1,68%
— od 35 do 90 dni	R + 7,5%	22,28%	1,72%
— nad 3 mesece	R + 8%	22,85%	1,76%
— nad 6 mesecev	R + 10%	25,12%	1,92%
— nad 12 mesecev	R + 12%	27,40%	2,08%

3. Tolarska nenamensko vezana sredstva nad 50.000 tolarjev	letno	mesečno	
— od 20 do 30 dni	R + 6%	20,57%	1,60%
— nad 1 mesec	R + 8%	22,85%	1,76%
— od 35 do 90 dni	R + 8,5%	23,42%	1,80%
— nad 3 mesece	R + 9%	23,98%	1,84%
— nad 6 mesecev	R + 11%	26,26%	2,00%
— nad 12 mesecev	R + 12%	27,40%	2,08%

4. Depoziti z devizno klavzulo za zneske nad 100.000 tolarjev	letno
— nad 1 mesec	8%
— nad 3 mesece	9%
— nad 6 mesecev	10%

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA ima svoja poslovalna mesta:

- v Kranju na Likozarjevi 1, delovni čas je od 8. do 16. ure (sobota zaprto), telefon 064/223-700;
- v Trzinu na Cankarjevi 1, delovni čas je od 8. do 15. ure (sobota zaprto), telefon 064/50-189;
- v Ljubljani na Cankarjevi 7, delovni čas od 8. do 15. ure (sobota zaprto), telefon 061/210-040 in
- na Bledu, Trgovsko-turistični center, delovni čas je od 8. do 12. in od 15. do 18. ure (sobota zaprto), telefon 064/78-965. Vabljeni!

A. Hausmann & CO.
Grosistična trgovina za vse samostojne trgovce, obrtnike in podjetnike! Prodaja različnih vrst blaga (razen živil).
Prinesite, prosimo, tudi vaš obrtni list!
BELJAK
St. Magdalenerstr. 35,
tel.: 9943/4242-41512
Poslovni čas: ponedeljek - petek, 7.30 - 17. ure
sreda 7.30 - 20. ure
Veseli smo se vašega obiska!

MENJALNICA WILFAN
Odkup in prodaja deviz po najugodnejših dnevniških cenah. Za večje količine pripravljamo rezervacijo po telefonu in osebno. Zadovoljna stranka, prihranjen denar.
MENJALNICA WILFAN
Kranj, Slovenski trg 3,
tel. 064 211-387
Kje? V Delavskem domu nasproti Globusa, oziroma nasproti avtobusne postaje pri Globusu (vhod med Pionirsko knjižnico in Kinom Storžič).

Prodaja avtomobilov na slovenskem trgu

Novembrska umiritev

Medtem ko je bil oktober za slovenske ekskluzivne uvoznike tujih avtomobilov najboljši, za obe domači tovarni pa drugi najboljši prodajni mesec v letu 1992, neuradni podatki kažejo ponovno (prodajno) umirjanje slovenskega avtomobilskega trga v novembru.

Uradni uvozniki in zastopniki so novembra v večini na slovenskem, delno pa tudi na hrvaškem in makedonskem trgu prodali skupaj 1051 vozil, oziroma vključno z novembrom v celem letu 9587. Tudi v predzadnjem mesecu minulega leta so šle najboljše v denar češke škode (300), sledi Avtotehna

Najnovejša na slovenskem trgu: luksuzni Jaguarji, ki jih bo preko avstrijskega zastopnika G.B.A. prodajal ljubljanski Autocommerce.

VIS z opli (143), na tretjem mestu pa je BMW (75), ki ga zastopa Tehnunion. Zanimivo je, da je precej skromna prodaja nekaterih cenejših vozil, na primer ruskega aleka, kar je verjetno bolj posledica nerednih dobav kot nezanimanja kupcev. Tudi Mitsubishiju ne gre najbolje, čeprav je mešano podjetje koprškega Impulsa in Mitsubishija novembra uspelo skoraj podvojiti oktobrsko prodajo, ki pa v enajstih mesecih znaša vsega 69 vozil. Vse več pa je tudi namigov, da bo slovenski trg prevzel avstrijski Denzel.

Nekateri prodajalci predvsem japonskih vozil so se pri načrtovanju letošnjih količin opekli, saj so ob začetku lanskega leta iz previdnosti naročili bistveno manj vozil kot za prodajno leto 1991. Ker je bila prodaja v poletnih in jesenskih mesecih boljša, kot so pričakovali, je nekaterim že ob koncu oktobra zmanjkalo avtomobilov. Tako se je na primer zgodilo, da ves november ni bilo daihatsujev (Jeklotehna) in hyundaijev (Hyundai avto trade), medtem ko so ob začetku zime pri vrhniškem Industrijaimportu kot sveže žemljice prodajali subaruje.

Verjetno bo skupna prodaja uvoženih avtomobilov v letu 1992 kar za dobro tretjino manjša kot v letu prej, ko je bilo (z udeležbo ostalih trgov bivše Jugoslavije, ki so jih oskrbovali slovenski zastopniki) prodanih nekaj manj kot 15000 enot, v enajstih mesecih lanskega leta pa ta številka znaša 9587 vozil.

Tudi obe domači tovarni sta novembra prodali manj kot oktobra. Koprski Cimos je sku-

paj v Sloveniji in na Hrvaškem prodal vsega 220 avtomobilov (oktobra 335), kljub temu pa je čakalna doba za Citroene kar dolga, ker je odvisna od Cimosovih protidobav. Novomeški Revoz, ki je pravzaprav edina prava slovenska avtomobilska tovarna pa je v mesecu tik pred upokojitvijo katrce prodal 939 vozil (oktobra 1043), prava podoba njihove prodaje pa bo z ukinitvijo renaulta 4 razvidna šele iz decembrskih podatkov. Že zdaj pa je jasno, da se jim je trg več kot prepolovil, saj so letu 1991 na območju bivše Jugoslavije prodali skupaj 25140 vozil iz osnovnega in dopolnilnega programa, v enajstih mesecih lanskega leta pa vsega 9972. Precej manj težav bodo z dosegom prodajnih števil iz leta 1991 imeli pri Cimosu, saj so do konca novembra skupno prodali 3193 vozil (leto poprej skupaj 3393).

Kljub dokaj optimističnim prodajnim napovedim nekaterih uvoznikov za letošnje leto, pa je kakršnokoli zanesljivo napovedovanje precej nehalno početje. Že ob siceršnji nestabilnosti slovenskega avtomobilskega trga, nihče ne ve, kaj se bo zgodilo, če bo vlada z za zdaj še v predalih spravljenim odlokom o dodatni 15-odstotni obdavčitvi, obremenila tiste uvoznike, ki ne bodo zagotovili ustreznega protizvoza za avtomobilsko in spremljajočo industrijo. ● M. Gregorič

MEŠETAR

Odkupna cena mleka za januar še ni znana

Ko smo v sredo poklicali v kranjsko Mlekarno, so nam povedali le to, da glede odkupne cene mleka za december in za januar ni ničesar novega. Kot vse kaže, bodo kmetje tudi za decembra oddano mleko (s 3,6 odstotka tolsče) prejeli povprečno 21,40 tolarja za liter, kolikor sicer prejemaajo že od aprila dalje. Skupni predlog ministrstev za kmetijstvo in trgovino, da bi odkupno ceno povečali vsaj na 22,10 tolarja za liter, je očitno ostal v vladnih mlinih, ki zdaj, ob oblikovanju nove vlade, meljejo bolj slabo in počasi. Vse več je tudi znamenj, ki kažejo na to, da bo tudi januarska odkupna cena enaka decembrski. Vlada je namreč doslej odkupno ceno določala v začetku meseca, da so se ji lahko cenovno (s podražitvami) prilagodile tudi mlekarne.

AGROMEHANIKA KRANJ

Poslovni center Hrastje, tel.: 324-033

* akumulator Vesna 12/45	3.800	* akumulator Topla 12/50	4.700
* akumulator 12/100	7.900	* akumulator 12/135	12.500
* antifriz koncentrat (l)	220	* samokolnica	4.100
* agregat za pranje strojev:		* 140 barov	41.000
* 100 barov, z vozičkom	27.600		
* 150 barov, z vozičkom	63.000		

Ugodno! Električno ročno orodje Iskra in ročno orodje Unior - 25-odstotni popust!

253 dolarjev na hektar kmetijske zemlje

Podatki, ki jih je v predlogu strategije razvoja slovenskega kmetijstva objavilo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, so zanimivi že zato, ker kažejo, da Slovenija tudi glede državne podpore caplja za kmetijsko razvitimi državami. Poglejmo vrednost vse državne podpore, preračunane na hektar kmetijske zemlje, leta 1990 v nekaterih državah Evrope in sveta!

v dolarjih na hektar kmetijske zemlje

država	intervencije	država	intervencije
Slovenija	253	Finska	2.329
Avstrija	1.156	Noveška	4.247
Švedska	1.026	Švica	3.068
EGS	1.169	OECD	272
Avstralija	2	Nova Zelandija	7
Japonska	11.442	Kanada	124
ZDA	169		

GORENJSKI GLAS

Črna metalurgija po japonsko

Potem ko je prejšnja slovenska skupščina sprejela zakon o sanaciji podjetij v okviru slovenskih železarn in je v Uradnem listu Republike Slovenije že objavljena odredba o izdaji blagajniških zapisov za kritje izgube slovenskih železarn (odredba o izdaji blagajniških zapisov v vrednosti 4.369.000.000 tolarjev na ime na podjetij v sistemu slovenskih železarn velja od 1. januarja 1993!), je zanimiva vest o poslovanju jeklarn na Japonskem.

Pet največjih japonskih jeklarn je lani v prvi polovici leta zaradi manjšega povpraševanja morale priznati precej slabše poslovne rezultate glede na leto 1991. Ob močno zmanjšanem domačem povpraševanju so japonski jeklarji sicer imeli možnost večjega izvoza, vendar po precej nižjih cenah, saj so jeklarne iz Južne Koreje tiste, ki narekujejo cene jeklu na svetovnem trgu. In tudi japonska jeklarska industrija pričakuje pozitivni učinek dodatne državne pomoči...

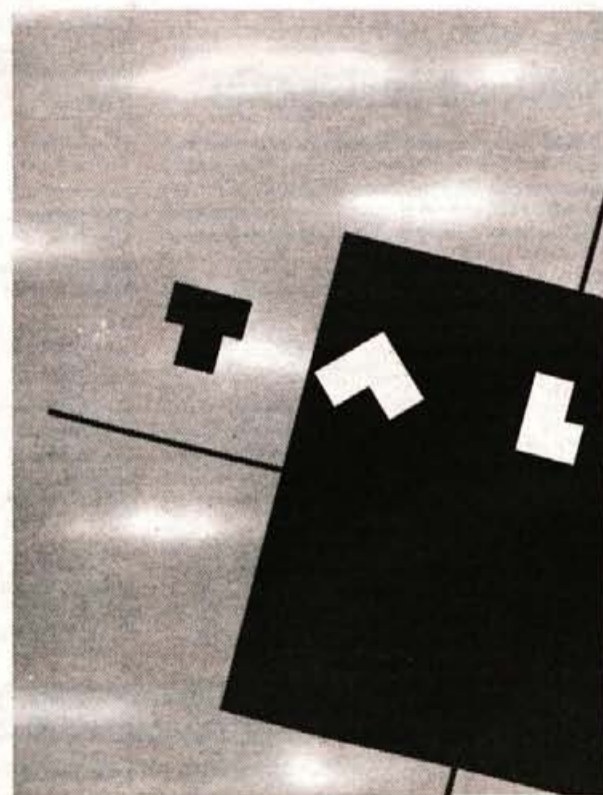
APRON
NEPREMIČNINE

svetovanje in cenitve ter
nakup, prodaja, zamenjava,
najem in oddaja
nepremičnin

Likoarjeva 1 a, Kranj
064/214-674

ALUMINIJ SE RODI

Aluminij je zagotovo kovina prihodnosti. Zaradi izjemne lahкости mu pravimo banka energije. Ker je do neskončnosti ponovljiv, mu rečemo zelena kovina. Ne rjavi, zato ohranja trajnost in daje zanesljivost predmetom. Zlahka se uliva in oblikuje, zato privablja nase bogastvo oblik, estetiko in kulturo.

Lahkota prihodnosti

S črno krivo zatemnjeno, divje, bučče, ogromno morje te je použilo v svojo globel nepredirno - o, kraj moje mladosti, podoban Atlántidi zdaj si!

Antoni Sonimski, *Atlántida*

Sonja Stergaršek

Mene je obdala ogromna žalost
Tudi voda je ne spere
Tudi milina ptic je ne stre
Tudi nož v ustih je ne izdre

V meni je ogromna želja
Tudi vulkan ji ni podoben
Tudi mah ni dovolj zelen
Tudi kamen ni prav trden

V meni je srce boleče
Tudi sonce me boli
Tudi smrt me boli
Tudi ti me boliš

21. 6. 1988
8.15 - 8.20

Franci Zagoričnik

Eksekucija samoglasnikov Sonje Stergaršek

Sonja Stergaršek: *Voyelles mortes*, pesmi francoske in slovenske; opremil Bogdan Sieberer; samozaložniška zbirka Fondi Oryja Pála, Kranj 1992

Dosedanja samozaložniška dejanja Sonje Stergaršek segajo po dveh oblikah natisov pesmi: po strogi knjižni obliki glede na vezavo, naklado in ustrezanje uradnim zahtevam, kot sta mnenje državnega urada glede obdavitve ter CIP, in po obliki samizdata, ki ni vezan ne po izvedbi in ne statusno, ne na knjižno obliko in ne na katerekoli druge zunanje zahteve. K prvi pojavni obliki sodita regularni zbirki *Otrokove dlani* - 1981 in *Pomlad '88* - ki je izšla 1988 v dveh izdajah, drugi pri SZS Emonica. Pri drugi pojavni obliki gre za večje število nizkotirajnih, unikatnih izdaj, ki jih je več kot štiridesetih.

Obe knjižni obliki kulturološko predstavljata nekakšno statusno podvrsto na črti od primordijalnih vidikov pisnega pesniškega komuniciranja - pri Sonji Stergaršek kot vrsta zasebnih pisem opremljenih s pesmimi, oziroma s temi, lahko bi jih imenovali tudi parazbirkami - vse tja do državnega literarnega elitizma, z njegovo navidez odprto, v resnici pa bolj kasno, skorajda tabuizirano dosegljivostjo. Vrata v literarno življenje imajo pač to dvojno opravilo, da so prepustna ali pa tudi ne. To po drugi strani pomeni, da je književnost še zmeraj tudi področje vladanja, njena strokovna neodvisnost od tega področja pa je samo deklarativna. Kot si oblast želi biti miljena, so potem tudi njeni umetniški miljenici obdarjeni z milostjo njenega ozkega reprezentančnega omizja. Na tem področju so tudi upori zoper kulturno oblast - gladovna izsiljevanja na Ministrstvu za kulturo - samo pehanja "trinajstega" praseta.

Naj navedem samo nekaj površno izbranih indikativnih naslovov: *Obrobje, Noč kurentov, Cedrino ječanje, Za 6 metaljev, Nuragi so izklesali kamen, Parafantazije, Elektronski vojaki, Iz kverte, Knjiga, ki ima samo tri strani, La poésie se meurt, L'indifférence des voyelles*.

Pri omenjenih parazbirkah - uporaben je tudi izraz embrionalne knjige, ki so bile nekoč značilne tudi za edicije OHO - gre še naprej za najrazličnejše pojave oblike in v splošnem tudi za več avtorjev. Mednje sodijo tudi Valentin Cundrič, Sonja Koranter, Orest Zagoričnik. Na Hrvaškem sodi mednje Vlado Martek, v Vojvodini Tatjana Cvejin. To so vse avtorji z mnogimi naslovi in so tudi mnogi s samo posameznimi tvorstvimi deli, kot npr. Kristijan Muck s *Stekleno knjigo*. To je literarni in kulturno sociološki pojav, ki že dolgo vabi k posebni raziskavi.

Na poti od pesnenja do njegove višje kulturne veljave je tudi državo-tvornost poezije ali bolje kar njena držav("otvor")nost. Država nastane tisti hip, ko je njena gradnja do neke določene mere zaključena. To je tisti hip, ko postane tudi poeto-državo-tvornost ena izmed ustoličenih religij. Odprta - "otvor" v izvlečku analizirane besede - je samo še svojim najožjim, privilegiranim podanikom. Novi iskalci so nepotrebnost, odrinjeni v brezimnost kakšne zekajevske tisočglave pesniške mase, odkoder tudi so in kamor najbolj sodijo; v varen alibi in anonimnost.

Voyelles mortes - "mrtvi samoglasniki" prinašajo s sabo ne posebno prikrit statusni pomen. Samoglasniki so ljudje! Ali nas k tej misli ne navede spomin na nekdanje Šalamunove "mrtve fante"? Čeravno so "mrtvi samoglasniki" v našem primeru predvsem samo glasovi, ne samo glasniki, ampak tudi samo glasniki. Niti ne glasniki besed. Samoglasniki so še na ravnini nebesede. Ali zato pesmi Sonje Stergaršek zvečine sploh nimajo niti naslova, s katerim bi nagovarjale, in skoraj ne svojega naslovnika? Brez naslova so tudi nekatere njene paraknjige.

Naša pesnica svoje pesmi razpošilja nekoliko neobvezno in tudi neobvezujoče, in če so namenjene kateremu slovenskih založnikov, tudi

brezodzivno, kot da bi bila njena ponudba pretirano nezahtevna ali celo ne povsem resna. Ali pa sploh je tako? Si ne umišljam skrajnosti, da bi najprej zanikoval nekaj, kar se že samo po sebi ne kuje nikamor, da bi potem v verbalnem zasuku lahko trdil nekaj povsem nasprotnega, namreč, kako neka pesem sodi ravno tja, kamor v resnici sploh ne sodi in k temu tudi sama ne teži?

Ampak pri svoji trditvi se vendarle opiram na nekatera teoretična in empirična dejstva iz estetske in tudi socialne usojenosti tega pesništva, tako da skrajnosti niso ravno umišljene. In tudi ne določena nevsiljivost pesnenja Sonje Stergaršek.

V osnovi njenega pesnenja gre za lirizacijo dokaj nezahtevnega vsakdanjika, navidez neobteženega z eksistencialnimi, socialnimi ali še bolj običajnimi intimnimi problemi, kakršni so najbolj pogostna tema povprečne lirike, kot je npr. ljubezenska lirika. Navidezna nezahtevnost in nevisoko stremenje tega pesnenja bi se potemtakem izmikala vsem tistim obremenitvam, ki bi jih imeli za razumljive in pričakovane, mogoče celo za velike teme tega pesnenja. Izmika se v lirični dotik s skoraj odvečnimi, čeprav usojenimi malenkostmi, ki nas v življenju obkrožajo, in v našem primeru vstopajo v artikulacijo na ravnini besedne umetnosti, z nepričakovano pogostnimi pesniškimi obrati, ki nas očarajo ravno v trenutku, ko smo sami še najbolj nagnjeni k razočaranju.

Ti njeni pesniški obrati so potem tisto, kar za Sonjo Stergaršek lahko velja kot njena pesniška inventivnost. Ta pa je lahko samo izjemna, saj večji del našega sodobnega pesništva ne teži ravno po nečem takšnem, kar naj bi bila pesniška invencija. Primer omenjenega obrata je v naslednji pesmici:

"bom sedla / v kletko / kot ptič v seno //
bom rekla / nič ne maraj / ko iz sena poletim"

Ali druga pesmica:

"ko so se vode / iztekle //
so v kamnu / obtičali // sveži valovi"

Na to lirično osnovo se navezujejo nekatere ponovitve pesemskih motivov, najsi pomensko neznatnih in skoraj nepomembnih, kot je npr. pogled skozi okno, dogodek z vrati, v smeri vizualnih razmerij med danim predmetnim svetom in notranjimi vzgibi, ki jih ta razmerja vzbujajo. Te vztrajne ponovitve predstavljajo svojski pesniški postopek, ki privede tudi do izraznih zgostitev, v nekakšni vzporednici in prepletu notranjega in vnanjega dogajanja.

V tej koincidenzi se namreč v letu 1988 ponovno zgosti tudi ulica, v smislu narodnostnega in pomladnega političnega prebujanja, v katerem je bilo pesništvo občutno udeleženo, pa ne samo v dekorativnem pomenu, pač pa v živem dogajanju na tedanjih javnih tribunah, in vseh velikih in manjših zborovanjih. To se seveda ni dogajalo samo na sentimentalno humanistični ravnini nekakšne velikobesedne pajčevine (oz. pavčkovine, kar pač aludira na najbolj osprednjega in najbolj osladnega pesnika slovenske pomladi). Pesniška slovenska pomlad se je dogajala tudi na svoji ljudistični platformi, kamor je mogoče šteti veliko protestno minuto molka na Trgu revolucije v Ljubljani, kakor tudi ljudistične rože zoper vojaško nadoblast na Metelkovi.

V to smer se pri Sonji Stergaršek gotovo nagiblje že njena zbirka *Pomlad '88*, katere naslov glede na letnico samoumevno beremo tudi kot "slovenska pomlad", čeprav je bila zbirka napotena v svetu že pred velikimi in prelomnimi dogodki v juniju tega leta na Trgu osvoboditve, vsekakor pa v znamenju takratnega ljubljanskega procesa zoper četverico. Gre za vrsto pesmi, v katerih lahko zasledimo utrip tiste časa, npr.:

"stiska svobode / prižema in oži / zadnji krog //

človekova tekočina / se je izlila /
blatijo / njegovo poslednjo / obleko (za)upanja"

V *Voyelles mortes* najdemo pesem z do minute natančno označenim kardigramom velikega dogodka: *Mene obdaja ogromna žalost*, 21. 6. 1988 ob 8.15 - 8.20, ki je bila zapisana še pred zborovanjem na Trgu osvoboditve, in *Zemlja je spreminila znak*, 18. 7. 1988, ob minuti molka na Trgu revolucije. Pri tem gre za tematske priložnostne in spajanja, ki so kot nalašč prav tako tudi semantično zahtevnejša. Takšen zamah pesnenja seže vse do roba zle slutnje in do razodetja duhovne kataklizme, izražene z besedami "zemlja je znak izgubila".

Do končnega obrazca selekcioniranja pesemskega gradiva pride Sonja Stergaršek v svojem sonetnem vencu *Nič več*. Pesnica pri tem zajema iz svojega izhodiščnega izpovednega minimalizma, v vztrajnim ponavljanjem prvega verza sestavnih sonetov ("po cesti se spreha-jaš") in vse do pesniškega zaznavanja usodnih vojnih trenutkov, z različnimi izpeljavami svojega izhodišča v izpolnjevanju oblike moderne soneta.

Čas nastajanja njenega sonetnega venca je kronološko nazadnji in tudi vrhni, glede na celotno njeno pesništvo. Lahko bi dejali, da sonetni venec zajema predvojni, vojni in povojni čas, in je kot pesniški izdelek že v celoti posvečen najvišji poetološki zahtevnosti. To bi v soodvisnosti časa kot Časa in časa pesnenja veljalo tudi največji zavezanosti njenega pesništva svojemu času, z njim vred pa tudi vsečasju.

To je obenem tudi najboljša napotilo vsemu nadaljnjemu pesnenju Sonje Stergaršek.

Odprte strani

Na Odprtih straneh se pojavlja *Nova Atlantida - Zgodovina I*. Njeni ustvarjalci so Sonja Stergaršek, Jože Dežman, Alojzij Žibert, Franci Zagoričnik (urednik) in Črtomir Frelih (risbe k besedilu J. Dežmana).

Nekdaj Adolf Hitlerplatz, danes Titov trg nemara nekoč spet postane "navaden" Glavni trg v Kranju

Jože Dežman

Komunistična partija na vasi - bohinjski zgled

Partijski po vojni

Po vojni je trajalo leto ali dve, da so se vrnil domov moški iz vojske in taborišč. Npr. število moških v partijskih celicah je naraslo od 23, kolikor jih je bilo septembra 1945 na 85 decembra 1945. Decembra 1945 je bilo v enajstih partijskih organizacijah v Bohinju 125 članov. Kakšno je bilo najvišje število partizanov vključenih v partijske celice po vojni iz pregledanega gradiva, nismo mogli izluščiti. Zelo verjetno pa ni preseglo medvojnega števila. Mobilizacijski proces, ki se je začel v NOB, je bil po vojni prekinjen. Po podatkih Občinskega komiteja ZK iz leta 1955 je bilo v osemih partijskih organizacijah (devete, v kateri so bili organizirani delavci - nedomačini, pri obdelavi podatkov ne upoštevamo) leta 1946 sprejetih devet novih članov, leta 1947 petnajst, leta 1948 devetindvajset in leta 1949 osemnajst. Leta 1950 so sprejemali nove člane le v treh osnovnih organizacijah in sicer so jih sprejeli sedem. V letih 1951-55 so sprejemali nove člane le v Bistrici, le leta 1955 še enega v Srednji vasi.

V tem partijskem poročilu je zapisano, da je bilo leta 1955 v partijskih organizacijah v Bohinju le še 65 članov, sprejetih v KP do konca leta 1945. Ta podatek iz partijskega poročila dopolnjuje podatek iz popisa članov ZB iz leta 1959, ko je članstvo v ZK omenilo 130 borcev in aktivistov. Ocenjujemo, da je prva številka bliže dejanskemu stanju kot druga. To domnevo potrjujejo izjave v vlogah za priznanje posebne delovne dobe za čas NOB, ki so bile napisane večinoma med leti 1955 in 1960. Večina borcev in aktivistov je članstvo v KP zamolčala, le redki so članstvo v KP/ZK navajali kot podkrepitev upravičenosti svoje prošnje.

Če upoštevamo, da je bilo v KP do konca leta 1945 sprejetih čez tristo Bohinjcev in da se jih je ob 57 žrtvah vojne in nekaj umrlih le malo izselilo iz Bohinja, potem je do leta 1955 osep članov, sprejetih do konca leta 1945, velik.

Vzroke za izključitve, ki se pojavljajo v obdobju do leta 1955, bomo nakazali. Osip pa se je nadaljeval še naprej, čeprav je bila politika kaznovanja manj dosledna. Po letu 1960 je bil najpogostejši ukrep kar črtanje iz članstva ZK zaradi neudeležbe na sestankih, neplačevanja članarine ipd., pogostejši pa so izstopi. Še v letu 1985 je eden redkih preživelih članov iz vojnih let izstopil, ker v partijskem delu ni več videl smisla.

Maloštevilni partiji so po izključitvi spet postali člani KP/ZK, organiziranih poskusov pridobivanja izključenih in tistih, ki so izstopili, skoraj ni bilo, pa še tisti, ki so bili, niso bili uspešni.

Omenili smo že, da so pred vojno preminuli štirje partiji, da jih je bilo med žrtvami vojne 57. Po vojni jih je do leta 1986 umrlo še 123. Le redki med preživeli so člani ZK.

Vera

V anketnih listih so člani pisali tudi o svojem odnosu do vere. Bolj kot o svojem osebnem odnosu do vere so pisali o svojih (predvsem negativnih) izkušnjah z duhovniki in verskimi fanatikami:

"V tej dobi šolanja sem bil v zelo slabih družinskih razmerah, vzrok temu je bil, ker je bil oče zapeljan s strani duhovnikov, ker je šel oče za poroka nekemu trgovcu za 100.000 kron, istočasno je imel župnik Krajc iz Boh. Bistrice hranilnico in posojilnico, ki je to vsoto upisanega denarja 100.000 kron pač spremenil v 100.000 Din. Istočasno so s terorjem pritiskali za obresti plačevati. Oče z 8 otroki ni mogel oskrbovati svoje družine, ker je moral delati le za obresti visokega denarja, poleg tega pa še mati boleha več let, ki je tudi to vplivalo nanjo. ... Odnos do vere imam pravičen že od mladih let, kar je že spredaj navedeno." "Spoznal sem v duhovnikih, kateri so nas učili, mnogo gnjilega, surovega. ... Moje mišljenje napram duhovnikom in duhovniškega poklica se je z razvijanjem popolnoma razblinilo, posebno, ko se mi je odprl svet v življenje posebno v 4. in 5. gimnaziji v spoznanju z ženskim spolom" "... sovražim kapital, ki se nahaja narvečji v Vatikanu." "V 5. razredu me je župnik začel siliti, naj grem študirat za duhovnika, kar sem sam kakor tudi oče odbil. Vsled tega me je pričel tepsti in sovražiti, jaz pa njega." "Že takrat sem se zavedal za izkoriščanega. Največ pa radi tega, ker je bil dotični mojster tako pobožni, da je hodil vsak dan v cerkev in tudi vajenci smo morali hoditi v cerkev. Otrple so se mi oči in sem spoznal, da so ljudje, ki hodijo v cerkev, najslapši, to je pa radi tega, ker je dotični mojster pretepal vajence in mučil s tem, da smo šli pozno spat in rano ostati."

Pomembno je na stališče posameznikov do verskega življenja vplivalo vzdušje v družini: "Do vere nimam preveč zanimanja, v cerkev grem največ zaradi staršev, da ni preprič..."

Bili pa so partiji, ki se na ljubo partiji niso bili pripravljali odgovodati veri: "Vero pa sem imel in jo bom imel in od tega me ne bo nihče odvrnil pa če sem radi tega tudi izključen. Verujem v Boga ne verujem pa v duhovnike."

Sonja Stergaršek

*zemlja je spremenila znak
vse je vase pokopala*

*vsi mrtvi -
neme priče*

*vsi živi -
ostale priče*

*vse zeleno
je razpadlo*

*vsa ljubezen -
kamen*

*vsi padci -
prevara*

*pod pragom prah -
smrdljiva kolesnica*

*v odmevu nespoznavnega -
le še krik*

zemlja je znak izgubila

za minuto molka
18. 7. 1988

1. magistrale

*svojega dneva vsega ogreva
ko je nič prekril tvoja omahovanja
da se mati navkreber peha
gledaš za ptico gorja
velika zrkla zakotališ
iščeš julijo zagledaš
ko se koljejo mladiči
nad poljem krvi orli letijo
- jutra ko blišč biserne gladine -
ne čakaj pogubna strast
da krila nakodrana vijugava pota
za zaprtimi vrati posedajo
vidiš vojne poljane v čašah krvi
hrbtenica polzi - sramota teži*

2. magistrale

*po cesti se sprehajaš
ko poldne trosi prezgodnji
med hropečo množico zijaš
kalno vodo s pogledom bistriš
samotno grabiš zeleno
petje daljnih zvokov
na puščavskih drobcih se
po zemlji se plazijo brez sadu
ne čakaj zajahaj v pohod silnice
ko črnijo prek višav orli pozabe
ko v modrini nepozabno zaspiš
ko vse je spet mlačno
vidiš vojne poljane v čašah krvi
pod oknom sam junak leži*

Stališča mnogih do vere niso bila pogojena z osebnimi izkušnjami, niti teoretično osmišljena, ampak se do vere opredeljujejo dokaj meglono: "Vera na mene nima nobenega vpliva in ne čutim nobene potrebe po cerkvenih obredih." "Prepričana sem, da onostranskega življenja ni. Nikdar pa ne bom silila drugih, kaj naj verujejo. Zdi se mi, da bo prej ali slej vsak sam prišel do spoznanja."

V prvi polovici petdesetih let je bila religioznost poleg na splošno (ne)opredeljenega vzroka "malomarnost" glavni razlog za izključitev. Podrobneje opredeljeni vzroki teh izključitev pa so bili obiskovanje maš in drugih cerkvenih prireditev cerkvena poroka, krst, birnanje otrok. Domnevamo, da se je precej izključenih za te obrede odločalo bolj zaradi ljubelega miru doma kot zaradi intimne opredelitve za vero. Večinoma so te obrede pred organizacijo prikrivali. Decembra 1954 so v eni partijskih celic obravnavali primer člana, ki je februarja tega leta na partijskem sestanku napovedal, da se bo cerkveno poročil. "Poročil se je štiri mesece po civilni poroki in to na pritisk svoje matere, s katero je živel v stalnem prepiru." Ker zadeve ni prikrival in je bil sicer zelo prizadeven, tega člana niso izključili.

Civilne poroke in pogrebi so bili prelom izročilom in so bili eno od torišč družbenopolitičnega spopada na vasi.

Vernost oziroma spoštovanje navad, ki spremljajo versko življenje, je izhajala predvsem iz nezadovoljstva članov nad razmerami v družbi. Tako kot so leta 1945/46 v anketnih listih partiji izražali svoje razočaranje nad vlogo duhovnikov pred vojno, ko jim ti niso pomagali pri reševanju življenjskih težav oziroma so pogosto zastopali stališča, ki so ljudem oteževala uresničevanje njihovih želja ali jim drugače grenila življenja, tako so se po vojni, ko so se jim razblinile predstave o boljšem življenju, ki naj bi jim ga zagotovila partijska akcija, razočarani vrnili v tradicionalni ideološki svet vasi.

Kmečko vprašanje

Ena od spornih usmeritev našega povojnega razvoja je bila nedvomno kmetijska politika. Tudi mnogi kmetje-partijski so se znašli v precepu. Obvezna oddaja, davki, predvsem pa kolektivizacija so mnoge odvrnili od KP/ZK: "Tovariš A, je kaznovan s pismenim opominom, ker se ne udeležuje študijskih, ne organizacijskih sestankov in tudi članarine ni plačal za marec in februar 1948. Vzrok navaja da ima prevelike odmerjene davke, da nima pomena, da bi bil še nadalje član KP. Jaz sem bil osebno pri njem dvakrat in sem ga opomnil na dolžnosti, ki jih mora vršiti napram Partiji. Prvič mi je rekel, da se bo še premislil, kaj bo storil, ko sem bil drugič pri njem, je izjavil, da nima časa, da bi posejal študijske in organizacijske sestanke, da se mora v prvi vrsti zaslužiti denar, da bo mogel vrniti, ko se je zadalil za plačati davke, iz njegovega vedenja in govora sem dobil vtis, da je postal mrtev član Partije. Je pa tudi resnica, da se trudi in dela od ranega jutra do poznega večera s prevažanjem lesa. Po mojem mišljenju in po mišljenju članov celice je, da bi se našega organizacijskega sestanka udeležil tov. B, sekretar Okrajnega komiteta, in

na ta sestanek bi ponovno povabili vse te mlajše, ti so C, D, E in A." "Tov. A stavi sklep za vse kmetovalce člane partije, da vstopijo v KOZ (kmetijska obdelovalna zadruga - op. JD), kar se odobrava in sklep osvoji v večini. Nato tov. B obrazloži pomen tega sklepa ter pripomni, da je vse navzoče kmete že na njih domovih prepričeval in ni imel nobenega uspeha. Kmet C pripomni, da se je treba prvo prilagoditi delovanju KOZ in šele potem vstopiti. Takoj na B-jevo pripombo pojasni navzočim pomen in delovanje KOZ tov. B ter pripomni, da člani partije bi to morali vedeti in biti prvi pri izgradnji socializma v kmetijstvu. Nato so bile razdeljene pristopne izjave:

1. D
 2. C
 3. E in so jih sprejeli v roke, ter na vprašanja A poimensko odgovarjali.
- D pripomni, da se mora doma z ženo posvetovati. C pripomni, da se mora predhodno doma posvetovati. E pripomni, da se ravno tako kot ona dva mora doma posvetovati in da žena na vse odgovarja. Po teh izjavah B ponovno pozove te kmete k podpisu pristopnic in so se vsi trije izjavili, da ne pristopijo oz. ne podpišejo danes prijav. Po krajšem umikanju pada tov. A predlog za izključitev iz partije kar jih F ponovno pozove k podpisu in so vsi trije molčali. Tov. G in H pripomnita, da se jim do naslednjega dne da premisliti. A se strinja s tem, pač pa na ponovno vprašanje, če se strinjajo, C pripomni, da to ne gre tako in ne more tako hitro.

Ker vsi trije ne podpišejo, se sklep A sprejme in odobri, da se izključijo iz gozdne celice in partije. Za nadaljne ukrepe, da se jim odvzamejo vse org. izkaznice in izključitev iz KZ (kmetijske zadruge - op. JD), kakor tudi po možnosti se nastavi na njih mesto drugi vozniki in z njimi se razpolaga za druge dela. Zato je odgovorna celica X, da prenese na sekretarja gozdne celice in da jih v nadalje ne vodi v seznamu. Ta sklep navzoči odobre."

Dodajmo, da je na ostrino tega sestanka nedvomno vplivala prisotnost okrajnega partijskega sekretarja.

V Bohinju so bili postavljeni temelji za zadržne domove s Bistrici, Stari Fužini in Srednji vasi. Dlje kot do temeljev gradnja ni nikjer napredovala. Tudi to priča o odporu proti novemu urejanju proizvodnih razmerij v kmetijstvu.

Posebej je nasprotje med tedanjim politično-ekonomskim upravljanjem kmetijstva in večinsko voljo ljudi prišlo do izraza, potem ko je konec junija 1949 pogorela Srednja vas. 11. avgusta 1949 je bil na naslovni strani Slovenskega poročevalca objavljen programski članek Iz ruševin v novo življenje. Eden od podnaslovov je bil Srenjčani gradijo novo, socialistično vas, drugi pa Vas bo zgrajena tako, kot to zahtevajo potrebe socialističnega kmetijskega gospodarstva:

"Najvažnejše vprašanje, o katerem so kmetje tudi največ govorili tiste dni pa je načrt za novo vas. Vsi so si bili edini, da mora biti nova vas boljša in lepša od stare, zgrajena po vseh sodobnih pravilih. Nekoč so delali načrte za hiše kmetje sami. Ker pa kmetje niso zidarji in inženirji, tudi hiše niso bile najboljše urejene, posebno ker je v njih primanjkovalo zraka in sonca. Vasi pa so bile stisnjene v tesne gruče.

Nove hiše srenjčanov pa bodo prostorne, higienične in tudi lične zunanje oblike. Celotna vas bo zgrajena tako, kot to zahtevajo potrebe našega zadržnega socialističnega kmetijskega gospodarstva. Kajti vsak dan se socializem na naši vasi krepi. Vsak dan se število zadržnikov veča. Kakšna naj bo torej nova vas? Socialistična, zadržna, s skupnimi hlevi in gospodarskimi poslopji, z zadržnim domom in tako dalje. V bohinski Srednji vasi že imajo obdelovalno zadrugo s sedmimi gospodarstvi. V novi vasi se bo ta zadruga lahko šele prav razvila.

Nesreča, ki je zadela srenjce, pa je vaščane že sedaj povezovala v neločljivo skupnost. Vsi odkrito priznavajo, da so s skupnim delom premagali veliko težko. Skupnost pa bo tudi potem, ko bo vas že prenovljena, najbolje premagovala ovire. Načrte za nove hiše izdeluje inž. Sorli iz Projektnega zavoda v Ljubljani. Hiše bodo zidane v tipičnem narodnem bohinskem slogu. Zgoraj bodo imele balkon in bodo nekoliko širše kot spodaj. Hiše bodo enonadstropne. Okrog vsake hiše bo dvorišče z manjšim gospodarskim poslopjem. Vse to je mišljeno kot del bodoče ohišnice. Ogledajo si nekaj podatkov o prostornosti hiš: kmečka soba bo imela 14 m², kašča 12 m², kuhinja 13 m², spalnica 18 m², spalnica za otroke 10 m². Poleg tega bodo imele hiše tudi higienična stranišča, pralnico s kopalnico in drugo. Razni hujskači so v začetku govorili, da bodo hiše enotne. Toda na tem je toliko resnice kot na enotnih oblačilih. Inž. Sorli je dosedaj izdelal osem načrtov za hiše.

Posebnost so hiše - dvojčki. V teh hišah bosta stanovali po dve družini. Te hiše so lepo simetrične in imajo na vsaki strani po eno manjše gospodarsko poslopje. Po načrtu bo nova vas mnogo večja kakor prejšnja in se bo raztegnila proti severu." Načrti so bili pripravljani do konca julija, nato pa se je začela razprava.

Sklican je bil množični sestanek: "In vsi vaščani, razen redkih izjem, so se potem strinjali z novim načrtom vasi."

Danes je Srednja vas vasica, podobna drugim bohinskim: kmečka gospodarstva so ločena, vsako zase, ni skupnih hlevov, ni zadržnega doma. Globoki rez, ki ga je tedanji spor o načinu obnove Srednje vasi pustil v kolektivnem spominu, je najbolj opazen ob dvomu, ali ni bila Srednja vas namenoma požgana, da bi potem vaščane lažje spravili v zadrugo. Vendar je malo verjetno, da bi domačini, s krvjo navezani na domačije, iz ideološke zaslepljenosti sami uničili svoje imetje. Ni pa posebnih znakov, ki bi dokazovali, da je bil tovrstni poskus socialistične izgradnje Srednje vasi od zunaj prinesen revolucionarni komplot.

Srenjske skupnosti kot stoletno obliko vaške uprave in samouprave je povojni čas z novimi zadržnimi mejami in izničenjem srenjske lastnine pohodil. Domačini nove ureditve niso zlahka sprejeli (npr. še dolga leta povojni pasajo po stari srenjski razdelitvi). Kmetje so boleče doživeli tudi prepoved gozdne paške okoli leta 1960, po kateri skokovito upade stalež živine. Še danes ni videti obetavne rešitve za kmečke težave.

Zato je razumljivo, da je ob kmečkem vprašanju prišlo do številnih izključitev in izstopov iz KP/ZK, obenem pa to vpliva tudi na to, da v vaškem okolju KP/ZK po vojni ne pridobiva novih članov med kmečkim prebivalstvom.

Alojzij Žibert

50 let od priključitve Gorenjske k nemškemu rajhu - posledice nasilne mobilizacije v vojsko

Neprecenljiva in nenadomestljiva je škoda in zelo neodgovorno do zgodovine in do naših bodočih rodov je, da se je zgodovina nemške okupacije in povojna leta in desetletja prikazovala čisto enostransko in črno-belo. Skrajni čas je že, da se po petdesetih letih osvetli tudi ta del zamegljene zgodovine, dokler so med nami še žive priče in ljudje, ki so preživljali vojno in vse tegobe vojnih in povojnih let prenašali na svojih hrbtih.

Zasedba Gorenjske

Še se spominjamo dni po 27. marcu 1941, ko so v Beogradu strmoglavili Cvetkovičev vladno, ki je podpisala pristop k trojnemu paktu in je bila razglašena splošna mobilizacija za bivšo jugoslovansko vojsko.

V tem mobilizacijskem stanju je prišla "cvetna" nedelja, 6. aprila 1941, ko smo po radiu slišali poročila, da so zjutraj ob 5.15 uri nemške, italijanske in madžarske divizije brez vojne napovedi od vseh strani napadle in navalile na Jugoslavijo in pa, da so že bombardirali glavno mesto Beograd. To vest so okrog 8. do 9. ure potrdili tudi nemški bombniki, ki so preletavali Karavanke v smeri Ljubljane, od koder so eksplozije bomb naznanile, da se je napad začel tudi na slovensko deželo in so se s tem tudi za slovensko ljudstvo začeli najusodnejši in težki dnevi.

Okupatorjevi ukrepi

Ko je 24. aprila 1941 prevzel vodstvo civilne uprave na Gorenjskem Franz Kutschera, je takoj uradno razveljavil vse zakone bivše Jugoslavije, razpustil vsa društva ter izdal prve odločbe o teritorialni razdelitvi Gorenjske.

Že 30. aprila 1941 pa je Kutschera zmagoslavno govoril na velikem zborovanju na Glavnem trgu v Kranju, da bo Gorenjska priključena rajhu. Dejal je: "Oberkrain wird ewig deutsch bleiben."

In res, 6. maja 1941 so na konferenci v Gradcu predložili načrt za deportacijo 280.000 Slovencev. Na Gorenjskem je bil za izvedbo načrta na Bledu ustanovljen posebni preseljevalni urad. Hitlerjev telegram 337 z dne 25. maja 1941 je ukazoval splošno preselitev z Gorenjskega. V prvi vrsti naj bo izseljena inteligenca z duhovščino in politično aktivni, v drugi vsi tisti, ki so se naselili na Gorenjskem po letu 1919, v tretji pa južni del Gorenjske, kamor je Himmler nameraval naseliti obrambni zid nemških kmetov. S tretjim valom naj bodo izseljeni tudi vsi rasno neprimerni prebivalci. Te sklepe je julija 1947 na razpravi pred vojnim sodiščem v Ljubljani potrdil sam gauleiter dr. Friderick Rainer.

Nemci so že maja in junija 1941 začeli ustanavljati razne politične in vojne organizacije. Tako so ustanavljali podružnice NSDAP, po 24. maju 1941 pa Kärntner Volksbund za Gorenjsko, v njenem okviru pa mladinsko organizacijo Hitler Jugend. Ustanovili so tudi Wehrmanschaft, to je nemško zaledno ali pomnožno vojaško formacijo. Pod okriljem Wehrmanschafta in pod vodstvom žandarmerije so bile po vaseh organizirane tako imenovane vaške straže.

Tudi za organizacijo žena je bilo poskrbljeno. Ustanovili so Frauenschaft. V prostovoljno gasilstvo so uvedli nemške komandne ukaze. Organizacija je bila napol vojaška. Kdor je sodeloval pri gasilcih, mu ni bilo treba na vaje k Wehrmanschaftu oziroma vaškim stražam.

Junija 1941 se je začel popis prebivalstva. Kot osnova za popis je služilo ugotavljanje narodnega izvora s pomočjo rojstnih listov in rodovnikov za več rodov nazaj. Po tem popisu je zaradi kontrole sledil ukaz stanovalcem, da mora imeti vsaka hiša Hausliste, na kateri morajo biti vpisani vsi stanovalci. V tem času se je začelo tudi z delitvijo Kenkart. Bile so tri vrstne osebne izkaznice npr. člani NSDAP in volksdeutscherji so prejeli izkaznice svetlo sive barve, brez kakršnekoli notranje oznake. Člani Kärntner Volksbunda so imeli v izkaznicah po sredi zeleno črto, ostali pa so imeli izkaznice iste barve, samo od oglja do oglja rdečo tanjšo črto z napisom: Schutzangehöriger Slowene, ki niso bili člani Kärntner Volksbunda. Ti so bili pod posebnim nadzorom (tudi

moja izkaznica je imela rdečo črto in napis: Schutzangehöriger Slowene, kar pa so v dnevih mobilizacije spremenili in odtisnili žig: Deutsche Staatsangehöriger auf Widerruf.

Prve dni okupacije so sledili še drugi ukrepi npr., da so glede na odločbo šefa civilne uprave Kutschera z dne 24. maja 1941 o prepovedi poslušanja tujih radijskih postaj pobrali vsem, ki so bili količkaj sumljivi, radijske sprejemnike. Da pa bi Slovenija izgledala čim bolj nemška, so preimenovali vse kraje.

Vodstvo civilne uprave in deželno vodstvo je prevzel dr. Friderich Reiner. Višji vodja SS in policije XVIII. vojnega področja general Rösener pa je 2. julija 1942 določil med drugim: Od 20. ure zvečer je vsako bivanje na prostem prepovedano. Kdor se pregreši, bo brez opozorila ustreljen. Prepovedan je vsak promet s kolesi, prav tako je za Slovence prepovedana uporaba osebnih avtomobilov in motornih koles. Vse gostilne in hoteli se morajo takoj zapreti. Izjeme za vse primere določa okraj (Landrat).

Te dni poteka 50 let od priključitve Gorenjske k rajhu

Načelnik civilne uprave, pokrajinski in državni vodja za Gorenjsko dr. Reiner je objavil v Uradnem listu za zasedeno območje Koroske in Kranjske 20. julija 1942 odloka zakonodaje o delovni službi (Arbeitsdienstrecht) in vojaški zakon (Wehrrecht). Dne 27. septembra 1942 pa je razglasil na Glavnem trgu v Kranju RAZGLAS PREBIVALSTVU GORENJSKE, v kateri pravi med ostalim, da je sklenil z veljavnostjo 1. oktobra 1942 sprejeti Gorenjce v Volksbund in jim podeliti "državljanstvo do preklica". S tem prevzemajo Gorenjci iste pravice, kakršne uživajo državljani velikonemškega rajha ter so v vsakem pogledu izenačeni z njegovimi državljani. Enake pravice pa imajo za pogoj tudi enake dolžnosti, tudi dolžnosti do službe dela - (RAD) in vojne službe (Wehrpflicht), do spoštovanja zakonov, zapovedi itd.

(Še vedno je zanimivo vprašanje, kako je s tem državljanstvom na preključ sedaj, leta 1992, kajti do danes ga niso preključali ne Nemci, pa tudi ne Jugoslavija ali Slovenija. To je bil tudi predmet razgovorov strokovnjakov na posvetu 14. maja 1992 v Mari-

PETEK, 8. januarja 1993

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.25 Videošpon, ponovitev
11.10 Umetniški večer, ponovitev
Veliki sen, ameriški film (čb)
13.00 Poročila
13.05 Poslovna borza, ponovitev
14.00 Sova
14.00 Dragi John, ameriška nanižanka
14.25 Goli pod južnim soncem, avstralska nadaljevanka
16.00 Želite, milord?, angleška nanižanka
17.00 TV Dnevnik
17.15 Silas, nemška nadaljevanka
17.40 Cvet, ki večno cvete, finska narodna pravljica
17.55 Prvi uspehi
18.00 Regionalni program - Koper
18.50 Pari, TV igrice
19.10 Risanka
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.05 Forum
20.30 Mikrokozmos, ameriški film
22.30 TV dnevnik 3, Vreme
22.53 Šport
23.00 Večerni gost

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.40 Že veste, ponovitev 11.15 Gospodarska oddaja: Made in Slovenija, ponovitev 11.45 Novoletni Ex libris, ponovitev 12.15 Večna mladost, ponovitev italijanske nadaljevanke 13.00 Poročila 13.30 Mostovi 18.00 Tok, tok, kontaktna oddaja 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami 19.00 Šport 19.30 TV dnevnik, Vreme, Šport 20.00 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, prenos 22.05 Sova: Popolna tuja, ameriška nanižanka; Annie Hall, ameriški film; Želite, milord?, angleška nanižanka

ZADETEK V PETEK

Ne, danes, 8. januarja, na valovih Radia Žiri ni prikljubljene kviza ZADETEK V PETEK - z novo serijo začnemo prihodnji petek. Braike in braice Gorenjskega glasa pa želimo spomniti na razpis za Vaša vprašanja, ki jih bomo v posebni rubriki kviza ZADETEK V PETEK zastavljali tekmovalnim ekipam. Razpis je bil objavljen v zadnji decembrski številki Gorenjskega glasa - omenimo naj le na to, da bomo avtorjem vprašanj, ki jih bomo uporabili v oddajah, namenili darilna pisma po 1.000,00 tolarjev. Vaša zvita in zavita, duhovita in skrita vprašanja za ZADETEK V PETEK pošljite na: GORENJSKI GLAS - Zadeček v petek, 64000 KRANJ.

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

6.55 Pregled sporeda 7.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Skrivnosti dečak, mladinska nanižanka 12.00 Točno opoldne/Poročila 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Saga o Divjem zahodu, ameriška nadaljevanka 15.35 The big blue, oddaja za Unprofor 16.00 Poročila 16.05 Alles gute 16.35 Malavizija: Beverly Hills 90210 17.30 Hrvaška država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Alpe - Donava - Jadran 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanka 19.17 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Botrova družina, ameriški dokumentarni film 20.55 Hazarder Bob, francoski film, 1955 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.55 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.30 Kaj se mi dogaja?, ponovitev 18.00 Oskar med detektivji 19.30 TV dnevnik 20.05 Hiša naprodi, humoristična nanižanka 20.30 Glasba skozi čas 21.35 Cro pop rock 22.25 Inspektor maigret, zadnji del nanižanke 23.00 Nočna ekipa - Grace and favor - Magija, zabavna oddaja - Amiville II: Obsedenost, ameriški barvni film 3.00 Horoskop/Video strani

KANAL A

10.15 A Shop 10.25 Astrološka napoved 10.35 RIS, risanke in spoti 11.00 Drugačen svet, ponovitev ameriške nadaljevanke 11.50 A Shop 18.50 A shop 19.00 Ninja želje, ameriška risana serija 19.40 MCM 20.00 Risanka 20.15 Dnevno informativni program 20.32 Dan po jutrnjem, 1. del ameriške poljudnoznanstvene serije 21.00 Trupla iz Caroline, ameriški barvni film 22.30 Drugačen svet, ameriška nadaljevanka 23.17 Dnevno informativni program 23.30 Poročila v angleščini: Deutsche welle 23.50 Astrološka napoved 0.00 A shop 0.10 MCM

KINO

CENTER prem. amer. kom. SAM DOMA ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. TELESNA VROČICA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. krim. film OSUMLJENI ob 18. in 20. uri KOMENDA amer. akcij. film SMRTONOSNO OROŽJE 3 ob 19. uri ČEŠNJICA amer. srhlj. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 20. uri RADOVLJICA amer. melod. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIK ob 20. uri

SLOVENIJA 1

MIKROKOZMOS

ameriški film; igrajo: Dennis Quaid, Meg Ryan, Kevin McCarthy in drugi: Poskusni pilot Tuck se priglasi za tajni vladni program eksperimentiranja s pomanjšanjem. S podmornico vred ga pomanjšajo v velikost mikroba, da bi ga vbrizgnili v žilo poskusne živali. Toda v laboratorij vdrejo teroristi in znanstveniku pomanjšane Tucka ravno še uspe vbrizgniti v uslužbenca v veleblagovnici...

TV AVSTRILJA 1

6.00 Jutranji program: Textvision 9.00 Čas v sliki 9.05 Skrivnost amfore 9.30 Slika Avstrije, ponovitev 10.00 Aleksander Veliki 10.30 Zalnata juha, francoska komedija 12.05 Novoletni običaj iz Urnšcha 12.15 Nebo naj počaka 13.00 Čas v sliki 13.10 Prototip, ameriški znanstvenofantastični film 14.00 Comedy capers 14.45 Mojstri jutrišnjega dne 15.00 Jaz in ti, otroški program 15.05 Heidi, risana serija 15.30 Am, dam, des 15.50 Muppet Babys, risana serija 16.15 Cool 16.30 Video uspešnice in kviz 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Trije dnevi s sodnikom, 4. del 18.00 Evropska dvanajsternica 18.30 Naš učitelj dr. Specht 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme, Šport 20.00 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, prenos 22.05 Sova: Popolna tuja, ameriška nanižanka; Annie Hall, ameriški film; Želite, milord?, angleška nanižanka

ZADETEK V PETEK

Ne, danes, 8. januarja, na valovih Radia Žiri ni prikljubljene kviza ZADETEK V PETEK - z novo serijo začnemo prihodnji petek. Braike in braice Gorenjskega glasa pa želimo spomniti na razpis za Vaša vprašanja, ki jih bomo v posebni rubriki kviza ZADETEK V PETEK zastavljali tekmovalnim ekipam. Razpis je bil objavljen v zadnji decembrski številki Gorenjskega glasa - omenimo naj le na to, da bomo avtorjem vprašanj, ki jih bomo uporabili v oddajah, namenili darilna pisma po 1.000,00 tolarjev. Vaša zvita in zavita, duhovita in skrita vprašanja za ZADETEK V PETEK pošljite na: GORENJSKI GLAS - Zadeček v petek, 64000 KRANJ.

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmevi - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Novinarski blok - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

RADIO TRŽIČ

16.00-19.00 Na UKV 95 in 88,9 MHz - zanimivosti 17.00 - Vzhajajoča glasbena zvezda Jan Plestenjak v Glasbeni diletaciji -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 9.30 - Novice, aktualno, naše stranke so stranke - 11.30 - Novice, Danes do 13-ih - 13.30 - Napoved popoldanskega programa - 14.15 - Obvestila, popoldanski telegraf - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Lestvica popularnih 42 u ekip - 18.00 - Novice, obvestila, osmrtnice - 18.30 - Glasba po oku gostov oddaje - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Zrcalce, zrcalce... - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Napoved programa - 16.30 - EPP - 17.00 - Športni utrniki - 17.10 - Zanimivi ljudje - 18.00 - Novice, obvestila, osmrtnice - 18.30 - Glasba po oku gostov oddaje - 19.00 - Odpoved programa -

KINO

CENTER amer. kom. SAM DOMA ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. srhlj. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 20. uri ŽELEZAR slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film SMRTONOSNO OROŽJE 3 ob 18. in 20. uri TRŽIČ amer. rom. kom. PREDMET LEPOTE ob 19. uri, prem. amer. trde erot. DOKTORICA POHOTA ob 20. uri RADOVLJICA amer. melod. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIK ob 18. in 20. uri

SOBOTA, 9. januarja 1993

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

13.00 Poročila
13.05 Tednik, ponovitev
14.00 Sova, ponovitev
14.00 Popolna tuja, ameriška nanižanka
14.30 Annie Hall, ameriški film
16.00 Želite, milord?, angleška nanižanka
17.00 TV Dnevnik
17.15 Žvrljenjske preizkušnje, angleška poljudnoznanstvena serija
18.05 Regionalni program - Ljubljana
18.50 TV mernik
19.00 Risanka
19.15 Zrebanje 3 x 3
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
20.05 Utrip
20.30 Ona + On
21.35 Bagdad cafe, ameriška nanižanka
22.05 TV dnevnik 3, Vreme
22.28 Šport
22.45 Sobotna noč
22.45 Videonoč
23.55 Svetovne glasbene nagrade, 1. del

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.00 Jacek in čarobna lučka, angleška risana serija 8.10 Denver - poslednji dinozaver, ponovitev ameriške nanižanke 8.30 Zgodbe iz školjke, ponovitev 9.20 Klub klubok, ponovitev 10.55 Cortina; Svetovni pokal v alpskem smučanju, smuk (ž), prenos 11.50 Garmisch-Partenkirchen: Svetovni pokal v alpskem smučanju, smuk (m), prenos 13.00 Poročila 13.05 Operne zgodbe, 1. oddaja: La Boheme 16.50 Športa sredi 18.55 Dober teki, kuharski nasveti Paula Bocuseja 19.30 TV dnevnik 20.05 Churchill, angleška dokumentarna serija 20.55 Slovenski magazin 21.25 Pogled in zadeni 22.30 Sova: Znaki zodiaka: lev; Maček, francoski film; Želite, milord?, angleška nanižanka

DRSANJE NA BLEDU

V blejski športni hali so ta teden, po zaključku božično-novoletnega urnika rekreacijskega drsanja, za nekaj časa spet uvedli prejšnji urnik. Vsak dan lahko rekreativci drsajo popoldne od 10. do 11.30 ure, ob sredi do nedelje pa tudi popoldne od 17. do 18.30 ure. V času novoletnih počitnic bodo na Bledu predvidoma povečali število terminov za rekreativno drsanje. Cene so ostale nespremenjene: 200 tolarjev za odrasle in 100 tolarjev za otroke.

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.50 Koledar 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Zakaj ima rad Zagreb, otroška oddaja 11.30 Magija 11.55 Risanka 12.00 Poročila 12.05 Moč in slava, ponovitev 12.35 Grace and favor, humoristična nanižanka 13.00 Glasba 13.15 Slika na sliko, ponovitev 14.00 Poročila 14.05 Pozdravi iz domovine 14.35 Brooklynski most, ameriška nanižanka 15.15 Beverly Hills, 90210, mladinska nanižanka 16.00 Poročila 16.10 Hrvatska knjiga 17.05 Tom in Jerry kot otroka 17.30 Televizija o televiziji 18.00 Poročila 18.05 TV razstava 18.20 Santa Barbara, ameriška nadaljevanka 19.05 Na začetku je bila beseda 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.00 TV-Tednik 20.30 Robin in sedem lumpov, ameriški barvni film 22.35 TV dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 0.00 Sanje brez meja

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.15 Smučanje: Smuk (m), posnetek iz Garmisch-Partenkirchna 17.55 Pokal evropskih pravkov v roketu: Badel 1862 Zagreb - Brača, prenos 19.30 Dnevnik 20.05 Črna na belem in barvah: V avtobusu, angleška humoristična nanižanka; Ob 3.10 za Yumo, ameriški barvni film 0.00 Hit depo 2.30 Horoskop

KANAL A

10.15 A Shop 10.25 Astrološka napoved 10.30 RIS, risanke in spoti 11.00 Trupla iz Caroline, ponovitev ameriškega filma 12.30 A Shop 19.02 Srečni Luka, ameriška risanka 19.00 MCM 20.00 Risanka 20.15 Dnevno informativni program 20.32 Avtoimes, oddaja o avtobilizmu 21.05 Smrtno sanje, ameriški barvni film 22.00 Dnevno informativni program 22.35 Video grom 23.15 Poročila v angleščini: Deutsche Welle 0.50 Astrološka napoved 1.00 MCM 2.00 Erotična uspanka 2.20 Erotični film

KINO

CENTER amer. kom. SAM DOMA ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. srhlj. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 20. uri ŽELEZAR slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film SMRTONOSNO OROŽJE 3 ob 18. in 20. uri TRŽIČ amer. rom. kom. PREDMET LEPOTE ob 19. uri, prem. amer. trde erot. DOKTORICA POHOTA ob 20. uri RADOVLJICA amer. melod. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIK ob 18. in 20. uri

SLOVENIJA 1

ONA + ON

Štirim kandidatkam bosta v januarju oddaji do bogatih nagrad pomagala Sašo Hribar in Dušan Uršič. Glasbeni gostje oddaje bodo člani skupine Pop Design.

TV AVSTRILJA 1

9.00 Čas v sliki 9.05 Skrivnost amfore, ponovitev 9.30 Zvenča Avstrija 11.00 Spet morska deklica, ponovitev ameriške komedije 12.30 Hello Austria, Hello Vienna 13.00 Čas v sliki 13.10 Zuriška zaroka, nemška komedija 15.44 Route 66, dokumentarna oddaja 15.25 Stan in Olio, risanka 15.30 Jaz in ti, otroški program 15.35 Ko so živali zapustile gozd, risana serija 16.00 Otroški Wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 X-large traveller 18.00 Čas v sliki 18.05 Slika Avstrije 18.30 Grad ob Vrbskem jezeru 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 Kdor reče A 22.05 Zlata dekleta 22.30 Angel Heart, ameriška psihološka srhljiva 0.20 Čas v sliki 0.25 Lumpek, francoska komedija 1.55 Poročila/Ex libris 2.05 1000 mojstrov

TV AVSTRILJA 2

8.00 Vremenska panorama 10.55 Šport 14.05 1000 mojstrov 14.15 Univerzum 15.00 Ali imate radi klasično 16.30 Ozri se po deželi 17.00 Ljuba družina 17.45 Kdo me hoče, živali iščejo dom 18.00 Šport 19.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 Cook in Peary - tekmeča na severnem tečaju, ameriški TV film 21.50 Čas v sliki 22.20 Peter Veliki, ameriška nadaljevanka 0.00 Steve Spielberg predstavlja: Neverjetne zgodbe 22.20 Čas v sliki/Šport 0.25 Poročila/Ex libris 0.35 1000 mojstrov

DRSANJE NA BLEDU

V blejski športni hali so ta teden, po zaključku božično-novoletnega urnika rekreacijskega drsanja, za nekaj časa spet uvedli prejšnji urnik. Vsak dan lahko rekreativci drsajo popoldne od 10. do 11.30 ure, ob sredi do nedelje pa tudi popoldne od 17. do 18.30 ure. V času novoletnih počitnic bodo na Bledu predvidoma povečali število terminov za rekreativno drsanje. Cene so ostale nespremenjene: 200 tolarjev za odrasle in 100 tolarjev za otroke.

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Tečaj nemškega jezika - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska od sobote do sobote - 14.30 - Velike ideje malih glav - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Glasbena lestvica 333 - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Jutri nasvidenje -

RADIO TRŽIČ

16.00-19.00 - Na UKV 89 in 88,9 MHz - zanimivosti 17.20 - Kulturni babilon - 17.45 - Iskanje tržiškega zaklada pod pokroviteljstvom Diskonta Center -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, telegraf, horoskop - 9.30 - Novice, aktualno, naše stranke so stranke - 11.30 - Novice, duhovni razgledi, glasba je življenje, danes do 13-ih - 14.15 - Obvestila, popoldanski telegraf, lekcija angleščine - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Obvestila, novice, moja je lepša kot tvoja - sobotni klepet - z vami klepetata Simona Vodopivec - 18.00 - Voščila, prenos Radia Slovenija -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.40 - Nevarnost plav - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Napoved programa - 16.15 - Nagrajenec oddaje Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športni utrniki - 17.10 - Razvedrilno popoldne - 18.00 - Novice, obvestila - 19.00 - Odpoved programa -

KINO

CENTER amer. kom. SAM DOMA ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. srhlj. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 20. uri ŽELEZAR slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film SMRTONOSNO OROŽJE 3 ob 18. in 20. uri TRŽIČ amer. rom. kom. PREDMET LEPOTE ob 19. uri, prem. amer. trde erot. DOKTORICA POHOTA ob 20. uri RADOVLJICA amer. melod. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIK ob 18. in 20. uri

NEDELJA, 10. januarja 1993

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.40 Program za otroke, ponovitev
Ziv, zav, ponovitev
9.30 Brata Grimm: Trnuljčica, posnetek lutkovne igrice
10.10 Silas, ponovitev nemške nanižanke
10.35 Dober teki, kuharski nasveti Paula Bocuseja, ponovitev
11.00 Naša pesem, 8. oddaja
11.30 Obzorja duha
12.05 Begunci, tu z nami
12.35 Domači ansambli: Celjski instrumentalni kvintet
13.00 Poročila
13.05 Ona + on, ponovitev
14.10 Sova, ponovitev: Znaki zodiaka, nemška nanižanka; Maček, francoski film; Želite, milord?, angleška nanižanka
17.00 TV Dnevnik
17.15 Na londonskih pločnikih, angleški film (čb)
19.10 Loto
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.05 Zrcalo tedna
20.30 Nedeljskih 60
21.35 Morske steze, angleška poljudnoznanstvena serija
22.15 TV dnevnik, Vreme, Šport
22.40 Športni pregled

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

Športna nedelja: 9.20 - 9.59 Cortina: Veleslalom (ž) 9.59 - 10.50 Ga-Pa: Slalom (m) 12.25 - 12.59 Ga-Pa: Slalom (m) 12.59 - 13.45 Cortina: Veleslalom (ž) 10.30 Bagdad cafe, ponovitev 10.55 Mostovi, ponovitev 11.25 Bodo, nemški film 13.00 Poročila 15.00 Športna nedelja 19.30 TV Dnevnik - 19.55 Šport 20.05 Umetniški program: G. Puccini: Tosca, ponovitev 22.00 Glasbeni utrinek 22.35 Sova: Družina Adams, ameriška nanižanka; Ljubljena bogov, angleška nadaljevanka; Želite, milord?, angleška nanižanka

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.25 Poročila 8.30 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30 Dogodivščine Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna, ponovitev 9.55 Molitev za mir na Balkanu, prenos iz Assisija 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja 13.00 Mir in dobrota 13.30 Palček David, risana serija 13.55 Most Adama Rusa, mladinski film 14.40 Risanka 15.00 Operne arije 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.20 Rolkanje, ameriški film 18.50 Beethoven, ameriška risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 Objem, dramska serija 20.55 Sedma noč 22.40 Dnevnik II 23.00 Slika na sliko 23.35 Poročila v nemščini 23.55 Poročila 0.05 Sanje brez meja

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

15.05 Excalibur, ponovitev britanskega filma 17.20 Glasbena oddaja 18.25 Smučanje: slalom (m), posnetek iz Garmisch-Partenkirchna 19.30 Dnevnik 20.05 Svet odkritij, dokumentarna serija 21.00 Zlata leta, ameriška nadaljevanka 21.55 Ženska od zunaj, ameriški film 23.30 Šport 23.45 Jazz 0.15 Horoskop

KANAL A

7.45 Nedeljski nagovor: Pater Benedikt Lavrh 8.00 Risanka 8.10 V 80 dneh okoli sveta, 1. del risanege filma 8.40 Srečni Luka, kanadska risanka 9.10 Male živali 9.30 Čudoviti cirkus pod morjem 10.00 Astrološka napoved 10.10 Kult-ura, oddaja o kulturi 12.00 Nedeljski nagovor: Pater Benedikt Lavrh 12.15 Video-grom 13.30 Grožnja Ameriki, ponovitev ameriškega filma 15.00 Koncert ob 20-letnici Čudežnih polj, posnetek 19.00 MCM 20.00 Risanka 20.05 Dick Tracy proti Cueballu, ameriški film 20.55 Duhovna gibanja 21.25 Prevara, ameriški barvni film 22.25 Astrološka napoved 23.05 MCM

KINO

CENTER amer. kom. SAM DOMA ob 17., 19. in 21. uri STORŽIČ amer. srhlj. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. SEKS Z DUHOM ob 20. uri ŽELEZAR slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film SMRTONOSNO OROŽJE 3 ob 18. in 20. uri TRŽIČ amer. krim. OSUMLJENI ob 18. in 20. uri RADOVLJICA amer. melod. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIK ob 18. in 20. uri

NOVO V KINU

SAM DOMA

ameriška komedija; glavna vloga: Macaulay Culkin; Prikupna zgodba o devetletnem fantiču, ki ga starši za božič pozabijo doma, sami pa odpotujejo v daljni Pariz - fantič se mora takoj spopasti z najrazličnejšimi težavami, ves svet, ki je spet proti njemu, začne kmalu plesati na njegovo glasbo, s svojimi vrhunskimi vrloglami pa užene celo dva pohlepna vlomilca. Starši se vrnejo - dom pa je fantič že pred tem rešil.

SLOVENIJA 2

BODO

Nemški filmi Bodo je eden tistih pravih mladinskih filmov, kakršnih na televizijskih programih ni prav veliko. Štirinajstletni Bodo živi v premožni družini, starši so zelo zaposleni in za sina imajo vedno premalo časa, kljub temu pa od njega pričakujejo veliko. Bodo pa v šoli ne gre najbolje, pa še pravi prijatelj nima. Za povrh je nesrečno zaljubljen. Ne preostane mu drugega, kot da kar največ časa preživi ob računalniku in nekoga dne mu uspe, da podvoji samega sebe. Težava je le v tem, da je dvojniki njegovo pravo nasprotje...

TV AVSTRILJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 Čebelica Meja 9.30 Simpsonovi 10.10 Pan optikum 10.15 Univerzum 11.00 Tiskovna konferenca 12.00 Tednik 12.30 Orientacija 13.00 Čas v sliki 13.10 Otoki na koncu sveta 13.40 Deklica z imenom Sooner, ameriški film 15.20 Stan in Olio 15.25 Četrtri kralj, serija 15.30 Jaz in ti, otroški program 16.10 Beverly Hills, 90210 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Klub za seniorje 18.00 Čas v sliki 18.05 X-large, reportaže 18.30 Naš učitelj dr. Specht 19.30 Čas v sliki 19.48 Šport 20.15 Dogodivščine mladega Indiana Jonesa v sliki 0.10 Težavni človek 0.05 Čas v sliki 0.10 Neverjetne zgodbe 0.35 W. A. Mozart 0.45 Poročila/1000 mojstrov

TV AVSTRILJA 2

14.15 Umetnost in kič 15.00 Jadranje s Kolombom 9.05 Heidi, risanka 15.45 Športno popoldne 18.00 Alf, Ljubzenski sel 18.30 Slika Avstrije 18.55 Kristijan v času 19.00 Avstrija danes 19.30 Čas v sliki 19.48 Športna vpraš

Petek, 8. januarja 1993

PA JE MIMO

Kva je mimo? Princ s plimo. Ali z rimo. Ne, mislil sem nov'let' pa to... Mimo pa je tudi Sonček kot, pravzaprav ni mimo, samo... Bom razložil. Vprašanje je bilo, če bo še obstajal Sonček kot. Napisali ste mi takole: Andrej - ... rubrika je tako lepo utečena, da bi bil Gorenjski glas pust brez nje, Vojko - le kako morete postaviti tako vprašanje, saj veste, da ga z zanimanjem prebiramo (Sonček kot namreč), Sebastjan - ta rubrika mora bit, saj je full špon, Urška - rubrika bo še polnila svoj prostor v GG, Aksinija - se razume, da bo..., Mateja - jasno kot beli dan, da bomo tudi v letu 1993 prebirali Sonček kot, Vesna - en Big ja, Boži - Yes, yes, yes (hvala za čestitke), Maja - možnih je več odgovorov: ja, da, yes, si, oui itd..., Alenka - v tem letu Sonček kot seveda bo. Če ga pa slučajno ne bi bilo, potem bi pa bilo itak vseeno, če bi bil odgovor napačen (Alenka, od kod jih pobiraš? Si me najdi, ni kaj.). Jernej Roblek naš umešnik iz Bašija 62, 64205 Preddvor je s svojim odgovorom tako navdušil Aligatorja, da lahko drug teden pride po eno kasetico. Jernejev odgovor smo tako tudi ponucali za nadnaslov. Tudi zrebali smo. Naključni Tomaž je izžrebal Jožeta Prežjila, Cesta 1. maja 117, 64270 Jesenice (zviti Dolenčevi klan). Kar se tiče Sončkovega kota yes or not, pa takole - zaradi poslovnih razlogov (j... ga, tak je živlene) bo trgovina Sonček spremenila ime v Alligator Music Shop in temu primerno bo spremenjen tudi naslov d'best rubrike daleč naokoli. Torej Sončkovega kota ne bo več, ampak bo...? Poglejte pod nagradno vprašanje.

- TOP 3**
1. Jasno, Vili in njegovi
 2. Tudi jasno, Klinči in njegovi
 3. Agnus in njegovi, t.j. AC/DC Live

NOVOSTI

Za novega leta ni nobeden izdajal kasete, sta pa zato dve novosti tik izpred praznikov in sicer CD in kasete odlične Mie Žnidarič ter Keep The Faith - Bon Jovi.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 77 + DODATEK:

Pod 77. - Obstaja satelitska TV postaja, kjer 24 ur na dan in noč vrtilo glasbene videospote - ni ABC, ne DEF, je pa Morda Tretja Varianta (Alligatorjeva ideja)? Torej, kratko hočem. Dopisnice pričakujem do srede, 13. januarja, na Gorenjski glas seveda. Pod dodatek - če imate idejo za novi naslov rubrike (v imenu mora biti Alligator, ali v tem stilu nekaj), dopišite na dopisnico. Če bo kakšna ideja full dobra, jo bomo ponucali, Alligator pa je obljubil bogato nagrado. Čajta za premislek imate recimo do 20. januarja. Tko naj bo dost' o tem. Urša, a vidve z Andrejo res razglednice delata? Eva, d' ti slučajno ne nosiš otroških hlačnih nogavico? Marjana, Alligator je izjavil, da z njegovim bendom ravno snemajo... hm, hm. Vesna in Alenka - da vama je bil všeč novoletni naslov. Skravžlano deklet, si ka lepo, da vama je bil všeč novoletni naslov. Kar si ti najmanj misliš (enkrat bo to nagradno vprašanje, velja). In kot je napisala Alenka - No, en lep pozdrav, saj veste čigav, pa čav, čav...

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Novoletna smejalna akcija v okviru oddaje Glasba je življenje, ki se bo tudi v novem letu vsako soboto točno opoldne vrtila na radiu TRIGLAV na Jesenicah, je padla na zelo plodna tla. Poslušalce smo namreč spraševali, kaj jih je nasmejalo v letu 1992. Človek bi komaj verjel, da se Gorenjci v glavnem smejejo samo še politiki in politikom. Katerim in zakaj pa boste zvedeli v soboto točno opoldne!

Naša skupna smejalna akcija pa prinaša tudi lepe nagrade, od viskija do pršuta in kar nekaj poslušalcev in poslušalk smo v novoletnih dneh obiskali in jih zares prijetno presenetili.

Še najbolj presenečena je bila Irena Varl iz Kamne Gorice, ki smo ji tik pred silvestrom dostavili sto kilogramov sladkorja firme ED & F MAN COFFEE.

Naša novoletna akcija pa je še v teku in še marsikje na Gorenjskem bomo te dni potrkali na vrata!

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Dragi moji prijatelji, danes vas iz studia Radia Žiri pozdravljam zadnjič - to pa ne pomeni, da tudi lestvice, ki ste jo na radiu in v Gorenjskem glasu spremljali 5 let, ne bo več. Pa ne bodite razočarani, saj boste lahko ob sredah popoldne na RADIU KRANJ poslušali novo oddajo, v kateri boste s pomočjo kupončkov (objavljeni bodo v Gorenjskem glasu) lahko glasovali za najbolj priljubljenega pevca, pevko ali ansambel, ki ga bomo potem povabili v eno izmed naših DISKOTEK in skupaj naredili pravi ŽURI! Seveda pa smo tudi za danes pripravili nekaj lepih nagrad. Poglejmo kdo je imel srečo:

Nataša Jarc, Podlubnik 78, Škofja Loka; Anica Kocjančič, Bevkova 29, Radovljica; Anja Kavčič, Frankovo naselje 68, Škofja Loka; Anica Eržen, Sovodenj 1, Sovodenj. Vse izzrebanke dobijo KASETE produkcije MANDARINA. Sreča je hotela, da glavno nagrado - 10-litrski bojler (vrednost 8.000 SIT), ki ga podarja BAUMAX, ki sicer oskrbuje obrtnike in trgovce (tel.: 633-102) dobi MARIČKA MAVEC, Šorlijeva 31 iz Kranja, ki je naša zvesta prijateljica in nam vsak teden pošlje kupček kuponov.

ČESTITAM vsem nagrajencem in vas vabim k poslušanju moje nove oddaje na RADIU KRANJ. Nataša Bešter

LESTVICA RADIA ŽIRI

Pozdravljeni. Prišlo je novo leto in z njim tudi sprememba pri glasbeni lestvici Radia Žiri. Nataša Bešter se je poslovila in tako bom odslej vsakih štirinajst dni vabila k sodelovanju Saša Pivk. Lestvica je dobila novo obliko, vsebina pa ostaja ista. Tako boste lahko izbirali naj domačo in tujo pesem, predlagali novo, hkrati pa lahko na kuponček napišete, kateremu klepetu s pevko ali pevcem, ki bodo naši gostje, bi se radi pridružili. Kuponček je nagradni, kar pomeni, da imate možnost skupaj s poslušalci Radia Žiri, ki bodo svoj glas oddali v živo, priti do lepe nagrade. Prvič se slišimo v sredo, 13. januarja, ob 17. uri. Objubljam vam veliko zabave in glasbenega gosta, vaše dopisnice pa pričakujem na naslov Radia Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri. Srečno.

ZABAVNO-GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

- Domači del:**
1. Agropop - Ti si moj sonček
 2. Čuki - Krokodilčki
 3. Vlado Kreslin - Lili Marlen
 4. Tomaž Domicelj - Loški grad
 5. Sokoli - Ko so češnje cvetele
- Tuji del:**
1. Eric Clapton - Leila
 2. ZZ Top - Viva Las Vegas
 3. Freddie Mercury - The great pretender
 4. Guns'n'roses - Yesterday
 5. Vaya con dios - Heading for a fall

Saša Pivk

Tudi predsednika Slovenije gospoda Milana Kučana smo povprašali, kaj ga je nasmejalo v minulem letu. Odgovoril je - precej samokritično - da se je najbolj nasmejal samemu sebi, kako je porisan in popisan s svojih volilnih plakatov gledal na slovensko deželo.

Kaj in kako je nasmejal naše poslušalce, pa boste zvedeli v soboto točno opoldne. Radio Triglav, Jesenice!

Pravzaprav nam je pa kar lepo, dokler se lahko svojim politikom smejejo!

Ko se bomo zjokali nad njimi, bo bolj nerodno.

Vaša Simona Vodopivec
pa enega zares srečnega!

PONEDELJEK, 11. januarja 1993

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.35 Forum, ponovitev
- 10.50 TV mernik
- 11.05 Bajke na Slovenskem
- 11.35 Nedeljskih 60, ponovitev
- 12.35 Domači ansambli: Celjski instrumentalni kvintet, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 13.05 Churchil, ponovitev angleške dokumentarne serije
- 14.15 Sova ponovitev: Družina Adams, ameriška nanizanka; Ljubljena bogov, angleška nadaljevanke; Želite, milord?, angleška nanizanka
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Program za otroke
- 17.10 Radovedni Taček: Noč
- 17.30 Denver, poslednji dinosaver
- 18.00 Regionalni program - Maribor
- 18.50 »16 črke, TV igrice
- 19.05 Risanke
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 20.05 Sedma steza
- 20.30 Moulin rouge - 100 let, ponovitev
- 21.30 Mednarodna obzorja, Turčija
- 22.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.45 Gospodarska oddaja
- 23.15 Brane Rončelj za odrom

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.30 Znanje za znanje, učite se z nami, ponovitev 10.45 Naša pesem 92, ponovitev 11.15 Euroritem, 2. oddaja 11.30 Športni pregled 15.00 Večerni gost, ponovitev 16.00 Utrip, ponovitev 16.15 Zrcalo tedna 16.30 Slovenci v zamejstvu 17.00 Koroška, dober dan 17.30 Obzorja duha 18.00 Alter 18.50 4 x 4, svetovalno namenski program 19.30 TV dnevnik, Vreme 19.55 Šport 20.05 Po sledih napredka 20.35 Znanost: Droge, 6. oddaja 21.00 Jerome K. Jerome: Trije možje v čolnu, angleška drama 22.05 Glasbeni utrinek 22.35 Sova: Korek za korakom, ameriška nanizanka; Božja ljubljanka, 2. - zadnji del angleške nadaljevanke; Želite, milord?, angleška nanizanka

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 6.55 Pregled sporeda 7.00 Dobro jutro, Hrvaška/Poročila/TV Kalendar/Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.30 Bonton-ton, posnetek otroške predstave 12.00 Točno opoldne/Poročila/Ko se svet 7.00, ameriška nadaljevanke 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliki, ponovitev 14.50 Zlata leta, ameriška nadaljevanke 15.35 The big blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo o Hrvaški 16.35 Malavizija: Dogodivščine Toma Sawyerja in Huckleberry Finna, otroška serija 17.30 Hrvaška država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Otroci, žrtve vojne 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.15 Risanke 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška v svetu 20.55 Zelena rokavica, ameriški film 22.35 TV dnevnik 23.00 Slika na sliki 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 0.00 Sanje brez meja

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.15 Robin in sedem lumpov, ponovitev ameriškega filma 19.30 Dnevnik 20.05 Murphy Brown, ameriška humoristična nanizanka 20.30 Hitreje, višje, močnejše, oddaja o športu 21.30 Saga o Divjem zahodu, ameriška nadaljevanke 22.20 Fluid rock cafe 23.00 Nenavadne zgodbe, ameriška nanizanka 23.50 Horoskop

KANAL A

- 10.15 A Shop 10.25 Astrološka napoved 10.30 RIS, risanke in spoti 11.00 Drugačen svet, ponovitev ameriške nadaljevanke 11.50 A Shop 12.00 Video strani 17.20 A Shop 18.30 Poslovni dosje 19.00 Njina želva 19.25 A Shop 20.00 Risanke 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Teden na borzi 20.40 Poslovni dosje, ameriška serija 21.10 Dekle z naslovnice mora umreti, ameriški barvni film 22.30 Drugačen svet, 71/299. del ameriške nadaljevanke 23.22 Dnevno informativni program 23.40 Poročila v angleščini 0.00 Compact, tedenski pregled zunanjepolitičnih dogodkov 0.15 Astrološka napoved 0.25 A Shop 0.35 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Textvision 9.00 Jutranji program 9.05 Zahodno od Santa Feja 9.30 Nočni studio 10.30 Dekle z imenom Sooner, ponovitev ameriškega filma 12.15 Superstings, iskanje svetovne formule 13.00 Čas v sliki 13.10 Sporna vprašanja, ponovitev 13.35 Sinha Moca, brazilška telenovela 14.00 Dom za živali

KINO

CENTER amer. kom. SAM DOMA ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprtol TRŽIČ slov. kom. BABICA GRE NA JUG ob 18. in 20. uri

SLOVENIJA 1

ODLETEL BOM

ameriška barvna nadaljevanke; Prizorišče nadaljevanke je mestece globoko na ameriškem jugu, njen čas pa pozna petdeseta leta. Njen glavni junak je tožilec Forrest Bedford. Njegova žena se že dve leti zdravi zaradi živčnega zloma, tako da Bedford sam skrbi za svoje tri otroke. V njegovem življenju igra pomembno vlogo še nova gosposinja, ki ne samo, da ima svoje mnenje, ampak ga tudi pove, in pa tudi okrožna javna branilka Christine Le Katz, ki je na sodišču sicer junakova nasprotnica, toda to ne nasprotuje njuni simpatiji.

- 14.45 Euroturizem 15.00 Jaz in ti 15.05 Nils Holgersson, serija 15.30 Am, dam, des 15.50 Deklica iz prihodnosti 16.15 Strelodov 16.30 The real ghostbusters 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Evropska dvanajstercer 18.30 Naš učitelj dr. Specht 19.20 Znanost 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 Športna arena 21.08 Kuharski mojstri 21.15 Pogledi s strani 21.25 Goreča laguna, ameriška kriminalna 23.10 Ženska, ki vse ve, ameriška komedija 0.55 Jason King 1.45 Poročila/1000 mojstrov in

TV AVSTRILIJA 2

- 8.00 Vremenska panorama 16.30 1000 mojstrov in 16.40 Visoke kulturne človeštva, 1. del 17.30 Lipova ulica 18.00 Čas v sliki 18.05 Alf, Med dvema stoloma 18.30 Srček, vodi Rudi Carelli 19.00 Zvezna dežela danes 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 Gozdarska hiša Falkenau, 9. del 21.00 Novo v kinu 21.05 Kuharski mojstri 21.15 Teleskop 22.00 Čas v sliki 22.30 Mojstrovine: Monty Python's Flying circus, humoristična 23.00 Kitajska zgodba o duhovih, 2. del hongkonškega filma 0.40 Čas smrti, kolumbijsko-kubanski film 2.20 Čas v sliki/1000 mojstrov in

CELOVEC
Handl
Bahnhofstr. 20
Tel. 9943-463-511566

PSARNIŠKA TEHNIKA
TELEKOMUNIKACIJE
VAŠA STROKOVNA TRGOVINA
Z OSEBNIM SVETOVANJEM
IN SERVISOM

RADIO KRANJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska večerja - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes (regionalna poročila) - 14.30 - Točke, metri, sekunde (športna oddaja) - 15.30 - Dogodki in odmevi - radio Slovenija - 16.20 - Skriti reporter - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri (regionalna poročila) - 18.20 - Na Gorenjskem Parnasi - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvide-nje jutri -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Napoved, telegraf, horoskop, obvestila - 9.30 - Novice, aktualno, naše stranke po stranke - 11.30 - Novice, šport, danes do 13-ih - 13.30 - Predstavitev popoldanskega programa - 14.15 - Obvestila, popoldanski telegraf, rezervirano za stranke - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Obvestila, novice, osrednja tema - 18.00 - Voščila, novice - 18.45 - Dogodki jutri, prenos Radia Slovenija -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Tolar za knjigo - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - 16.15 - Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Otorški program - 18.00 - Novice in obvestila - osmrtnice - 18.10 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

11. januarja

ZADETEK V PETEK

Elektromotorji in gospodinski aparati, d.o.o.
Otoki 21, 64228 Zeleniki, Slovenija
Telefon: 064/66441 - Telex: 37578 yu sem
Telex: 064/67150

Natanko 1. januarja smo na Hotavljah v OKREPČEVALNICI BLEGOŠ vključili jesensko serijo sedmih oddaj ZADETEK V PETEK, ki ga pravljalata Radio Žiri in Gorenjski glas. V dvorani na Hotavljah je tekmovala tričlanska ekipa, ki jo je vodil Boris PETROVIČ iz Volake, člana ekipe pa sta bila Franci KOŠIR z Jazbin in Milan CELEC s Hotavelj. Voditelj kviza Jože Drabik je ekipi zastavil tri težka vprašanja in še usodno najtežje vprašanje v seriji vsve ali nič, ki potroji ali izniči dotlej zbrani izkupiček. Člani ekipe so znali, odlično odgovorili na vsa vprašanja in prejeli nagrado v vrednosti 13.500,00 tolarjev. Odločili so se, da nagrado odstopijo lastniku OKREPČEVALNICE BLEGOŠ g. Tonetu Mohoriču, ki je bil pokrovitelj ekipe.

ZADETEK V PETEK postaja vse bolj zanimiv, zato bo naslednji petek, 15. januarja, na sporedu prva oddaja v tretji, spomladanski seriji dvanajstih kvizov. Prva oddaja bo - kot vse došedanje - potekala v živo iz GOSTIŠČA KRONA na Mestnem trgu 32 v Škofji Loki. Tekmovalni del se bo začel ob 19.30 uri, družabni del pa že ob 17. uri, ko bo ZADETEK V PETEK startal v studiu. Poslušalkam in poslušalcem bomo tedaj nastavili nagradna vprašanja - bralkam in bralcem Gorenjskega glasa pa jih zastavljamo že danes:

1. Na Cankarjevem trgu 2 v Škofji Loki so pred kratkim odprli novo trgovino TRANEL, ki je lepo urejena in bogato založena. TRANELovo vprašanje: »Napišite na dopisnico vsaj tri skupine proizvodov, ki jih prodaja trgovina TRANEL!« V zvezi s tem bodo upoštewane le tiste dopisnice, ki bodo imele nalepljen tudi nagradni kupon TRANEL - dopisnico pa najkasneje do 15. januarja 1993 pošljite na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri. Pripis: TRANEL najdete v Škofji Loki na Cankarjevem trgu 2, morda pa boste odgovor izvedeli tudi po telefonu (064) 322-351 ali (064) 631-167. Za nekoga, ki bo pravilno odgovoril, imamo pripravljen bon v vrednosti 1.000,00 SIT za nakup v trgovini TRANEL.
2. Turistično potovalna agencija LENATURIST, ki ima poslovalnico na Cesti XXXI. divizije 129/a v Žiri, ima zelo bogat program turističnih potovanj, počitniških paketov in še marsičesa. Vprašanje iz LENATURISTA: »Katero najdaljše potovanje v eno od zanimivih evropskih mest je LENATURIST organizirala oktobra 1992 in ga bo ponovno pripravila aprila 1993?« Pripis: LENATURIST ima telefon (064) 691-621, na katerem dobite vse informacije, rezervacije, programe... In za nekoga, ki bo pravilno odgovoril na nagradno vprašanje, bo LENATURIST namenil vrednostni bon za 1.000,00 SIT - s prav majhnim doplačilom in tem bonom boste lahko zagotovili lep, prijeten, zanimiv izlet. Seveda bodo upoštevani v zvezi s tem pravilni odgovori na dopisnicah z nagradnim kuponom LENATURIST, ki bodo do 15. januarja 1993 prispeli na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri.

Podjetje ARNOL d.o.o.
inženiring, proizvodnja, trgovina, storitve
Titov trg 3/a, Škofja Loka
tel.: (064) 622-481
fax (064) 632-483

STURM

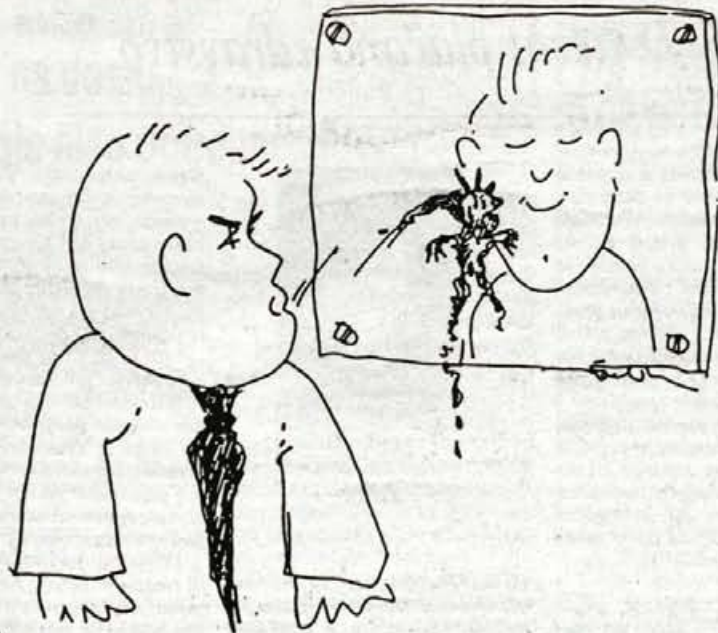
Šk. Loka, Spodnji trg 38
tel. (064) 622-756

- fotografiranje za vse vrste dokumentov
- razvijanje filmov
- komercialna fotografija

TRGOVINA tranel

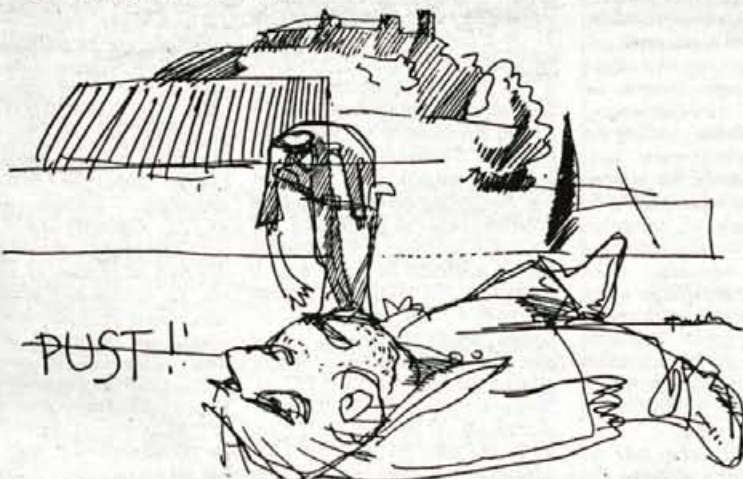
CANKARJEV TRG 2
64220 Škofja Loka
tel./fax: 064/632 351
(631 167)

Turistično potovalna agencija LENATURIST ŽIRI
Cesta XXXI. div. 129/a, Žiri,
tel.: (064) 691-621
NAGRADNI KUPON

STRANKA

Partijec je prelomil s partijo. Vrnil je knjižico. Šel je domov. Pred ogledalo. Pogledal je vase in pljunil: »Huj, svinja. Kje si bil dosedaj!«

VODE

Preiskovalnega sodnika zaloti novica: truplo na cesti. Res: negiben možak, zložen po asfaltu. »Le kdo je?« seže sodnik v nesrečnežev hlačni žep. »Pust!« ga ustavi krik iz trupla. Ne bridka smrt, le spiritualije so spodnesle junaka.

DUHOVNA

Pastir se je ogrel za vernico. Tudi njej je bilo toplo pri srčku. Kdaj pa kdaj sta skočila vkup. Nekega jutra po vražjem bingljanju pri gospici bi se gospod odpeljali. Tristo kosmatih! Ni šlo. Avto je bil na klocnah. Ni bil rop, le skrbni župljani so mu odtakali kolesa pred župnišče.

Ivan Cankar:

ANEKDATE O JEZUSIH 2. del

IZGUBLJENE OVCE

Ob sončnem zahodu se je vrnil v neko mesto. Našel pa ni tam nikogar, ki ga je bil učil in ni našel nobenega prijatelja. Našel pa je plenilce in našel je mlado zagorelo telo, ovito v nekakšne bele obveze. Blesavo. Tedaj se je Jezus zavedel, da so naredili budalo iz njega. Tam na koncu je pisalo: Tu počiva Jezus Potočnik. Na kamnu zraven je pisalo: Tu počiva Jezus Oblak.

PADEC POSLEDNJEGA KRONISTA

Naveličan življenja v tem rezervatu. Naveličan življenja v tem kraljestvu kmečkih ludistov, je odjezdil iz Poljan proti Škofji Loki. Na Visokem ga je občila močna svetloba in prikazal se mu je umetni osemenjevalec, ki je rekel. Kmet je kralj.

IZGUBLJENE OVCE

Ko pa je v nedeljo šel Jezus na morje in je planil izmed tisočih praljudi v morje, pračlovek izmed tisočih praljudi je planil in je kriknil: »Kakšna košenina!« Do pasu v vodi stoji in ima velik ognjen žebelj zabiti v vrat. Praljudem solze odpadajo z ogrčastih lobanj in drug drugega neprepričljivo za ramena grabijo. Potem je pa šel Jezus v Arabijo in je tam našel Arabce pri molitvi, pa jih je v rit brcnil.

JEZUS IN MAČKOVA GLAVA

Tisti čas pa je na Gorenji Dobravi živel mož, ki so ga imenovali Mačkova Glava. In se je Mačkova Glava ponoči vračal iz krčme, kjer je pri kartah goljufal in je veliko denarja dobil. Po samotni stezi se je vračal gor na svojo kajžo in je v široki njivi srečal Jezusa, ki je povzdignil glas in spregovoril: »Rojenice pridejo in Sojenice pridejo. Morda brez zavor na invalidskih vozičkih. Morda tavajo kot turisti ob obali. Morda strmoglavljajo kot golobi skozi ulico.« Drugi dan so našli Mačkovo Glavo s preklano glavo.

IZGUBLJENE OVCE

Bila je ena gospodinja, ki je trikrat zapovrstjo dala koklji jajca valit. Pa se nikoli nič ni izleglo, ker niso imeli petelina pri hiši. Ena druga gospodinja pa je otroke poslala, da so zajklo k zajcu nesli. Ko so pa šli nazaj, jim je na poti zajčke povrgla. Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ljudje, ne pripuščajte brejih zajkelj in ne dajate kokljam valit, če nimate kokota pri hiši!« In ljudje so rajali do jutra in so se zabavali, ko pa je on prišel na plesišče, so iz zvočnikov zadoneli Rolling Stonesi.

JEZUSOVA MLADOST

Takrat se je Jezus postaral in je šel prvič na pot. Mati mu je zavila sendvič in sok v tetrapaku. Tam je videl, kako so jim dajali telečje zrezke v možgane. Enemu in vsem so vbrizgali govejo juho v žile. Jezus je vedel, da ne ve nič novega povedati o teh črnih luknjah. Rekel je, da ni bilo časa za molitev. Rekel je, da bi že molil, če bi imel vse zobe v ustih. V jami nekega kamnoloma.

DRAGI MOJI!

Tu so nas vse obglavili. Preveč glasov nam hodi, saj samo brnimo. Kobilice so vse požrle, strehe smo z ovseno slamo prekrili. Nagačene potice jemo. Nagačene potice iz skorje in dratu. Tu smo vsi samouki. V tej šoli nam profesorji v zvezke mrtvaške glave rišejo. Tu smo vsi izrodki.

Vaš Jezus

P. S. Kdo vas je tako strašno pretepel?

IZGUBLJENE OVCE

In prišel je Jezus v neko vas, glej, bilo je tam polno mož, ki so vsi stali v krogu. Vihali so hlačnice, slačili so hlače in odpenjali srajce in kazali brazgotine, ki so jih dobili od motorne žage. Jezus se je nasmehnul, bežal je namreč, kajti ukradel je bil v neki cerkvi denar izpred Marijinega oltarja. V krogu so čepele žene. Jezus se je nasmehnul. On ni vedel, da ljudstvo ne doživlja tiste more, da jo samo sam doživlja. Tam so pa šli pogrebci dve uri daleč za pogrebom in prav toliko časa so se vračali.

PRILIKA OD VRBANICOVEGA JANEZA

Povedal pa je tole priliko: »Kako rad imam Vrbanicovega Janeza. Vrbanicov Janez je jedel kisl mleko v ruševinah svoje bajte, ko so mu jo rušili, pred mano latvica kislega mleka stoji. Razživel so se prepereli trebuhi starih harmonik, ki jih samo še, krčne žile vežejo skupaj, da ne razpadejo. Vse ranjene deklice. Vse me spominjajo na angora zajce, sem pomislil.«

IZGUBLJENE OVCE

Povsod, kamor je Jezus prišel, povsod so ga prepoznali, kajti imel je materina znamenja na dlaneh, in povsod, kamor je prišel, so ga častili in šivilske vajenke so ga obmetavale s svojimi srci, kot s paradizniki. Jezus je prezirljivo pogledal to sodrgo in zaplesal nad njimi kot Elvis Presley. In izpustil je nadnje veliko mlečja. Bil pa Jezus ni rojen v hlevu, ampak se je šele pozneje preselil tja.

boru, ko so razpravljali o nemški mobilizaciji na Slovenskem v času druge svetovne vojne iz zgodovinske razdalje 50 let).

V nadaljevanju Razglasa pravi načelnik civilne uprave: »Najstrožja kazen pa zadene tistega, ki postane državi nezvest ter krši svojo dolžnost. Vsakega krivca in z njim po istem protidržavnem mišljenju zvezane družinske in hišne članke bomo iz dežele odstranili. Zapravili bodo svoje imetje, v hujših primerih pa svoje življenje. Za vsako nasilno dejanje velja smrt. Tudi ne bomo dovolili skritega nasprotstva, tajne sabotaže in podtalnega rovarjenja. Kdor o tem ve in je tiho, je sokriv. Kdor stoji kot strahopetec ob strani, kjer se velja braniti s skupnimi močmi pred ropaskim napadom, ni vreden, da prebiva v tej deželi...«

Nabori in mobilizacija v nemško vojsko

Za mobilizacijo v nemško vojsko so se okupacijske oblasti začele pripravljati že novembra 1941, še preden so bila urejena pravna vprašanja mobilizacije in državljanstva. V začetku januarja 1942 so bili o popisih in naborih obveščeni župani, hkrati pa se je začela politična priprava. V uradnem listi je bil razglašen vpis v vojaške registre po okrajih in občinah.

Na nabor so bili klicani »vsí moški pripadniki nemške države (vključno onih do preklica)« posameznih letnikov. Mobilizacijo Gorenjcev so oprli na razglasitev državljanstva na preklic iz septembra 1942.

»Vi ste nam enake krvi« so poudarjali okupatorjevi propagandisti Gorenjcem in se sklicevali na svetle čase vovejanja v avstro-ogrskih polkih. Vodja nacističnega okrožja Kranj je ob odhodu »mož delovne službe« dejal: »Sedaj ste kot otroci Gorenjske v rajhu, ko se vrnete, boste glasniki rajha na Gorenjskem.«

Nemci so izdajali vrsto lepakov, brošur, knjig in časopisov. Najbolj znan je bil Karawanken Bote, ki ga je dobivala vsaka hiša. Kmetje so dobivali še kmetijski list - slovensko prilogo k tedniku deželnega kmetijskega urada - Landesbauernschaft Kärnten, izhajal je tudi ilustrirani list Naša domovina v slikah, vojakom pa so pošiljali Der Heimatsgruss - Briefe aus Oberkrain - Pisma iz Gorenjske itd.

Se danes, 50 let po končanem popisu nabornikov in 47 let po končani vojni ni znano, koliko slovenskih mož in fantov je bilo nasilno mobiliziranih. Vsi podatki so le približni. Skoraj neodpustljivo je, da organi oblasti, ki so ob koncu vojne zaplenili nemške arhive, med ostalim tudi XVIII. vojnega okrožja v Mariboru in vojaških prijavnih uradov v Mariboru, Celju in Kranju, ne povedo teh števil. Po vojni pa so bili tudi še prav skrbno opravljeni kar trije popisi mobilizirancev in žrtev, kar pa je služilo za obračun vojne škode, krajevnim organom oblasti, matičnim uradom in za potrebe Organov notranjih zadev.

Okvirno računamo, to pa je razvidno tudi iz neke nemške spomenice (Denkschrift), da je bilo na zasedenih območjih Slovenije mobilizirano v Wehrmacht okrog 70.000 mož in fantov s Štajerskega in 12.000 z Gorenjskega. V tem pa ni upoštevana delovna služba (RAD) mož, fantov in deklet, kakor tudi ne obvezni vpoklici na delo pri železnici, v organizacijo Rdečega križa, strokovnjaki in podobno.

Pri vprašanjih z nemško mobilizacijo in z njenimi posledicami je tudi danes po petdesetih letih strokovna obravnava še polna emocij, dogodki še niso polno ugotovljeni in opredeljeni, posledice pa odpirajo mnoge probleme, ki še čakajo na odgovor in rešitev. Mnogi še živeti udeleženci in pričé iz časa druge svetovne vojne, ki so preživeli vojne in poveljne čase, doživljajo še 50 let kasneje nerazumevanje današnjega okolja za njihove nekdanje in sedanje težave.

Posledice mobilizacije v nemško vojsko

Nemška mobilizacija prebivalcev zasedenih ozemelj sodi med vojne zločine. Pod vladavino po vojni so bile opredeljene ocene tega obdobja po merilih vladajočega režima. Ali pa so ugotovitve, nastale v času enoumne vladavine v Sloveniji po 2. svet. vojni res pravilne? Ali ni poudarjanje režimu ugodnih dogodkov in zamočevanje drugih zgodovinsko neobjektivno? Ali naj ostane krivični odnos do žrtev nemške mobilizacije, ki zajema skoraj polovico ozemlja predvojne Slovenije brez znanstvene zgodovinske opredelitve? Kdaj bo samostojna država Slovenija našla dovolj

moči, da bo ta pomemben del svoje novejšje zgodovine razkrila in opredelila strokovno, znanstveno in objektivno? Ali bo nato ustrezno ukrepala in popravila nastale nepravilnosti?

Povojna oblast je uradno opredelila nemško mobilizacijo Slovencev kot sodelovanje Slovencev z okupacijsko silo. Ni želela obravnave z zgodovinskimi argumenti. Mnoge poskuse mobilizirancev, invalidov, vdov in sirot za priznavanje normalnih človekovih pravic je oblast zatirala sistemsko in ukrepala tudi nasilno.

Posvet zgodovinarjev, pravnikov in drugih spomladi leta 1992 v zvezi z nemško mobilizacijo je povzet na osnovi ugotovitev psveta v naslednjih tezah:

Civilni upravi nemškega rajha za zasedeno slovensko Štajersko in Koroško z Gorenjsko sta leta 1942 podelili večini tam živečih Slovencev nemško državljanstvo do preklica. ZR Nemčija kot pravna naslednica rajha podelitve državljanstva ni preklcala.

Nemške zasedbene oblasti so na osnovi podeljenega državljanstva v letih 1942 do 1945 v svojo vojsko in druge formacije mobilizirale nad 80.000 Slovencev. Od mobiliziranih v vojsko jih je okrog 24.000 padlo, umrlo ali izginilo, okrog 16.000 pa je bilo ranjenih, več kot polovico s hudimi posledicami. Mnogo jih je bilo v ujetništvih, vsi pa so izgubili 2 do 4 leta svoje mladosti. Na Primskovem pri Kranju je nekdo prišel iz ujetništva šele konec leta 1955 in je tako izgubil skoraj 13 let.

Doslej nobena stran ni priznala mobilizirancem odškodnine za služenje v delovni službi - RAD, vojski ali bivanje v bolnišnicah oz. ujetništvu. Slovenski mobiliziranci še danes ostajajo v neenakopravnem položaju do mobilizirancev v nemško vojsko iz drugih držav s podobno usodo: Luksemburga, Francije (Alzacija, Lorena), Belgije... Neenakopravnosti so tudi v primerjavi z mobiliziranimi Slovenci v italijansko vojsko (ki je poravnala odškodnino) in s Slovenci s statusom borca NOV. Država SFRJ je slovenske mobilizirance sramotno postavila v položaj »švabskih vojakov«.

(konec prihodnjic)

KOMENTAR

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Vloga ruske zime v bosanski vojni

Včasih se zdi, da mir, ki ta čas zajema pretežni del sveta, ne more obstati brez malih vojn - malih za veliki svet in neznansko velikih za male dežele, po katerih pustošijo. Ta neenakomerna in za nekatere tako krivična porazdelitev vojn, se je še posebno razločno pokazala v pravkar minulem božičnem obdobju. "V božičnih dneh, dneh snega, ko volk le od vetrov živi in ko je vsak lepo doma, kjer topel plamen plapolja..." (Francois Villon) - v teh dneh so bili (in so še!) nedelež od nas ljudje, ki so ostali brez doma in dejansko živijo samo še od vetrov.

Miha Naglič

V teh istih dneh sta se v Moskvi, zimski prestolnici sveta, sestala ameriški in ruski predsednik in podpisala mirovni sporazum (START II), ki se bo (mogoče) na daljši rok izkazal za največjega v novejši zgodovini; po njem naj bi se namreč zaloge strateškega jedrskega orožja obeh veselil zmanjšale kar za dve tretjini. Državnika sta se torej sporazumela o miru v velikem svetu, ne pa tudi o tistem, ki se bo mogoče kdaj povrnil v ("mirno") Bosno.

Rusija se je spet postavila na stran Srbije. Ruska stališča so razvidna iz novejših in (vsaj navidez) protislovnih izjav njhovega zunanjega ministra Andreja Kozirjeva. Ta si je v začetku decembra, na ministrskem zasedanju KEVS v Stockholmu, privoščil pravo besedno ekshibicijo. Najprej je pred svojimi kolegi zatrdil, da je ozemlje nekdanje Sovjetske zveze "postimperialni prostor",

ki se mu Rusija ne kani odpovedati in je za to odločena uporabiti vsa sredstva, vključno z vojaškimi in ekonomskimi. Nakar je dodal, da lahko tudi Beograd računa na rusko podporo in zahteval odpravo protisrbskih sankcij OZN. "Če bo Bosna dobila od Zahoda orožje, ali pa bo ta zagrozil z intervencijo zoper Srbijo, bo Rusija nudila Srbiji vso možno vojaško pomoč. Na mejah Srbije oziroma ZR Jugoslavije poteka namreč tudi meja ruskih interesov." Zgovorno, ni kaj!

Toda tri četrt ure pozneje, po pogovoru z ameriškim kolegom Lawrenceom Eagleburgerjem, se je Kozirjev spet pojavil za govorniškim odrom in napravil salto nazaj - rekoč, da se on in predsednik Jelcin sploh ne strinjata s tistim, kar je prebral malo prej! To naj bi bila stališča ruskih nacionalističnih krogov, ki se, navezani na skoraj nedotaknjeno generaliteto iz komunističnih časov, zavzemajo za nekakšno pravoslavno alianso, ki bi segla do Grčije.

Če bi te sile, ki imajo svoje oporišče v ruskem kongresu, prišle na oblast, bi njihovi načrti spriči dejstva, da je prav takšna koalicija (Milošević, Šešelj in jugogenerali) že na oblasti v Srbiji, kar naenkrat postali nevarna resničnost.

Kozirjev torej govori eno, misli pa drugo? Misli namreč tudi sledeče: "Rusija ima samo eno možnost - da se reformira, tega pa ne more brez pomoči Zahoda in mora zato nujno voditi prozahodno politiko..." Prav v tej možnosti, ki je hkrati nujna, Rusija spet zadene ob Srbijo. Podpora tej je namreč, vsaj na prvi pogled, v nasprotju z njeno novo, Zahodu prijazno politiko. Je tako tudi v resnici? Mar ni prav Zahod tisti, ki s svojo nedoumljivo in cinično zadržanostjo soomogoča agonijo v Bosni? Ali pa je nemara še vedno v veljavi jaltski fifty-fifty? Rusija se je interesno postavila na zahodne, krajinske meje Srbije in Črne gore, Zahod pa je že pred časom priznal sebi naklonjeno secesijo Slovenije in Hrvaške. Očitno niti vzhodni niti zahodni Evropi, niti tretjemu niti prvemu Rimu prav nič do tega, da bi se sredi Balkana pojavila islamska država. Na najnovejših pogajanjih v Ženevi so Srbi in Hrvatji že uglasili svoje interese v delitvi Bosne in Hercegovine na etnično skoraj povsem očiščene pokrajine. Za Muslimane, ki pač niso kristjani, pa se tako tudi po božiču nadaljuje voljša sezona mraza in vetra. Tistega, ki veže z vzhoda, z ruskih step.

Veliko dolžnosti in malo obljub

Iz osnutka koalicijske pogodbe, ki ga je dr. Janez Drnovšek poslal strankam, s katerimi bi rad ustanovil vlado, je že na prvi pogled videti, da se hoče bodoči mandat kar najbolje zaščititi pred vsemi slabostmi, ki so se pokazale v Peterletovi, kot tudi njegovi vladi.

Marko Jenšterle

Preveč prostora bi porabili, če bi naštevati vse zaplete, s katerimi sta se srečevali zadnji dve slovenski vladi, največ problemov pa je bilo ravno zaradi nejasnih meja med strankarskim in vladnim političnim delovanjem. Predvsem stranke Demosa je na začetku družil en sam cilj in ko je bil ta dosežen (prevzem oblasti), so na dan začele prihajati najrazličnejše afere, s katerimi so si stranke v koaliciji hotele pridobiti čim več maneverskega prostora, največkrat s tem, da so odrinile druge koalicijske partnerje. Zaradi teh strankarskih intrig navsezadnje vlada tudi ni držala svojega mandata, kmalu pa se je pokazalo, da nekateri nameravajo s takšnim načinom dela nadaljevati tudi pod Drnovškovo vladavino. Ker je bil to čas volitev, so se medstrankarski spopadi seveda še razplamenili.

Zdaj zato v Drnovškovem Osnutku medstrankarskega sporazuma o delovanju vlade natančno piše, da se stranke vladne koalicije odpovedujejo poskusom javnega nasprotovanja drugim koalicijskim partnerjem. Poleg tega morebitne rušilce vlade zavzuje tudi s tem, ko pravi, da ne bodo javno dajali izjav o umiku svoje podpore vladi, preden svojega sklepa o izstopu iz vladne koalicije ne sporočijo predsedniku vlade. Če k temu dodamo še to, da morajo odločitvam, stališ-

čem in navodilom predsednika vlade dati prioriteto med strankarskimi nalogami, ter da tudi v tujini ne smejo nastopati v strankarski funkciji (razen izjemo), potem je jasno, da Drnovšek za vstop v vlado ponuja za mnoge kar veliko ceno. Vsekakor pa vsem skupaj malo obljublja in jih veliko zavezuje.

Ponudba je v predstavljeni obliki tudi prej podobna ultimatu kot osnutku, ki bi bil osnova za diskusijo. Še posebej pa je opazno, da mandat osnutka pogodbe ni poslal tudi Slovenski ljudski stranki, s čimer je ultimati postavljal predvsem krščanskim demokratom. Ti, kot je znano, že ves čas zahtevajo, naj v vlado vstopi tudi njim sorodna SLS. Previdnost krščanskih demokratov je razumljiva, saj so sami (ali njim podobne stranke) v zgodovini že nekajkrat potegnili krajši konec. Najbolj grobo so med drugo svetovno vojno komunisti z Dolomitsko izjavo izgrali krščanske socialiste, manj bolečo izkušnjo so krščanski demokrati doživeli v Demosu, zdaj pa so spet v vlogi, ko naj bi se pridružili partnerjem, s katerim

so si ideološko najbolj nasprotni (Združeno listo).

Oklevanja kršanske demokracije so posledica tega, ker tudi v sami stranki obstaja več struj. Od tiste, ki zaradi zgodovinskih razlogov ne pristaja na nikakršno sodelovanje z bivšimi komunisti, do one, ki meni, da je v današnjih razmerah mogoče sodelovati tudi z ideološkimi nasprotniki.

Sicer pa je najpomembnejši ključ branja Drnovškove ponudbe skrit v tistem členu, ki govori, da bo ena od prioritarnih nalog strank vladne koalicije revidiranje zakona o volitvah v državni zbor, in sicer v smeri njegovih temeljnih izhodišč, t.j. proporcionalnega sistema z elementi večinskega, zlasti pa določilo, ki opredeljuje podeljevanje nerazdeljenih mandatov na ravni države. Mandatar, kot kaže, že sedaj nima ravno velikega zaupanja v trdnost vlade, pa čeprav bi v njej sedeli krščanski demokrati skupaj z Združeno listo. Zaradi tega naj bi nova koalicija čimprej popravila tisti del volilnega zakona, ki je LDS odvzel pomembno število poslancev in jo s tem tudi prikrajšal pri političnem vplivu. Predčasne volitve v tem smislu niso nerealne, potrebna je le kakršnakoli vlada, ki bi postavila nova pravila igre.

**MENJALNICA
D-D PUBLIKUM**
☎ 217-960
NAJMANJ TOLARJEV
ZA NAJVEČ MARK

Dvakrat plačano zdravstvo

Danica Zavrl Žlebir

Zdravstvo smo že prej plačevali dvakrat, prvič so nam zanj odtegovali od plač (in od dohodka delodajalca), drugič pa, ko smo iskali zdravniško pomoč, ležali v bolnišnici, potrebovali zdravila. Tako imenovana participacija je bila z nizkimi zneski resda bolj ali manj simbolne narave, toda z leti se je za nekatere zdravstvene storitve (predvsem v zobozdravstvu) močno dvignila. Kljub temu zdravstvu ni prinesla bogatega priliva, saj je je bil dobršen del prebivalstva oproščen, v kolikšni meri pa je vzgojno vplivala na ljudi, da bi ne iskali zdravnika za vsako figo, pa je vredno posebne debate.

Participacije, cenovno približno enake vrčku piva, po novi zdravstveni zakonodaji ni več. Zdravstvene storitve pa bo vendarle treba doplačevati, razen če se proti temu prostovoljno zdravstveno zavarujemo (in vemo, da se je s paketom »popolno zdravstveno zavarovanje« zoper to zavarovalo že 900 tisoč Slovencev). Zdaj bodo doplačila znašala določen delež ekonomske cene zdravstvene storitve. Na primer: pri zdravniku splošne prakse bo doplačilo znašalo 15 odstotkov ekonomske cene pregleda, pri specialistu 5 odstotkov cene, enako tudi pri zdravljenju v bolnišnici. V primeru zdravljenja poškodb izven dela doplačila znašajo od 15 do 20 odstotkov cene storitev, pri zobni protetiki, ki je bila že zdaj najdražja, pa kar 55 odstotkov cene.

Pri takšnih odstotkih nas seveda zaskrbi, kako globoko bomo segli v žep pri zdravniku, če bi ne bili poleg obveznega še prostovoljno zdravstveno zavarovani. Tudi zavarovalnici, ki sta se pred meseci lotili tega novega projekta, sta nas svarili pred visokimi cenami zdravstvenih storitev, zaradi katerih utegnemo brez dodatnega zavarovanja v prihodnje v primeru bolezni bankrotirati. Toda če pogledamo današnje cene zdravstvenih storitev (v zdravstvu se sicer nenehno pritožujejo, da so globoko podcenjene), to še vedno ne drži.

Po oktobrskih cenah, ki jih je konec leta objavila revija Zveze potrošnikov Slovenije, bi nam brez dodatnega zavarovanja še zdaleč ne grozil bankrot. Povprečna cena pregleda pri splošnem zdravniku je oktobra znašala 1.100 tolarjev, s 15-odstotno lastno udeležbo bi torej zanj odšteli 165 tolarjev. V bolnišnici je bila povprečna cena zdravljenja za 11 dni izračunana na 54.650 tolarjev. S 5-odstotno lastno udeležbo bi torej odšteli od 297 do 296 tolarjev. Pri zobni protetiki je, kot rečeno, vse bistveno dražje: povprečne cene parcialne proteze ali mostička se gibljejo od 19.217 do 105.852 tolarjev, torej bi s 55 odstotki doplačali od 10.569 do 58.219 tolarjev. Če torej izvzamemo zobozdravstvo, so cene najpogostejših zdravstvenih storitev še vedno nizke, enako tudi doplačila, če bi ne bili prostovoljno zdrav-

stveno zavarovani. Žal tega ne moremo trditi za zavarovalne premije, saj bomo zanje odšteli nekaj manj kot tisočaka na mesec (če smo se ob mikavnih promocijskih popustih že zavarovali), na leto pa nekaj več kot 10 tisočakov. Kolikokrat mesečno (letno) bi šli za ta denar lahko k zdravniku, po zdravila, celo v bolnišnico! Ob teh storitvah in kar dragem zavarovalnem paketu, ki ga je vplačala večina slovenskih zavarovancev, nemudoma pomislimo na to, da sta si s prostovoljnim zavarovanjem najbolj pomagali obe zavarovalnici.

Obstajajo pa tudi precej dražja tveganja. Revija Zveze potrošnikov Slovenije nam je decembra postregla z naslednjimi ocenami stroškov zdravljenja nekaterih boleznih in poškodb: cena pri enostavnem zlomu noge je 1.870 tolarjev, doplačilo 374 tolarjev, če gre za poškodbo izven dela. Kompleksen zlom z dnevnim bolnišničnim zdravljenjem okoli 7 dni stane 50.600 tolarjev, doplačilo pa 10.120 tolarjev. Operacija slepiča stane 33.960 tolarjev, doplačilo 1.698 tolarjev, operacija žolčnih kamnov 49.125, doplačilo 2.458, vstavitve umetnega sklepa (kolka) 434.628, doplačilo 21.731 tolarjev. In koliko nas utegne stati zdravljenje poškodb izven dela? Upoštevaje pregleda pri splošnem zdravniku in specialistu, bolnišnično in zdraviliško zdravljenje (skupna cena okroglih 120 tisočakov), z doplačili od 15 do 20 odstotkov bi nas vse skupaj lahko veljalo 25.835 tolarjev. In tudi strah pred take vrste tveganji je gnal v dodatno zavarovanje tolikšno število ljudi.

Gorenjska banka d.d., Kranj

OBRESTI

TOLARSKA SREDSTVA OBČANOV
OBRESTUJEMO NA PODLAGI MESEČNE REVALORIZACIJSKE STOPNJE (Rm),
KI V JANUARJU ZNAŠA 1,1 %

	OBRESTNA MERA	PRERAČUNANA MESEČNA O. MERA	LETNA O. MERA
HRANILNE VLOGE	50% Rm	0,55%	6,67%
VARČEVALNA KNJIŽICA	Rm	1,10%	13,75%
VEZAVE - do 20.000,- SIT			
nad 1 mesec	Rm + 5%	1,52%	19,43%
nad 3 mesece	Rm + 7%	1,68%	21,71%
nad 6 mesecev	Rm + 8%	1,76%	22,85%
nad 12 mesecev	Rm + 10%	1,92%	25,12%
nad 24 mesecev	Rm + 11%	2,00%	26,26%
nad 36 mesecev	Rm + 13%	2,15%	28,53%
VEZAVE - od 20.001,- SIT do 60.000,- SIT			
nad 1 mesec	Rm + 6%	1,60%	20,57%
nad 3 mesece	Rm + 8%	1,76%	22,85%
nad 6 mesecev	Rm + 9%	1,84%	23,98%
nad 12 mesecev	Rm + 11%	2,00%	26,26%
nad 24 mesecev	Rm + 12%	2,08%	27,40%
nad 36 mesecev	Rm + 14%	2,23%	29,67%
VEZAVE - nad 60.001,- SIT			
nad 1 mesec	Rm + 7%	1,68%	21,71%
nad 3 mesece	Rm + 10%	1,92%	25,12%
nad 6 mesecev	Rm + 11%	2,00%	26,26%
nad 12 mesecev	Rm + 13%	2,15%	28,53%
nad 24 mesecev	Rm + 14%	2,23%	29,67%
nad 36 mesecev	Rm + 16%	2,38%	31,95%
VEZAVE - nad 10.000,- SIT			
od 10 do vključno 19 dni	85% Rm	0,94%	11,58%
od 20 do vključno 29 dni	90% Rm	0,99%	12,30%
VEZAVE - nad 31 do 90 dni			
od 3.000,- do 50.000,- SIT	Rm + 8%	1,76%	22,85%
od 50.001,- do 100.000,- SIT	Rm + 9%	1,84%	23,98%
nad 100.001,- SIT	Rm + 10%	1,92%	25,12%
ZIRO RAČUNI	45% Rm	0,50%	5,99%
TEKOČI RAČUNI			
pozitivno stanje	45% Rm	0,50%	5,99%
dovoljeno negativno stanje	Rm + 20%	2,68%	36,50%
nedovoljeno negativno stanje	Rm + 48%	4,52%	68,35%

ljubljanska banka

In kaj je z našimi Hruščani, imajo trikrat dnevno topli obrok, toplo vodo za umivanje, električno ogrevanje in prepičan sem, da jim večkrat razdelijo tudi zavojčke cigaret in za kakšen praznik še...

In ob vsem tem tako pomislím, da ima nemara gospod Jelincič prav, ko pravi: »Ne bogovi ne narava, le Slovenec sam je lahko tuja moč nad Slovincem.«
Jaka Zcenc:voLs

Petek, 8. januarja 1993

Po sledi malega oglasa

"Delo na domu, izkušnje niso potrebne..."

Pavle B. iz Poljanske doline nam piše takole: "V zadnjem času je v Gorenjskem glasu v malih oglasih pod "zaposlitve" velikokrat objavljen oglas: "Delo na vašem domu! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite..." V dobromarnem iskanju kakšnega dodatnega tolarja sem poslal ponudbo na dva oglasa. Prejel sem popolnoma enaka odgovora. Ne samo, da sta polna slovničnih napak, ampak sta tudi neposlovna in brez prave oblike. Menim, da gre za prevaro ljudi; mogoče se tudi motim."

Pavle nam je poslal tudi enega od odgovorov, iz katerega je dobro razvidno, za kakšno delo na domu gre. Sodelavci, ki jih organizatorji pridobivajo s pomočjo časopisnih oglasov (ne samo v Gorenjskem glasu, ampak tudi v številnih drugih slovenskih časopisih) morajo za londonsko podjetje Intermail - Trading polniti kuverte, ki jih dobijo iz Velike Britanije. Kuverte že imajo naslovnik in znamke, vanje je le treba vlagati ponudbe oz. reklamne materiale različnih podjetij, nato pa zapakirane poslati podjetju Intermail - Trading, ki "na podlagi opravljenega dela izvrši plačilo". Za eno zapakirano kuverto plačajo eno marko, kar pomeni, da tisti, ki zapakira 500 kuvert, dobi 500 mark. Ker so znamke in drugi stroški plačani, je to čisti zaslužek. Plačilo je v gotovini, prek vrednostnega papirja, ki potuje v Slovenijo pet dni.

Vsak, ki želi na domu polniti kuverte, pa mora (takšen je namreč pogoj) najprej v časopisu objaviti oglas z naslednjo vsebino: "Delo na vašem domu. Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratak življenjepis in kuverto z vašim naslovom in znamko. Nato boste dobili potrebna navodila." Ponudba za delo na domu vsebuje tudi nasvet: če kdo pri objavi oglasa ne želi dati svojega imena v javnost, naj se odloči za oglas pod šifro ali odpre pri pošti svoj poštni predal.

Ko novi sodelavec s pomočjo malega oglasa zbere sto ponudb z življenjepis, jih mora zapakirati v večjo kuverto in jih poslati na sedež londonskega podjetja, ki za opravljeno delo plača sto mark; v 48 urah po prejemu pošte pa jim pošlje tudi material za nadaljnje delo. Da mora vsak najprej objaviti mali oglas in zbrati sto ponudnikov, je potrebno zato, "da bi ugotovili, koliko ste vztrajni in resni za delo".

In zakaj naj bi v daljni Sloveniji polnili kuverte za angleška podjetja? Kot je razbrati iz pisma, ki ga je prejel Pavle iz Poljanske doline, naj bi to delali predvsem zato, ker si milijoni v Veliki Britaniji in v Evropi žele, da podjetja reklamirajo svojo ponudbo, in ker ta podjetja nimajo možnosti, da bi sama opravila tako obsežno delo.

Navodila, ki jih je prejel naš bralec iz Poljanske doline, ne vzbujajo posebne pozornosti, med drugim tudi zato ne, ker se vidi, da so bila že večkrat fotokopirana in da so na nekaterih mestih že precej zbledela. Da pa se pri ocenjevanju "posla" ne bi prenažali, pozivamo tiste, ki so za sto kandidatov (in njihove življenjepise) že prejeli sto mark in za vsako polnitev kuverte po eno marko, naj nam pišejo. Hvala že vnaprej! ● C. Zaplotnik

Trg vrednostnih papirjev

Promet na borzi je v prvih dneh novega leta nekoliko upadel, kar je prav gotovo odraz slabe likvidnosti med investitorji, ki so večino svojih prihrankov usmerili v nakupe vrednostnih papirjev pred novim letom, institucionalnim investitorjem pa tudi ne gre dosti bolje v te ponovletnih dneh.

Kakšen bo trend gibanja tečajev papirjev v mesecu januarju, ki slovi po dosedaj najnižjem R od osamosvojitve Slovenije dalje, kako bo temu sledilo gibanje tečaja nemške marke, in kje bodo svoj interes našli investitorji, pa bomo sproti poskušali analizirati.

Torkova avkcija vrednostnih papirjev v višini 1,7 milijona DEM je imela dve glavni značilnosti, in sicer izredno nizek promet z republiško obveznico 2, ki je znašal komaj 36.000 DEM, ter znižanje tečajev tistih obveznic, ki jim je 1. januarja 1993 zapadel kupon, predvsem PTT Ljubljana, ki ji je tečaj padel za 7,6 odstotka, in Občina Zagorje, ki se ji je cena zaradi vnovčenja kupona znižala za 9,4 odstotka.

Večina poslov je bila sklenjena z RSL 1 po tečaju 116,4 in to za 1,2 milijona DEM, trgovalo pa se je še z Lesnino, Gorenjem, ki mu tečaj še vedno narašča glede na predkuponska pričakovanja, z Rogaske 1 po tečaju 84 in seveda z obema občinskima obveznicama Zagorja in Laškega.

Cetrtek je na borzi minil v podobnem vzdušju, vsaj kar se tiče sklenjenih poslov, saj je bil skupni promet 1,7 milijona DEM, od tega z obveznicami 1,2 milijona DEM, z delnicami 0,1 milijona DEM, po dolgem času se je trgovalo z dvojčki Banke Slovenije v višini 0,4 milijona DEM.

Značilnost tokratne avkcije je rahel dvig tečajev kar osmih obveznic, kar pa ne velja za RSL 1, ki se je ohranila na isti ravni kot na predhodnem sestanku.

Prvič je danes kotirala na prostem trgu Ljubljanske borze obveznica PTT Nova Gorica, ki je dosegla tečaj 87,3 in doseženim prometom v višini 22 tisoč DEM.

Med delnicami je tokrat nekoliko porasel tečaj delnic Nike in sicer na SIT 30.780 in delnici SKB, ki so ponovno zapadle pod omejevano rast tečaja za maksimalno 10 odstotkov, torej so se posli sklepali po tečaju SIT 14.278 za delnico. Nekoliko nižji tečaj pa so dosegle delnice Dadasa, Mladinske knjige - založbe in Rogaske predstave.

Trg plemenitih kovin

Trgovanje z zlatom in kovanci je bilo nekoliko bolj živahno kot pretekle borzne sestance.

Trgovalo se je s 4 loti nepredelane zlate, dosežen tečaj za gram nepredelane zlate je bil 1.190 tolarjev, oziroma 37.009 tolarjev za unčo zlata (1 unča je 31,1 grama), med kovanci pa so lastnike zamenjali kovanci za 20 belgijskih frankov po tečaju SIT 7.000, kovancec za 20 italijanskih lir po tečaju SIT 7.000 in 4 loti kovancev Dunajske filharmonije po tečaju SIT 36.000.

Pripravila brez posrednika LB GB Kranj: Hermina Krt in Brane Čare

BORZNI POSREDNIKI
tel.: 064/217-271
int. 294
fax: 212-422

ljubljska banka
Gorenjska banka d.d., Kranj
Ko želite svojemu kapitalu dati drugačno obliko

Koliko je vreden tolar

menjalnica	valuta, nakupni / prodajni tečaj			HRD	
	DEM	ATS	HRD		
A banka Kranj (Tržič, Jesenice)	61,20	62,30	8,68	8,83	9/13
Aval Bled	61,65	62,40	8,72	8,85	—
Copia Kranj	61,60	62,60	8,65	8,85	—
Creditanstalt N. banka Lj.	61,40	62,50	8,70	8,90	—
D-D Publikum Kranj	62,05	62,49	8,68	8,80	10/14
Eros (Stari Mayr), Kranj	62,20	62,70	8,75	8,87	9/13
Geoss Medvode	62,00	62,70	8,70	8,90	8/15
Hranilnica LON, d. d. Kranj	61,85	62,50	8,70	8,85	—
HIDA - tržnica Ljubljana	62,00	62,60	8,73	8,85	9/12
Hipotekarna banka, Jesenice	61,40	62,30	8,60	8,80	10/15
INVEST Škofja Loka	61,70	62,70	8,70	8,90	8/14
LB - Gorenjska banka Kranj	60,50	62,70	8,43	8,91	—
Merkur - Partner Kranj	61,70	61,72	8,77	8,77	—
Merkur - Železniška postaja Kranj	61,70	61,72	8,77	8,77	10/14
Mikel Stražišče	62,28	62,65	8,73	8,85	9/12
Otok Bled	—	—	—	—	—
Poštna banka, d. d. (na poštah)	61,15	62,19	8,43	8,82	—
SHP - Slov. hran. in pos. Kranj	62,00	62,50	8,70	8,85	—
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	61,70	61,72	8,77	8,77	9/13
Sloga Kranj	61,85	62,50	8,68	8,83	—
Slovenijaturist Boh. Bistrica	60,50	—	8,43	—	—
Slovenijaturist Jesenice	61,60	62,25	8,70	8,70	8/12
Wilfan Kranj	62,30	62,50	8,75	8,85	—

Pri nakupu in prodaji SKB in Merkur zaračunavata 1% provizije, pri prodaji DEM 5000 ali več pa 2,5%.

Nagrada za znanstveno raziskovalno delo

Kranj - Sredi decembra je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani slovesnost, na kateri so slovesno podelili nagrade Republike Slovenije za znanstveno-raziskovalno delo, kot se po novem imenujejo nekdanje Kidričeve nagrade. Nagrade za vrhunske dosežke v zadnjih petih letih in za življenjsko delo (600.000 tolarjev) so podelili akademiku prof. dr. Ivanu Vidavu, prof. dr. Janezu Škrjancu, dr. Marijanu Zadnikarju, prof. dr. Angelosu Bašu in prof. dr. Mariji Čarman - Kržan, nagrade za izume (240.000 tolarjev) pa dvema skupinama. Mag. Miro Rozman, mag. Silvo Želbir in Andrej Belič so dobili nagrado za izum integriranega Hallovega senzorja električne moči v tehnologiji C-MOS in za izum merilno-funkcijske elektronike monolitnega elektronskega števca električne energije. Izuma, ki skupaj z drugimi rešujeta več težkih, predvsem soodvisnih razvojno-raziskovalnih problemov, sta Iskriini tovarni v Kranju omogočila izdelavo nove generacije števec.

500-letnica sejmarnstva v Kranju

Želja, da se Trnuljčica končno zbudi

Bo letošnji 500-letni jubilej sejmarnstva v Kranju in na Gorenjskem tista priložnost za prebujenje, da se bodo ne le Kranjčani, Gorenjci, ampak kar vsa Slovenija začeli obnašati do sejmov tako, kot se že ves čas obnaša razviti svet?

Kranj, 7. januarja - 20. aprila 1493. leta je mesto Kranj dobilo pravico in dovoljenje za dva sejma na teden in za sedanjil sejem v avgustu. Listino je izdal in podpisal takrat cesar Friderik III. Tako sta Kranj in Gorenjska z novim letom letos vstopila v jubilejno politisočletje sejmarnstva. Jubilej, ki bo obeležen celo leto z različnimi - sejmiskimi in drugimi prireditvami, je lepa priložnost tudi za oceno in razmišljanje o kranjskem oziroma Gorenjskem sejmju v tem trenutku in o stanju, kakršno je ta hip v Sloveniji. Recimo, da so ocene, mnenja, ugotavljanja lahko tudi različna, in tudi za takšna bo letos ob visokem kranjskem sejmiskem jubileju še priložnost. Za izhodišče in uvod v praznovanje pa naj bo na to tematiko pogovor z direktorjem PPC Gorenjski sejem Kranj Francem Ekarjem.

Kako ocenjujete 500-letnico sejmarnstva v Kranju z današnjega, sejmiskega zornega kota Gorenjskega sejma?

"Pred dobrimi desetimi leti smo s pomočjo takratnega naprednega kranjskega gospodarstva naredili približno primerno prostorsko ureditev na že prej določeni in odbrani lokaciji v Savskem logu. Morda se v tem trenutku še toliko bolj velja vprašati, kdaj je Kranj po zgodnjem srednjem veku dobil (ali ga bo) občutek za to, da je Kranj pomembna sejmiska lokacija in da je prostor zanjo zato še toliko bolj. Zakaj se je v Kranju pravzaprav toliko časa čakalo in je danes še vedno vse tako skromno. Če pogledamo samo sejmisko sorodni Leipzig z nekaj stoletno tradicijo, je to mesto ves čas dograjevalo sejem kot prostor v mestu. Morda bo zdaj ob 500-letnici končno le tudi v Kranju in prostoru okrog njega prišlo do prebujenja, prelomnice, da bi ob sejmju začela rasti tudi sodobna in tista osnovna sejmiska poslovnost. Nenazadnje v Kranju vsako leto prihaja na stotisoče obiskovalcev po nakupih, na seznanjanje, strokovno informiranje. In ne prihajajo s praznimi denarnicami. In prav ob tem se Gorenjci čudno obnašamo. Še posebej nekateri vodilni "Kranjčani", ki so pred časom prišli "vasovat" v Kranj, in so danes že priznani Kranjčani, bi lahko naredili nekaj več; za začetek že s tem, da bi med "prazniki" ostali v Kranju, ne pa da se dosledno hodijo prodajat drugam, recimo na Ljubljansko."

V primerjavi z drugimi sejmi po svetu je najbrž že sama sejmiska lokacija danes v Kranju nekakšna posebnost?

"Rekel sem že, da je bila vnaprej odbrana, ko smo jo začeli urejati. Urejali pa smo jo na podlagi sporazuma in sejmiski kolektiv je kasneje prevzel, hočeš nočeš, tudi vsa pokrivanja izgub od tistih podpisnic sporazuma, ki se pravil niso držale. O tovrstni kranjski značilnosti bi se lahko še več pogovarjala. Vendar, kot rečeno, smo lokacijo "podedovali"; z vsemi barakami na njej. Cilj je bil, da jo uredimo, da Savskemu otoku, kot bivši posesti Kranja - ne Majdičevih, z obvoznico, damo drugačno vrednoto. Mislim, da je za sejmisko dejavnost to do leta 2010 nekako še primerno. Če pa pomislim, da so se komaj pred 15, 20 leti v Kranju prerekli, kje naj bo lokacija za sejmje, je bila po moje tista opredelitev ob Naklanski obvoznici avtoceste veliko primernejša in bi prav gotovo hitreje dobila status republiškega in danes slovenskega razstavišča. Po moje so bili takratni kranjski "misleci" zelo ozkogledni ali pa slabega razpoloženja. Škoda pri vseh škodi je tudi, da je bila potem sedanja hala A tako neracionalno zgrajena. In potem je še obvoznica "razdečila" celoto otoka. Pa vendar je potem s skrbnim uresničevanjem za ureditev pred 10 leti otok začel dobivati podoben uporabnost. Zgrajen je bil nov jez Elektra, urejena je bila nabrežina, obnovljen kanal, "prestrljena" je bila Zarica in nenazadnje zgrajeno je bilo veliko kanalizacijsko omrežje na otoku, oziroma na tej kranjski naplavini, za odvodnjavanje meteornih voda. Ob vseh naraslih vodah do zdaj zato na otoku ni nobenih težav zaradi poplavl. Tako je prostor ta trenutek primeren za sejmje, perspektivno pa se bo treba odločiti. Pa ne le o tem, tudi o sejmjih v Sloveniji nasploh; saj bo slej ko prej v Sloveniji lahko samo en sejem, ki bo tudi mednarodno primeren in konkurenčen."

Kaj pa načrti?

"Naš programski cilj je kakovost, svetovna primerljivost, trženje gospodarstva, negospodarstva in intelektualnih storitev. Radi bi, da se nam priključijo za to usposobljene in zadolžene ustanove, da bi se vključili kot pospeševalci, ne kot ozko ministrsko ali z najrazličnejšimi združenji. Mislim, da imamo ministrskih lokacij že dovolj. To danes zelo zgovorno dokazuje lju-

bljanska lokacija. Mi izhajamo iz ugotovitve, da naše prireditve v Kranju na leto prinesejo 30 milijonov dolarjev prometa. Ne bi smeli zato še naprej deliti (sejmov) na pomembne in nepomembne po vzorcu fabrik oziroma podjetij. Takšno politikantstvo je balkanska značilnost. Evropa, Amerika obravnavajo sejme kot pozitiven naboj gospodarsko tržne in poslovne infrastrukture. Tej opredelitvi smo se v Kranju do zdaj še najbolj približali na področju srečevanja politikov, strankarskih veljakov vseh struktur in ravni. Imamo ime, da v Kranju pravzaprav vsi radi prihajajo."

Kako pa bo konkretno izgledalo praznovanje 500-letnice?

"Letošnji program je pravzaprav tradicionalen. Začel se bo aprila s kmetijsko-gozdarskim sejmom, se nadaljeval z malim gospodarstvom ob poudarku na podjetništvo in potem avgusta z Gorenjskim sejmom. Prireditve Slovenski proizvod in kakovost bomo združili z dosedanjim Oktobrskim sejmom, sklenili pa bomo leto z Miklavževimi nakupi in Novoletnim sejmom. Glede praznovanja moramo počakati na vladne rešitve po volitvah, nakar bomo takoj formalizirali častni odbor. Razmišljamo, da bi izdali nekakšen kronološki zbornik, dali pozornost industrijskemu izobraževanju, v načrtu pa je tudi izgradnja nove dvonamenske hale; za tenis in predstavitve. Kar pa zadeva praznično dekorativo, bo na avgustovskem sejmju tudi sejmiska maša, podeljevali pa bomo tudi priznanja."

Načrte za dvonamensko halo že imate.

"Ne le načrte, tudi o investitorstvu se že pogovarjamo. Najprej smo skušali zainteresirati domači prostor, ki pa se nekako "kunšno" obnaša in postavlja vprašanja. No, mi smo te "ošpice" preboleli. Imamo mednarodne cenike in žejne čez vodo, če kdo tako načrtuje, nas ne bo vozil. Upam pa, da se bomo vendarle doma lahko sporazumeli, sicer bomo pač prisiljeni poskusi tuje investitorje."

Pričakujete torej, da vam bo lastniška zakonodaja in vse, kar glede otoka v zvezi z njo sodi zraven, to omogočila?

"Postopki, zakoni s tem v zvezi, ko korakamo že lep čas na mestu, so nam nagradili že ogromne stroške. To bomo v lastniškem programu nenazadnje morali zdaj tudi uveljavljati. Mi smo do zdaj imeli voljo, denar, vendar so nam birokratske in administrativne pregrade na tem področju to preprečile. Tako tudi še vedno na neki način čakamo na izgradnjo dvo-

namenske hale. Ob tem pa moram vseeno še enkrat poudariti, da smo mi delali do zdaj vse po veljavni zakonodaji in kar smo pridobili na otoku, smo morali plačati, da ne rečem preplačati, po izventržno visokih cenah. Kako se bomo polastirali po novi zakonodaji, bomo še videli. Cilj je delničarstvo, čeprav jih za sejmisko dejavnost v Sloveniji ne vidimo. Če bi se opredelili za za kakšne visokoprodne programe (kemija, skladišča) problema zaradi interesentov najbrž ne bi bilo."

Ob 500-letni sejmiski tradiciji bi najbrž nedoma "teško" razmišljali o kakšni drugačni dejavnosti v prihodnje?

"Najbrž res. Vendar problem je drugje. Morali bomo razmišljati o profinosti sejmiske dejavnosti. Tu pa nismo več sami. To je na eni strani stvar države, na drugi pa prostora, v katerem smo. Želimo si, da bi se Trnuljčica v prostoru prebudila in priznala, da imajo na primer gostinstvo, trgovina, podjetništvo... korist od sejmiskih prireditve v Kranju; pa ne le na sejmju - po vsej Gorenjski. Celotna infrastruktura si lahko na ta račun mesi boljši in reže debelejši kos kruha. Če se seveda tega zaveda in zna to uporabiti. Vendar pa bi morala zato temu dogajanju (sejmju) tudi priznati tisto, kar mu je treba priznati."

Najbrž oporekanj tej ugotovitvi ni veliko. Vprašanje pa je, kako ob sedanji organiziranosti in zakonodaji to sejem (ali sejmji v Sloveniji) lahko vnovčijo?

"Če pogledam na neplačnike naših storitev, je odnos na tem področju zelo slab. Domače pojmovanje za sejem v Kranju je še slabše. Saj velja nekakšno prepričanje (kranjski sindrom), da naj bo vse kar izven sejma dogaja na sejmju (v Kranju!), zastoj. Če pogledam samo drsaljšče. Klubaška ocena je, da je drugod drsanje cenejše. Mi trdimo, da dobička nimajo nikjer. Če pa primerjam, koliko so nam uporabniki (klubi), kot neplačniki storitev, že dolžni, potem je kranjsko drsaljšče zagotovo najcenejše. Po "takšni ceni" bi jim najbrž že povsod drugod pred nosom zaprli vrata."

Kar pa zadeva širši odnos, trdim, da je slovenska organiziranost sejmarnjev zelo komična. Ljubljani ne diši, ker je naredila baypas firmo Ljubljanski sejem in ta trenutek nekdo uspešno uporablja vso infrastrukturo Gospodarskega razstavišča, ki ga je (ne pozabimo) gradila in zgradila vsa Slovenija. Tu se kaže monopol centra in vsakodnevnih srečevanj različnih ministrskih struktur. Celje se "igra" šport in gospodarstvo... Skratka, tisto, kar je bilo pred sedmimi leti v Sloveniji na področju sejmjev že utečeno, se je zdaj zrušilo. Največji madež za to gre zbornici, ki jih je vsak dan več (zbornic namreč), monopolna pa si je zapisala zakonodajo, brezbržno v zvezi s sejmji. Še dobro da se naša hiša sama trudi za sodelovanje z Welškim in Celovškimi sejmom in da poskušamo sami, kot smo na primer v Pekingju, predstavljati Slovenijo najmanj promocijsko, če ne kaj več. ● A. Žalar

Po znanje in izkušnje na tuje Gorenjski kmetovalci na avstrijske kmetije

Jesenice - Petnajst mladih z gorenjskih kmetij (največ iz jeseniške in kranjske občine, sicer pa tudi iz radovljiske, tržiške in kamniške) bo v ponedeljek, 11. januarja, odšlo skupaj s kmetijskim svetovalecem inž. Tumpejem za dvanajst dni nabirat znanje in izkušnje na kmetije v okolico Salzburga.

Kot je povedal Janez Šebat, predsednik jeseniške podružnice Slovenske ljudske stranke in podpredsednik Slovenske kmečke zveze, se je zamisel o strokovnem izpopolnjevanju mladih gorenjskih kmetovalcev na avstrijskih kmetijah porodila, potem ko so se predstavniki kmečke zveze in kršćanskih demokratov pred poldrugim letom mudili v okolici Salzburga in ko so kmetje s Salzburškega oktobra lani gostovali na Breznici. Pobudo jeseniške podružnice ljudske stranke je podprla tudi Slovenska kmečka zveza.

Mladi z gorenjskih kmetij bodo dopoldne spoznavali delo in življenje na kmetijah v občini Kirchsee, kjer bodo tudi bivali; popoldne pa se bodo zbrali na predavanjih, kjer bodo zvedeli marsikaj koristnega o delovanju strojnih krožkov, zadrug, mlekarstvih, prašičerejskih in drugih družinskih skupnosti, o prodaji kmetijskih pridelkov, o izboljšavah kmetijskih zemljišč, o biokmetovanju in še o marsičem drugem. Za program strokovnega izpopolnjevanja bo poskrbel salzburški inštitut za razvoj podeželja, glavne stroške bo krila kmetijsko gozdarska zbornica dežele Salzburg, nekaj pa bo primaknila tudi jeseniška občina.

Kot je povedal Janez Šebat, je pričakovati, da bodo mladi z avstrijskih kmetij že prihodnje leto vrnil obisk gorenjskim kmetovalcem in da bo prišlo med kmeti z obeh strani državne meje do redne izmenjave. ● C. Zaplotnik

Varstvo narave odvisno tudi od denacionalizacije

Bled - V javnem zavodu Triglavski narodni park načrtujejo za leto tudi več nalog, ki neposredno ali posredno zadevajo kmetijstvo in gozdarstvo.

Strokovna skupina gozdarjev bo pripravila pregled dendroloških znamenitosti v parku. Še naprej bodo spremljali poškodovanost gozdov. Park in raziskovalna skupina Inštituta za biologijo bosta proučila kakovost zraka na območju parka. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije bo izdelalo ornitološki atlas, še posebej pa bo "popisalo" planinske orle in druge ujede. V zavodu se bodo skupaj z zunanji sodelavci posvetili tudi prehranskim in bivalnim možnostim rjavega medveda v parku, skupaj z gozdnogospodarsko službo pa bodo na vzorčnih ploskvah ugotavljali, kolikšna je zaradi divjadi objedenost gozdnega drevja. Zavod bo sodeloval v postopkih za vračanje zemljišč v parku. Od tega, kako bodo rešeni, je po oceni zavoda odvisno tudi prihodnje varstvo narave.

Kar zadeva varovanje naravne in kulturne dedščine, bodo ohranili značilni alpski grbinasti travnik v Zgornji Radovni, obnovili Psnakov mlin in žago v Zgornji Radovni in pastirsko stavbo na Planini Za skalo ter odkupili in obnovili Pocarjevo hišo v Zgornji Radovni, ki je etnološki spomenik značilne zgornjesavske stavbne dedščine. ● C. Z.

REPUBLIKA SLOVENIJA OBČINA RADOVLJICA IZVRŠNI SVET

KOMISIJA ZA DODELITEV KRATKOROČNIH POSOJIL

Na podlagi 12. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil za ohranjanje delovnih mest v malem gospodarstvu občine Radovljica (Ur. l. RS 21/92 in 58/92) in sklepa Izvršnega sveta občine Radovljica s 64. seje z dne 28. 12. 1992 objavljamo

RAZPIS

za dodelitev posojil za ohranjanje delovnih mest v malem gospodarstvu občine Radovljica v skupni višini 3.000.000,00 SIT.

1. Na razpis se lahko javijo zasebna podjetja in obrtniki, ki imajo sedež registriran v občini Radovljica.
2. Najvišji znesek posojila je lahko enak znesku izplačanih bruto osebnih dohodkov obratovalnice oz. podjetja za redno zaposlene v mesecu pred vloženim zahtevkom, povečan za potrebna sredstva za bruto osebne dohodke po kolektivni pogodbi za novo zaposlene delavce.
3. Posojilo se odobrava z najdaljšo dobo vračila 8 mesecev ter obrestno mero v višini (R + 1%).
4. V primeru, da bo seštevek vseh zahtevkov presegal razpoložljiva sredstva, bodo prioriteto določali naslednji kriteriji (vrstni red pomeni tudi prioriteto):
 - število novo zaposlenih
 - ohranjanje zaposlovanja (število zaposlenih)
 - število zaposlenih delavcev s stalnim bivališčem v občini Radovljica
 - neodpuščenje delavcev v zadnjih 6 mesecih
5. Prosilci morajo izpolniti obrazec zahtevka za odobritev posojila, ki ga dobijo na Upravi za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine Radovljica ter na Obrtni zbornici občine Radovljica ter ga oddati do vključno 20. januarja 1993 na Upravi za gospodarstvo in družbene dejavnosti.
6. Prošilec lahko ponovno zaprosi za posojilo, ko posojilo vrne in izpolni ostale pogoje, vendar največ dvakrat v koledarskem letu.
7. Komisija bo vloge pregledala in glede na razpoložljiva sredstva in kriterije iz 4. in 5. člena Pravilnika predlagala izvršnemu svetu razdelitev posojil v potrditev.

Predsednik komisije:
Miroslav Pengal

Miro Duič, direktor škofjeloških Mesoizdelkov

Uvoženo meso cenejše od mesa domačih starih krav

Mesoizdelki so (bodo) v enem mesecu, od sredine decembra do sredine januarja, iz Avstrije uvozili sto ton govejega mesa.

"Ker je cena zelo ugodna, bi ravnali negospodarno, če ne bi izkoristili možnosti, ki jo je s sprostitvijo uvoza dala država," pravi Miro Duič, direktor Mercator - Mesoizdelki Škofja Loka. "Uvoženo meso je celo cenejše od mesa domačih starih (črnobelih) krav. Da gre za majhno količino, pove že podatek, da na mesec predelamo okrog tristo ton mesa oz. na leto nekaj manj kot štiri tisoč ton. Nakup v Avstriji tudi ni povzročil motenj ali zastojev pri odkupu domače živine niti ni prišlo do kakršnegakoli znižanja odkupne cene."

* V javnosti je slišati, da je uvoženo meso slabše kakovosti. Se s tako oceno strinjate?

"Nikakor. To je zavajanje. Meso, ki smo ga v Mesoizdelkih uvozili iz Avstrije, je od govedi simentalke pasme, kakovostno in tudi zelo lepe barve. Prav po barvi se razlikuje od našega, ki je pretemno in tudi pri mladem govedu daje videz, kot da gre za staro goved. Zakaj je takšno - ali je razlog prehrana ali kaj drugega - še nismo razčistili." * Ker se v Mesoizdelkih po eni strani ukvarjate s predelavo mesa, po drugi pa tudi s kooperacijsko rejo govedi, ima sprostitve uvoza mesa dvojne učinke: pozitivne za predelavo in negativno za vzrejo. Za kakšno politiko se ob navzkrižju različnih interesov zavzemate?

"V Mesoizdelkih zagovarjamo takšno politiko, ki bo ščitila domačo pridelavo, ne pa domačih pridelovalnih monopolov, ki se po prekinitvi oskrbe s Hrvaške zlasti dobro kažejo v prašičereji. Čeprav je bilo svinjsko meso iz uvoza vseskozi cenejše od domačega, pa domače farme niso pokazale dosti poslušnosti za cenovno prilaganje tržnim razmeram. Kar zadeva politiko odkupa, v Mesoizdelkih tudi v prihodnje - ne glede na uvozne možnosti - ne bomo zamenjali domačega trga, še zlasti ne odkupa govedi. Zavedamo se, da je to odkup, ki nam redno zagotavlja surovino in oskrbo prebivalstva z mesom in mesnimi izdelki. Ker Sloveniji primanjkuje nekaj svinjskega in govejega mesa, bo uvoz potreben tudi v pri-

hodnje, vendar pa nasprotujemo uvozu za vsako ceno in temu, da bi se z njim ukvarjali tudi tisti, ki z mesom in s predelavo nimajo ničesar skupnega. Uvoz naj bo sproščen, vendar pa je domačo pridelavo treba zaščititi z uvoznimi dajatvami, zbrani denar pa nameniti za pospeševanje kmetijstva."

* Je kaj nevarnosti, da bi zaradi ugodnih možnosti uvoza opustili kooperacijsko rejo?

"V kooperacijski reji na Gorenjskem, Dolenjskem in Štajerskem imamo okrog 2500 telet, kar je približno petsto manj kot prejšnja leta. Število bomo v prihodnje verjetno zaradi dragih posojil za financiranje kooperacijske reje ter visoke cene in pomanjkanja telet še nekoliko zmanjšali. O tem, da bi jo opustili, za zdaj ne razmišljamo, ker nam organizirana kooperacijska reja zagotavlja kakovostno živino in meso; verjetno pa bo prišlo do nekaterih sprememb pri financiranju reje. Če smo doslej denar za nakup telet zagotavljali sami, bomo po novem poskušali doseči, da bi del sredstev za to prispevali tudi rejci. S kranjskim Kmetijstvom smo se že dogovorili, da bo za nakup telet prispeval polovico."

* Je za kooperacijsko rejo dosti zanimanja?

"Veliko. Če bi nam finančne možnosti omogočale, bi lahko rejcem dali v nadaljnjo rejo še okrog tisoč telet. Ker pa teh možnosti ni oz. so vse slabše, bi bilo najbolje, če bi imeli v reji samo okrog 1500 telet."

* Je pričakovati, da bi odkupne cene živine zaradi precejšnjih zalog uvoženega mesa v hladilnicah in možnosti uvoza poceni mesa padle?

"V to skorajda ne verjamem. Odkupnih cen nismo spreminjali niti tedaj, ko smo zaradi manjše kupne moči prebivalstva oz. slabe prodaje morali poceniti svinjsko meso in nekatere vrste govedine." ● C. Zaplotnik

Državna podpora kmetijstvu

Kmetijstvo je povsod državni miljenček

V Sloveniji so za evropske razmere nizke intervencije v kmetijstvu.

Kranj, 6. januarja - Čeprav je po svetu veliko dokazovanj o prednostih ekonomskega liberalizma in "svobodnega delovanja tržnih sil", pa ni države, ki bi svoje kmetijstvo v celoti prepustila delovanju trga. Kmetijstvo je zaradi pomembnosti v vseh državah nekakšen "državni miljenček".

Po podatkih OECD (Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj) je vrednost intervencij v kmetijstvu 1990. leta v državah, članicah OECD znašala 45 odstotkov vrednosti končne kmetijske pridelave, odkupne cene pridelkov pa so bile v povprečju za 75 odstotkov višje od povprečja svetovnih cen. V Evropi so podpore kmetijstvu največje v Švici, na Norveškem in Švedskem, dokaj nizke so v nekaterih prekomorskih državah (Avstralija, Nova Zelandija), v Združenih državah Amerike pa so nekeje v sredini.

V Sloveniji so intervencije v kmetijstvo za evropske razmere nizke. Po podatkih za leto 1990 je vrednost vseh državnih podpor, preračunanih na hektar kmetijske zemlje, znašala 250 dolarjev. Manjša je bila le v nekaterih neevropskih državah, medtem ko je bila v državah Evropske gospodarske skupnosti, v Avstriji in na Švedskem štirikrat do petkrat večja, na Finskem, Norveškem in v Švici pa celo desetkrat do petnajstkrat. Posledica nizkih interven-

Po podatkih iz predloga Strategije razvoja kmetijstva v Sloveniji je pred tremi leti znašala vrednost kmetijskih intervencij v Avstriji 50 odstotkov končne pridelave, v Švici 80 odstotkov, na Švedskem 61 odstotkov, na Finskem 72, na Norveškem 76, v Sloveniji pa po nekaterih ocenah le 23 odstotkov.

cij so nizki dohodki in nizke plače pridelovalcev ter slab ekonomski položaj kmetijstva.

Slovenska država je (zasebnemu) kmetijstvu začela sistematično in v obliki intervencij pomagati pred dvanajstimi leti. V času, ko je bilo kmetijstvo opredeljeno še kot oskrbna in ne kot gospodarska dejavnost, so bile subvencije namenjene predvsem potrošniku, šele kasneje pa so začele delovati razvojno in vplivati na to, da se je povečala stopnja samooskrbe z glavnimi kmetijskimi pridelki,

izboljšala ekonomska in socialna varnost kmetov ter ohranila obdelano zemljo in poseljenost pokrajine. Dokler je bila Slovenija še del Jugoslavije, so denar za intervencije zbirali na treh ravneh: na zvezni, republiški in občinski (pokrajinski). Slovenija je sredstva najprej zagotavljala s posebnim, z zakonom določenim prispevkom

iz dohodka podjetij in organizacij, zadnji dve leti pa jih iz republiškega proračuna. Kot ugotavljajo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je obseg sredstev republiškega proračuna za intervencije v kmetijstvu od 1985. do 1990. leta rasel, lani in predlani pa se je realno zmanjšal. ● C. Zaplotnik

V jeseniški občini

Ustanovili društvo podeželske mladine

Jesenice - Mladi s podeželja jeseniške občine so pred novim letom na zboru v kulturnem domu na Dovjem ustanovili društvo podeželske mladine Zgornjesavska dolina. Društvo že zdaj šteje 56 članov, med katerimi prevladujejo mladi s kmetij, dosti pa je tudi mladih iz nekmečkih družin.

Kot je povedala mentorica društva Majda Lončnar, sicer kmetijsko gospodinjstva svetovalka v gorenjski kmetijski svetovalni službi, so se mladi z jeseniškega podeželja redno sestajali že od lanskega poletja dalje. Vsak mesec so se zbrali po dvakrat ali trikrat, vedno v drugem kraju in predvsem zato, da bi v prostem času združili prijetno s koristnim. Pripravili so več predavanj, med katerimi je bilo še posebej zanimivo predavanje Jaka Čopa o kozolcih na Slovenskem (mimogrede: kozolec je tudi "zaščitni znak" novoustanovljenega društva), odšli skupaj na Triglav, na avstrijski Grossglockner, se udeležili izleta po Notranjski...

Na prednovoletni ustanovni zbor društva so prišli mladi iz vseh koncev jeseniške občine, razen iz Rateč in Podkorena, največ pa iz Jeseniškega in Plavškega Rovta, s Planine pod Golico in Prihodov. Za predsednika društva oz. upravnega odbora so izvolili študentko agronomije Barbaro Jakopič s Planine pod Golico, za podpredsednika pa Cirila Černetza z Blejske Dobrave. Društvo bo skrbelo za strokovno izobraževanje, za družabno življenje na podeželju, za ohranjanje starih šeg in navad, za prijazen odnos do okolja - in še bi lahko naštevali. ● C. Z.

JUGOTANIN

kemična industrija, p.o. sevnica

odkupiše les

PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo direktno ali preko območnih gozdnih gospodarstev in kmetijskih zadrug. Odkupujemo tudi les, ki ga je napadel kostanj rak, s posekom takih dreves boste postopoma obnovili svoj gozd. V primeru direktne prodaje je neto cena za drva 1.900 SIT/prm, za dolžinski les pa 2.400 SIT/m³. Davek in prevozne stroške plača tovarna. Les vam bomo plačali najkasneje v 30 dneh na vaš žiro račun.

Vse druge informacije dobite po telefonu 0608/81-349 oziroma na Hermanovi 1 v Sevnici.

Trgovina

"Domačija"

Telefon 738-037

Obveščamo vse, da sprejemamo naročila za enodnevno perutnino, 8 ali 18 tednov stare jarkice in purane!

Petek, 8. januarja 1993

Vreni Schneider je spet kraljevala na smučišču pod Pohorjem

Špela najboljša v naši mladi ekipi

Mnoge smučarke, njihovi spremljevalci iz tujine, pa tudi številni Gorenjci, ki smo v Mariboru spodbujali najboljše smučarske sveta, smo komaj verjeli, da je na Štajerskem spet prava zima - V prazničnem vzdušju pod Pohorjem je prvi veleslalomski dan prepričljivo zmagala Francozinja Carole Merle, že petič pa je skupno zmago slavila Vreni Schneider, ki je zmagala na slalomu in bila tretja v veleslalomu.

Maribor, 6. januarja - V športu so pač zmage in porazi, toda v cilju tokratne jubilejne, 30. Zlate lisice, ni bilo videti prida razočaranih obrazov. Celo tragična junakinja, Urška Hrovat, ki je bila lani mladinska svetovna prvakinja, lani pa je prav na Pohorju zabeležila odlično uvrstitev, šesto mesto v svetovnem pokalu, si je hitro obrisala solze, ki jih sprava ni mogla skriti ob razočaranju po padcu na drugi slalomski progi.

Pohorska Zlata lisica je bila letos prvo tekmovalje alpskih smučark za svetovni pokal v Evropi. Zato ni čudno, da je bilo za tekmi veliki zanimanje tako v tujini kot doma. Vendar pa je bil končni razplet več ali manj pričakovan in mnogi, ki so tudi letos stavili na Vreni Schneider, niso bili razočarani. Švicarka se namreč ni dala presenetiti in že petič je domov odnesla Zlato lisico, tokrat pa še lep kupček švicarskih frankov.

Nagradni sklad na Zlati lisici je bil 40 tisoč švicarskih frankov, 20 tisoč za veleslalomsko in prav toliko za slalomsko tekmo. Prvouvrščena na vsaki tekmi je dobila 12 tisoč frankov, drugouvrščena 6, tretjeouvrščena pa 2 tisoč švicarskih frankov.

Ši smučarki dobili nove točke svetovnega pokala, pa vodstvo naših reprezentanc v Mariboru ni bilo razočarano.

Kljub temu da sta le dve na-

"V celoti gledano sem z obema dnevoma in nastopi naše ekipe zadovoljen, saj sta nam v veleslalomu uspela dva odlična rezultata. Predvsem bi rad pohvalil Špelo Pretnar za odlično štirinajsto mesto in pa tudi mlado Kamničanko Nives Sitar, ki je v veleslalomu prvič osvojila točke svetovnega pokala. To je pravzaprav več, kot smo v veleslalomu lahko pričakovali.

Večje "apetite" smo imeli v slalomu. Urška Hrovat je dokazala, da sodi v sam svetovni slalomski vrh, vendar pa tokrat sreča ni bila na njeni strani, saj je manjša napaka povzročila, da je ostala brez gotovo lepega rezultata. Nam bi ta uvrstitev pomenila ogromno, še več pa

Urški, saj je izpadla že na prvih dveh tekmah, vse skupaj bo lahko povzročilo že malce problema v nadaljevanju priprav," je nastop na pohorski Zlati lisici nastop slovenske ekipe ocenil vodja naše ženske reprezentance Jaro Kalan in dodal: "Mislim, da se v ekipi precej pozna odsotnost Nataše Bokal.

Če bi bila Nataša še med nami in to v taki formi, kot je bila decembra, bi prav gotovo, zlasti v slalomu, dosegala rezultate čisto pri vrhu. Za mlado ekipo bi bila to izredna spodbuda, ne bi bile tako obremenjene z doseganjem dobrih rezultatov, ki jih od njih v tem trenutku vsi pričakujemo, vendar pa zanje še niso sposobne, ker šele dozorevajo. Biti moramo namreč na realnih tleh in ne čez noč pričakovati velikih uspehov." ● V. Stanovnik, foto: D. Gazvoda

Mlada blejska smučarka Špela Pretnar Še dovolj časa za dobre uvrstitve

Ko smo po sredini slalomski tekmi govorili z našimi mladimi smučarkami, so sicer malo obžalovale, ker niso najboljše izkoristili domače proge, vendar pa razočarane niso bile. Večina so še mladinke ali le za leto starejše in vedo, da njihova najboljša leta šele prihajajo. Tudi blejska Špela Pretnar, ki so jo ob progi spodbujali mnogi prijatelji in domači.

Čeprav se današnji slalomski tekmi nisi uvrstila v drugo vožnjo, ti bo jubilejna Lisica gotovo ostala v lepem spominu, saj si gotovo zadovoljna z veleslalomsko uvrstitvijo?

"V veleslalomu sem bila zadovoljna z obema vožnjama, čeprav so bile vmes še napake. Toda že pred tekmo sem si želela, da bi se mi posrečilo uvrstiti med prvih petnajst in na koncu sem bila seveda s štirinajstim mestom in svojo najboljšo uvrstitvijo v svetovnem pokalu seveda zelo zadovoljna. Podobno bi bilo lahko v slalomu, kjer pa sedaj vidim, da sem šla na progo premalo napadalno, čeprav zame ni značilna lagodna vožnja. Vendar pa mi je to dobra "šola" za vnaprej, da bom še bolj napadala."

Po poškodbi Nataše Bokal je ekipa zelo mlada. Se to pri nastopih pozna?

"Res smo zelo mlade in to, da letos nimamo Nataše, je škoda, saj bi nas z rezultati lahko "vlekla naprej". Letos je bila res dobro pripravljena, računali smo na njene dobre rezultate, sedaj pa je vse to ostalo na nas. Zato je danes škoda, da je odstopila Urška, ki je odlično vozila na prvi progi. Tudi ostale so imele na letošnjih tekmah nekaj smole z mesti tik po tridesetem. Toda šport je pač tak, vedno se gre na stotinke. Vendar pa smo še mlade in bomo v naslednjih letih lahko še marsikaj pokazale."

Kakšni treningi in tekme vas čakajo naslednje dni?

"Še dva dni bomo trenirale v Mariboru, nato pa bomo odpotovali v Cortino na veleslalom in nato najbrž še v Garmisch, kjer je na sporedu smuk in slalom, kombinacija."

Drsanje za Virjem - Najbolj priljubljena zimska rekreacija v Trzinu je prav gotovo drsanje. Ne le zato, ker je najcenejša in najbolj priročni, pač pa tudi zaradi izredno lepo urejenega drsalnišča za Virjem, za katerega skrbita letos brata Igor in Dare Žnidaršič. Ledena ploskev je usposobljena za drsanje le od sredine decembra lani, drsalcev pa je vsak dan več. V teh dneh in tako bo ves čas obratovanja drsalnišča, je drsanje od ponedeljka do četrta med 17. in 19. uro, ob petkih, sobotah in nedeljah od 16. do 18. in od 18. do 20. ure, ob sobotah pa je od 15. do 16. ure brezplačno drsanje za predšolske otroke in tiste, ki ne znajo drsati, da se v spremstvu staršev lahko v miru učijo prvih drsalnih korakov. Vstopnina za dve uri drsanja je 100 tolarjev za odrasle in 60 za otroke do 15 let, v brunarici pa vam bodo postregli tudi z nekaterimi toplimi brezalkoholnimi in tudi alkoholnimi napitki. Drsanje na drsalnišču v Trzinu je res prava zimska zabava. ● J. K.

Mali nogomet v športni dvorani na Planini - To soboto in nedeljo se bo nadaljevalo zimsko občinsko prvenstvo v malem nogometu. V skupini C se bo igralo 3. kolo, v skupini B 4. in 5. kolo, v skupini A pa 6. kolo. Obetajo se zanimiva srečanja, zato vas nogometaši vabijo, da si tekme ogledate v čim večjem številu. V soboto se tekmovalje začne ob 9. uri, v nedeljo pa ob 8. uri. ● J. M.

Mali nogomet za prvenstvo Gorenjske - V organizaciji MNZG - Komisije za mali nogomet bo v soboto, 9. januarja 1993, z začetkom ob 8. uri v športni dvorani Poden v Škofji Loki polfinalni turnir v malem nogometu za prvenstvo Gorenjske za sezono 1992/93.

Na turnirju bo sodelovalo šestnajst ekip malega nogometa in sicer: Britof, Jelovica LTH, Mavčiče, Bled, Visoko, Sava, Kondor, Jesenice, Creina in Podgorje ter ekipe malega nogometa: Tehno foto, Gostilna pri Slug, Pizzeria Polana, Aloha Jesenice, Mladina Begunje in KMN Marmor Stripu.

Tekme se bodo igrale po pokalnem sistemu (na izpadanje) 2 x 15 minut, s finalno tekmo, ki bo predvidoma ob 17. uri. Tekme bodo sodili sodniki Bohinc, Čufar, Globočnik in Beton.

Zmagovalec turnirja se bo uvrstil na finalni turnir, ki ga bo organizirala Nogometna zveza Slovenije februarja v Ljubljani.

● Rudi Gros

Končana je letoletna skakalna turneja Goldberger prvi, Petek vse boljši

Bischofshofen, 6. januarja - V sredo se je s četrto tekmo 41. letoletne intersport turneje končala ena najzanimivejših letošnjih preizkušelj smučarjev skakalcev. V Bischofshofnu je zmagal Avstrijec Andreas Golberger, pred Japoncem Noriakim Kasajem in Francozom Didierom Mollardom. Ponovno je bil odlični Franci Petek na devetem mestu, žal pa ni nastopil poškodovani Matjaž Zupan, ki so mu operirali koleno.

Tudi v skupni uvrstitvi letoletne turneje je najboljši Elanovec Andreas Goldberger, drugi je Noriaki Kasai, tretji pa Čeh Jaroslav Sakala. Najboljši od naših je Petek na 12. mestu, Zupan je osemindvajseti, Gostiša dvanajseti. Kladnik petintrideseti, Franc pa enainštirideseti. V pokalu narodov vodi Avstrija pred Japonsko in Nemčijo, Slovenija pa je šesta. ● V. S.

Državno prvenstvo v hokeju na ledu

Danes derbi v Podmežaklji

Jesenice, 8. januarja - S četrtem kolo se bo danes nadaljeval drugi del državnega hokejskega prvenstva. Ekipa Bleda odhaja na gostovanje v Celje, "veliki" derbi kola pa bo tokrat v Podmežaklji, kjer ekipa Acroni Jesenic gosti Olimpijo Hertz. Tekma bo ob 18. uri.

Minuli torker pa je bilo odigrano tretje kolo. Bled je gostoval pri Olimpiji Hertz v Ljubljani in izgubil z rezultatom 7 : 4 (4:1, 1:1, 2 : 2). Domačini so si prednost zagotovili že v prvi tretjini, nato pa je bilo srečanje enakovredno in hokejistom z Bleda je uspelo razliko znižati.

Precej težko delo pa so imeli Jeseničani, ki so na domačem ledu gostili izvrstno razpoložene Celjane. Ti so po prvi tretjini celo vodili, vendar pa se državni prvaki niso dali zmeti in tekmo odločili v svojo korist. Rezultat je bil 5 : 3 (1:2, 3:0, 1:1).

Jeseničani so pred današnjim derbijem dobro razpoloženi, razen Šuvaka, Kozarja in Pretnarja pa bo na ledu vsa ekipa. "Forma se počasi vrača in za zvečer obljublamo predvsem lepo in borbeno igro. Kakšen bo rezultat je težko napovedati, vendar bi zmaga spet vrnila elan in zaupanje," je pred derbijem povedal tehnični vodja ekipe Brane Jeršin. ● V. Stanovnik

Košarka

Po zaslugi Darka Omahna do zmage

Kokra - Lipje : ESO - Elektra 76 : 69 (39 : 28)

Kranj, januarja - V košarkarski tekmi 4. kola rdeče skupine smo gledali dva različna polčasa. V prvem so domačini igrali odlično in peterka Stavrov, Metelko, Omahen, Kastigar in Kolar, pa tudi Remic priigrala prednost 11 točk. Res je, da so gostje povedli in da se je na nov koš čakalo kar 3,5 minute.

V drugem delu so domačini po vodstvu 13 točk (51 : 38) popustili, kar so igralci iz Soštanja z izkušenim Rizmanom izkoristili in v osmih minutah ustvarili delni rezultat 8 : 19 ter se tako približali na dve točki razlike 59 : 57. Gostje so v zadnji minuti drugič na tekmi povedli 68 : 69, vendar je izkušeni kapetan Darko Omahen s soigralci poraz spremenil v zmago.

Za Kokro - Lipje so nastopili: Remic 15 (5-4), Rozman 4, Stavrov 17 (10-4), Mihajlovič, Metelko 9 (2-1), Omahen 19 (13-9), Kastigar 3, Ferjančič 4 (2-0), Gantar, Horvat 2, Kolar 3 (2-1), Škrabaneč. ● J. Marincek

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ 216-245

LTH - ORODJARNA IN LIVARNA
Vincarje 2
ŠKOFJA LOKA

PRODAJA
na licitaciji 11. 1. 1993 naslednja rabljena osnovna sredstva:

- Kamion Zastava 83-10 D z rezervnimi deli, letnik 1985, izključna cena 605.000 SIT
- Univerzalna stružnica TES 2 s pripadajočo opremo, letnik 1954, po izključni ceni 210.000 SIT
- Varilni aparat CO2 Ekomatik 450/2 s podajalno napravo E9/2, letnik 1985, po izključni ceni 130.000 SIT
- Varilni generator "ULJANIK" SA 3, prevoznik, letnik 1970, po izključni ceni 180.000 SIT
- Kovinska delovna miza, rabljena, z omaricami za orodje, velikost 3000 x 850 x 820, po izključni ceni 13.000 SIT
- Reduktorski pogon z električnim motorjem 0,55 kW, letnik 1979 (nerabljen), po izključni ceni 35.000 SIT
- Elektromotorji, rabljeni, po izključni ceni:
 - 8.000 SIT ... 7,5 kW
 - 13.000 SIT ... 15 kW
 - 15.000 SIT ... 18 kW
- 3 kos hladilni pijač "LTH" po izključni ceni 8.000 SIT po kosu
- Varilni transformator VARSTROJ, 135 A, z vozičkom (delna okvara), po izključni ceni 3.000 SIT

Licitacija bo navedenega dne ob 12. uri. Ogljed opreme je mogoč 2 uri pred licitacijo v prostorih podjetja.
Licitacija je pisna v zaprtih ovojnica. Varščina v znesku 10 % od licitacijske cene plačate eno uro pred licitacijo.
Licitacija bo po sistemu "videno-kupljeno", zato poznejših reklamacij ne bomo upoštevali. Kupec mora blago plačati in oddati v roku 5 dni.

Prvo in drugouvrščena Vreni Schneider iz Švice in Annelise Coberger iz daljne Avstralije sta zadovoljni zapuščali pohorsko smučišče. V slalomski uvrstitvi je vodstvo prevzela Cobergerjeva, pred Švedinjo Pernillo Wiberg (ta je zaradi poškodbe kolena in mavca za letošnjo sezono končala). V skupni uvrstitvi pa vodi Avstrijka Anita Wachter.

V odmoru slalomске tekme so se med seboj pomerile tudi štiri bivše zmagovalke Zlate lisice, ki sicer v smučarskih arenah niso več aktivne. Zmagala je Švicarka Erika Hess, pred Hani Wenzel iz Liechtensteina in našo Matejo Svet, četrta pa je bila Avstrijka Grete Digruber. Vse nekdanje šampionke so hvalile zamisel o pripravi takšnega tekmovanja, saj imajo na Mariboru in Lisico kot zmagovalke seveda lepe spomine.

Vabila, prireditve

Tečaj za vadiatelje smučanja - PZ ZVUTS Škofja Loka in ZTKO Škofja Loka sta organizatorja tečaja za pridobitev naziva vadiatelj smučanja. Vodja tečaja je Boštjan Gašperič - član slovenske demonstratorske vrste, tečaj pa obsega 50 ur praktičnega dela na snegu in 20 ur teoretičnih predavanj. Tečaj bo organiziran v mesecu februarju na smučišču Starega vrha ali Soriške planine, prijave pa sprejema Marjan Kalamar v pisarni ZTKO Škofja Loka do 10. januarja. Za dodatne pogoje se lahko pozanimate tudi po telefonu 620-463. ● V. S.

Odprto ekipno prvenstvo v namiznem tenisu - Agencija za šport Ljubljana v sodelovanju z namiznoteniško sekcijo DTV Partizan Bežigrad je te dni razpisala odprto ekipno prvenstvo Ljubljane v namiznem tenisu za moške in ženske ekipe. Tekmovalje bo potekalo za moške ekipe 21. januarja, za ženske pa 17. januarja v telovadnici SRC Stadion. Informacije o tekmovanju lahko dobite po telefonu 061/302-804 ali 302-830, zadnji rok prijave pa je 14. januar. ● V. S.

Sprehajanje na smučeh na Pokljuki - Prvi tečaj sprehajanja in teka na smučeh, ki je bil v začetku decembra in ki se ga je udeležilo 75 privržencev te zimske rekreacije, je v celoti uspel. Snežne razmere na Pokljuki so se vedno ugodne, zato sprehajalno-tekaška šola v Sport hotelu na Pokljuki tokrat organizira nov, tridnevni tečaj, ki bo trajal od četrta, 14. januarja, do nedelje, 17. januarja. Prijave že sprejema recepcija hotela na Pokljuki (064/925-090), prijavitni pa se je moč še do 10. januarja. Na voljo je 60 mest, zato pohitite s prijavi. ● J. P.

Vaterpolo - Kranjski Triglav igra danes, v petek, ob 20.30 uri na zimskem bazenu Kranja četrto tekmo v okviru 2. pokala Alpe - Adria s celovskim Wörtherseejem, v nedeljo pa gostuje na Reki, kjer se bo dopolne pomeril z reškim Primorjem, v popoldanskem času pa z Opatijo. Tudi ti dve tekmi spadata v pokal Alpe-Adria, obe ekipi pa sta članici prve hrvaške lige. Tako se obeta lepa in naporna igra za Triglav. ● J. M.

GOSTILNA IN DISKONT

Marinšek

C. 26. Julija 2 Naklo, KRANJ

OBVEŠČAMO VAS
O NOVEM DELOVNEM ČASU DISKONTA
VSAK DAN OD 9. DO 12. URE,
IN OD 14. DO 19. URE
SOBOTA OD 8. DO 13. URE.

Vabljeni!

DOMUS

center za dom, ustvarjalnost, svetovanje
objavlja prosto delovno mesto
KOMERCIALISTA - TRGOVSKEGA POTNIKA

Pričakujemo prijave kandidatov, ki imajo nekaj
delovnih izkušenj, voljo do dinamičnega dela
in srednješolsko izobrazbo. Nudimo zanimivo delo
z dobrim programom, urejene delovne razmere
ter možnost redne zaposlitve.

Vašo prijavo pričakujemo v osmih dneh na naslov:
DOMUS, Erjavčeva 4, 61000 Ljubljana

MESARIJA KALAN

Gasilska 3, Kranj

V delovno razmerje
sprejmemo:

1 blagovni knjigovodja
za delo na računalniku
(ml. moški)
2 KV mesarja
2 NK delavca

OD glede uspešnosti dela

Pisne ponudbe pošljite
na naslov:
Franc Kalan, Gasilska 3,
64000 Kranj,
ali pa se oglasite osebno.

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

ORGANIZIRA TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV v kranjski
gimnaziji
začetek tečaja
bo v ponedeljek.
11. 1. 1993
ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA
SODOBNIH
VOZILIH R 5, GOLF in
motornem kolesu YAMAHA

☎ 311-035

Džirlo d.o.o., p.p. 45, 61000 Ljubljana (061) 455-381 in
tel.: (068) 46 568

TAR-GARD

Trajni cigaretni
ustnik z navodi-
lom za uporabo
in čiščenje.

Samo 599 SIT
+ PTT stroški za
dva TAR -
GARDA (beli in
črni)

Najbolje prodajani antinikotinski cigaretni ustnik na svetu - prvič na slovenskem tržišču!
Če ste mislili, da je bil prvi proizvod, s katerim so Japonci osvojili svet, tranzistor, se motite!
To je bil TAR-GARD, antinikotinski cigaretni ustnik!

TAR-GARD je do sedaj najbolj razvito sredstvo v boju za varnejše kajenje. Je zelo pomembno varovalo, ki je razvito tako, da v sebi zadrži tudi do 97% nevarnih cigaretnih snovi, obenem pa ne odvzame bistvenega - arome in okusa cigarete.

TAR-GARD tudi omili ali pa celo odpravi značilni kašelj, ki je posledica kajenja, preprečuje pa tudi nikotinsko oblogo na zobeh.

Najpomembnejše! Medicinske raziskave so pokazale, da TAR-GARD v veliki meri pomaga pri preprečevanju resnih pljučnih obolenj in ohranitvi normalnih dihalnih sposobnosti.

KAKO DELUJE

TAR-GARD ni filter! Deluje po zakonih aerodinamike venturijeve cevi. Pri vdihu dim skozi odprtino A potuje po drobni cevki, kjer njegova hitrost naraste na 300 km/h.

Nato zadene ob pregrado B, kjer se vroči katran loči od dima in se nakopiči v notranjosti držaja C.

Ohlajen dim nato potuje po deblu tesnila B v odprtino E, pri tem pa ne izgubi okusa vaše najljubše cigarete. Poleg elegantnega črnega ustnika dobite tudi prozornega, tako da si lahko sami ogledate delovanje TAR-GARDA. Dokaz, da se nevarne snovi ustavijo, preden pridejo v vaše telo!

Cena: 599 SIT + PTT stroški

TAR-GARD lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45 61000 Ljubljana, ali po telefonu: (061) 271-135 in (068) 46 568. TAR-GARD prodaja na slovenskem trgu ekskluzivno podjetje Džirlo d.o.o., Ljubljana.

Džirlo

d.o.o., p.p. 45,
tel.: (061) 455-381,
(068) 46 568

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Med najpogostejšimi boleznimi so tiste, ki so povezane s preveliko telesno težo. Vitki ljudje so bolj zdravi, krepkejši, lepši in uspešnejši!

Naredite prvi korak: popijte skodelico ČANG-ŠLANGA!

Mnogi pripravki za hujšanje (vitaminski napitki, tablete...) in razne diete so pomagali pri zmanjševanju telesne teže, idealne telesne teže pa niso vzdrževali. ČANG-ŠLANG je drugačen. Pripravljen je iz naravnih sestavin po starodavni kitajski recepturi. Povzroča zmanjševanje apetita, izgubo prekomernega sala, zmanjšuje telesno težo. Nekdanji kitajski velikaši so pili ČANG-ŠLANG, da so ohranili prožno, zdravo telo, mladost in gibčnost. Ker učinkuje, se je ČANG-ŠLANG ohranil na Kitajskem do danes - celih 1700 let!

V eni škatli ČANG-ŠLANGA je 40 vrečic čaja - dovolj, da uspete!

Naj bo vaše geslo: vitkost, zdravje, uspeh. Vsak dan pred obrokom popijte skodelico čaja in težave zaradi telesne teže se bodo raztopile.

Cena: 599 SIT + PTT stroški

ČANG-ŠLANG lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45 61000 Ljubljana, ali po telefonu: (061) 271-135 in (068) 46 568. ČANG-ŠLANG prodaja na slovenskem trgu ekskluzivno podjetje Džirlo d.o.o., Ljubljana.

Džirlo

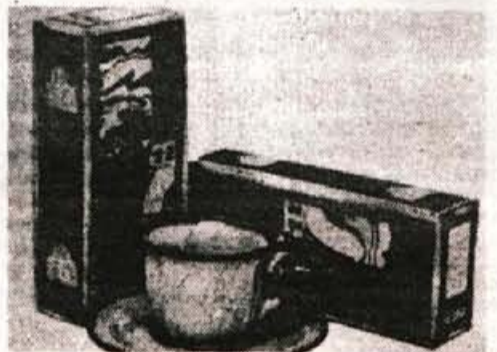
d.o.o., p.p. 45 INFORMACIJA ZA DEKLETA

Vsa velika svetovna podjetja imajo svoje dekletke - model, ki jih predstavljajo v medijih, n.pr. REVLON ima Cindy Crawford, NINA RICCI ima Iman, Yves Saint Laurent ima Isabel Rossellini. Tudi podjetje Džirlo išče za slovensko tržišče dekletke, ki ga bo predstavljalo na televiziji (v reklamnih spotih) in časopisih (v oglasih, na naslovnih straneh, v intervjujih). Dekletke mora izpolnjevati naslednje pogoje: • lep in zdrav videz • ugodno vedenje • zanimiv nastop • privlačnost • očiščena • psihološka pripravljenost na breme statusa poznane osebnosti • pripravljenost na profesionalno izvrševanje delovnih obveznosti.

Vsa dekletka, ki jih to zanima, naj pošljejo dve fotografiji (obraz in telo) s čim več podatki na naslov: Džirlo d.o.o., p.p. 45, 61000 Ljubljana.

Poleg dekletke, ki bo predstavljalo firmo Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine »DŽIRLO DEKLETA«. Ta dekletka bodo opravljala manekenske storitve za najbolj znana podjetja v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Španiji in v drugih evropskih državah.

Izbor vseh deklet opravi lastnik podjetja Džirlo, g. I. Džirlo osebno

Čang - Šlang
shujševalni čaj

NAROČILNICA

ime in priimek

ulica in št.

poštna št. in kraj

kosov TAR-GARD

kosov ČANG-ŠLANG

Naročilnico pošljite na naslov:
Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana

PETROL

Trgovina Ljubljana, TOE Kranj

DA VAM BO V
NOVEM LETU TOPLO,
VAM PRI PETROLU PONUJAJO
KVALITETNO KURILNO OLJE
Z MOŽNOSTJO PLAČILA S TREMI ČEKI
BREZ OBRESTI.

NAŠE PRAZNIČNO DARILLO JE
ZASTONJ PREVOZ OD 15. 12. 1992 DO 15. 1. 1993.

Naročila sprejemamo v Medvodah tel.: 061/611-340 ali 061/611-341

in v Radovljici tel.: 064/715-242

Vsa dodatna pojasnila dobite na vseh bencinskih servisih Petrola

Srečno novo leto!

PETROL

MALI OGLASI

☎ 217-960

HALLO
242-274
PIZZA
DELOVNI ČAS:
VSAK DAN OD 8³⁰ - 22³⁰
NEDELJA OD 11³⁰ - 22³⁰

APARATI STROJI

Prodaj nov VIDEOREKORDER z VPS-om za 550 DEM. ☎ 52-281, 50-852 68

Prodaj nov SESALEC Vorwerk 30 odstotkov ceneje. ☎ 310-547 76

Prodaj pralni stroj Gorenje, potreben manjšega popravila. ☎ 691-463 81

Čelni nakladalec za Ferguson 539 prodaj za 1000 DEM. ☎ 422-579 85

Glasbeni stolp MTC prodaj (v garanciji) cena 16000,00 SIT. ☎ 218-754 91

Prodaj novo peč za centralno kurjavo Ferotherm, 35000 Kcal. ☎ 212-085 102

Trajnožarečo peč Ferotherm 32000 Kcal, original zapakirano, ugodno prodaj. ☎ 47-137 107

RAČUNALNIK Commodore 64, prodaj. ☎ 802-726 132

HLADILNIK, ugodno prodaj. ☎ 422-274, popoldne. 139

PANASONIC - brezžični telefoni, tajnice in faksi, novo, nerabljeni, prodaj. ☎ 632-595 153

AGREGAT Tomos 1 KW, prodaj. ☎ 51-407 162

APARAT za ekspres kavo, primeren za manjši gostinski lokal, prodaj. ☎ 312-259 172

Novo PEČ z bojlerjem, 35 kcal, ugodno prodaj. Pečjak, Tomšičeva 23, Kranj. 222

BARVNI TELEVIZOR Nordmende, ekran 72, stereo, prodaj. ☎ 41-582 223

STRUŽNICO (kopirko), za les, prodaj. ☎ 312-101 224

POMIVALNI STROJ Zerawak 620, nov, še nerabljen, prodaj 20% ceneje. ☎ 620-186, popoldne. 229

GOZDNO DVIGALO Hiab, manjša, prodaj. ☎ 70-592 230

VERIZNO DVIGALO, nostilnosti dve toni, prodaj. ☎ 41-037 241

TROFAZNI CIRKULAR s skobelnikom in VARILNI APARAT 140 A, prodaj. ☎ 45-052 242

Prodaj barvni TV in radio. ☎ 241-483 253

ELEKTROMOTOR 11 KW, prodaj. ☎ 422-023 313

GARNITURO Vidia rezil za termopne okna, prodaj. ☎ 691-724 318

ŠTEDILNIK Gorenje, kombiniran (2+4), primeren za vikende, prodaj. ☎ 216-322 323

PRALNI STROJ Gorenje, potreben manjšega popravila, prodaj. ☎ 216-322 324

TRAČNO ŽAGO, prodaj. ☎ 64-132, Benedik 328

GRELEC nafte Bosch za avtomobile do 115 KS, prodaj. ☎ 214-072 350

PRALNI STROJ Gorenje PS A060, nov, še zapakiran, prodaj 25% ceneje. ☎ 633-393 361

VIDEORECORDER Samsung in TELEVIZOR Koerting stereo, prodaj. ☎ 633-677 365

OVERLOCK PFAFF, nov, nerabljen, z garancijo, ugodno prodaj. ☎ 215-650 19739

Zamrzovalno SKRINJO in PRALNI STROJ Gorenje prodaj. ☎ 215-135 19747

GLASBILA

Diatonično HARMONIKO, c.f.b duri, prodaj. ☎ 721-254 140

SYNTHESIZER Casio, klavirske tipke, 100 ritmov/100 glasov, nov, z adapterjem, prodaj. ☎ 218-820 358

GR. MATERIAL

BUKOV PARKET, klasičnega formata, prodaj. ☎ 633-488 269

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM matematiko za vse srednje šole. ☎ 213-644, Matjaž 28

Uspešno in poceni inštruiram matematiko in fiziko. ☎ 241-278 180

Izobražujemo: DOS, WORDSTAR, Q PRO, SREDNJEŠOLSKA MATEMATIKA na računalniku - profesor računalništva in matematike. ☎ 328-158 306

Organiziramo TEČAJE ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse razrede OŠ. Pokličite vsak delovnik od 9. do 16. ure ☎ 214-341 19651

IZGUBLJENO

28.12.1992 sem izgubila OVRA-TNIK - srebrna lisica. Poštenega najditelja prosim, da pokliče! ☎ 68-295 296

KUPIM

Kupim počitniško prikolico. ☎ 242-389, Jezerska 118 a, Kranj

Kupim BIKCA simentalca starega 10-14 dni. ☎ 738-820 69

Kupim otroške DRŠALKE št. 31-32. ☎ 633-677 79

STANOVAJSKO PRAVICO, kupim. ☎ 216-976 180

Ohranjeno REPOREZNICO, kupim. Žabnica 1 173

Kupim suhe javorjeve plohe. Tomše Franc, Nemilje 16, Zg. Besnica, ☎ 403-620 181

KOMBI Citroen C 25 D furgon, ohranjen, kupim. ☎ 215-211 186

SMREKOVE HLODE, kupim. ☎ 64-316 198

MOLZNI STROJ na kolesih, kupim. ☎ 312-358 201

ŽELEZNIŠKO TRAVERZO, dolgo 6 m, kupim. ☎ 715-320 208

LADO SAMARO, letnik 1988, kupim od prvega lastnika. ☎ 621-590 219

RENAULT 18, lepo ohranjen, kupim. ☎ 327-185 227

PISALNO MIZO, STOL in nizki REGAL za knjige, kupim. ☎ 43-160 245

ŠTEDILNIK (2+2), kupim. ☎ 312-066 276

R 4 ali YUGO 55 od letnika 1989 dalje, kupim. ☎ 311-077 281

SKOBEJNI STROJ, štiristranski, kupim. ☎ 621-275 291

SEMENSKI KROMPIR, potrjen, kupim. ☎ 64-111 301

SIMENTALKO, staro 9 mesecev, kupim. ☎ 422-152 319

SILAŽNO KORUZO, kupim. ☎ 061/614-553 326

BIKCA simentalca, starega do 10 dni, kupim. ☎ 45-705 334

TELETA simentalca, teden dni starega, kupim. ☎ 43-483 341

Rabljene KLETKE za kokoši, kupim. ☎ 46-327 354

PRIKOLICO za prevoz živine, kupim. ☎ 70-732 363

LOKALI

Sredi Tržiča oddajamo lokal v našem primeren za poslovne prostore, trgovino ali lokal. ☎ 57-487, zvečer po 20. uri 55

V okolici Škofje Loke ali na relaciji Škofja Loka - Kranj najamem STAREJŠI OBJEKT, z možnostjo priključitve vode in elektrike. ☎ 631-364 236

TRGOVINSKO OPREMO (vitrina, blagajna, tehnična, zamrzovalna skrinja), prodaj. Cena po dogovoru. Kmetec Franc, Gorenja vas 244 293

V Kranju ali bližnji okolici najamemo ali kupimo PRITLIČNI PROSTOR primeren za mirno proizvodnjo. Pogoji: velikost najmanj 100 kv. m., višina 3,5 m., telefon, možnost parkiranja. Informacije: 217-584, vsak delovnik od 8-18. ure, sobota od 8-12. ure. 314

LOKAL v trgovskem centru na Bledu, prodaj. ☎ 77-901 315

KOLESA

BT 50, letnik 1987, črn, rdeče kolesa, spojler, E 90, nujno prodaj. ☎ 47-286 309

MZ 125 ccm v nevoznem stanju, letnik 1988, prodaj. ☎ 211-127 345

APN 6, prodaj za 400 DEM. Rožna 25, Senčur. ☎ 41-668 357

OBVESTILA

Trgovina SONČEK, Cankarjeva 7, prodaj opremo po zelo ugodni ceni, ker se seli že v opremljene prodajne prostore. Oglejte v soboto od 9. do 12. ure. 56

VIDEOPLAYER dajem v najem. Možno je tudi snemanje. ☎ 633-488 59

Popravilo termoakumulacijskih pečil Kodrič. ☎ 403-153 63

Dne 21. do 23.1.1993 organiziramo nakupovalni izlet na Češko. Cilj izleta je Brno in Blansko. Informacije in prijave na ☎ 325-737 72

ODMRZUJEM vodovodne in centralne instalacije. ☎ 327-323 82

Ženske barete dvojne in otroške kape dobite. ☎ 715-052 89

IZLET 30. januarja Rim, Capri, Pompei, 5 dni, cena 310 DEM. ☎ 691-624 110

ARMAL PIPE pod tovarniško ceno. ☎ 801-166 156

Cenjene stranke obveščamo, da bo Čvetičarna KAKTUS ob nedeljah in ponedeljkih zaprta. 258

Odkupujemo in prodajamo STARO POHIŠTVO ter ostale STARINSKE PREDMETE. KIRKA ANTIKA, ☎ 214-674 302

Trg svobode 31, Tržič. ☎ 52-360 ali 48-545 308

OBLAČILA

Moški USNJNI SUKNJIČ s krznenim podlogo, prodaj. ☎ 329-181 150

Prodaj bizam JAKNO za manjšo postavo. Čavlovič Marko, ☎ 241-564 252

KRZNEN PLAŠČ, nutrija, št. 40-42, prodaj. ☎ 213-703 294

OTR. OPREMA

Prodaj avstrijski kombiniran otroški voziček. Prapotna policca 29, Cerklje 62

Ugodno prodaj novo Chicco bojičo in prenosno torbo. ☎ 217-976 101

OTROŠKI VOZIČEK Peg, globok in nizek, prodaj za 100 DEM. ☎ 50-825 129

Dva otroška večnamenska AVTOSEDEŽA, prodaj. ☎ 47-414 168

OTROŠKO POSTELJICO in kombiniran VOZIČEK z opremo, prodaj. ☎ 311-077 282

OSTALO

CISTERNO za gnojnico, 3200 l, novo, s popustom, prodaj. ☎ 422-135 149

Unikatno kolekcijo 28 TAPISERIJ prodaj, menjaj za avtomobil, motocikel. ☎ 310-588 232

ŽAMANJE v paletah, prodaj. ☎ 64-316 249

HLADILNI BAZEN za mleko, 200 l, prodaj. Spodnji Brnik 56 273

GOBELIN:jelen, košuta in dva mladiča, prodaj. ☎ 712-019 370

PRIDELKI

DEBELO REPO za kisanje, prodaj. ☎ 421-783 144

Odkupujemo SOLATO, ZELJE in vse vrste RADIČA. ☎ 331-813 ali 331-814 289

JABOLKA, domače voščenske, neškropljene, prodaj. Koritnik, Slovenska c. 19, Cerklje. 330

POSESTI

Iščem 2.000 kvad. m (lahko z objektom) za servisno dejavnost, relacija Kranj - Bled. ☎ 061/737-372

V najem oddam prostor 35 kvadratov za garažo ali skladišče, v Lescah. ☎ 712-153, zvečer 83

POSREDUJEMO pri nakupu, prodaji, oddaji in najemu vseh vrst nepremičnin. Pomagamo pri odkupu družbenih stanovanj in prodaji istih pod ugodnimi pogoji. PLIMA d.o.o., ☎ 50-716 131

Poceni prodaj starejši VIKEND na Dolenjskem in sedežno garnituro. ☎ 53-645 183

Iščem GARAŽO za en mesec. Plačam dobro. ☎ 211-746 189

Na Jesenicah prodaj GARAŽO, v Rovtjah PARCELO. ☎ 801-497 265

Najboljšemu ponudniku prodaj 649 kv.m. veliko ZAZIDLJIVO PARCELO v centru Kranja na c. Staneta Žagarja. Voda in elektrika na parceli. Pisne ponudbe pod šifra: OBRT IN DOM 272

V Kranjski Gori KUPIMO začetno gradnjo, starejšo hišo ali večjo parcelo. APRON NEPREMIČNINE, ☎ 214-674 302

PRIREDITVE

PLESNA ŠOLA KRANJ vabi srednješolce v maturantske plesne tečaje. ☎ 41-581 13

PLESNA ŠOLA KRANJ - Delavski dom Kranj vpisuje v nove tečaje. ☎ 41-581 14

Vokalno instrumentalni trio igra na prireditvah, zabavah, porokah... Izvajamo zabavno in narodno zabavno glasbo. ☎ 802-509 316

POSLOVNI STIKI

Že sedaj vam nudimo, predvsem znanstveno, osebno varnost v prihodnosti. ☎ 311-078 187

POZNAVSTVA

26-letni urejen fant z majhno kmetijo išče pošteno dekle. Šifra: PRI-DI K MENI 337

RAZNO PRODAJ

Prodaj dve CISTERNI po 750 litrov. ☎ 326-730 71

Prodaj pol bika in avtomobilsko prikolico. ☎ 631-537 74

Prodaj 4,5 tone kvalitetnega rjavega premoga. ☎ 221-290 ali 218-988 88

Prodaj večjo količino ŽGANJA. ☎ 65-705 98

Novo črno krznenno jakno prodaj, cena 200 DEM. ☎ 84-216 105

Prodajmo gostinski ŠANK. ☎ 422-185 111

Prodaj JABOLKA. Aljančič, Podbrezje 166. ☎ 70-041

Zelo ugodno prodajmo suha bukevca, brezova in mešana drva. ☎ 46-072 112

OPEL ASCONA 1.6 diesel, letnik 1984, novo PRIKOLICO in STEKLO za R 18, prodaj. Kidričeva 36, Jesenice. 243

SUHE BUTARE in dve BREJI TELICI, prodaj. Dvorje 28, Cerklje. 333

STAN. OPREMA

Zelo poceni prodaj SPALNICO z jogiji, cena 15000,00 SIT. ☎ 216-907 90

Ugodno prodaj harmonika VRATA nova. ☎ 84-216 104

Prodaj kotno sedežno garnituro. ☎ 324-842 108

HLADILNIK, trajnožarečo PEČ in starejše POHIŠTVO, prodaj. ☎ 311-942 127

Prodaj TROSED, HLADILNIK in PRALNI STROJ. ☎ 325-130 179

Nov KAVČ, dva FOTELJA in TEPIH 4 x 3,5 m, prodaj. ☎ 327-541 196

SEDEŽNO GARNITURO, raztegljivo DVOSED, dva FOTELJA in TABURE, ugodno prodaj. Nastran, Deltaljca 13, Tržič. 203

KAVČ, ugodno prodaj. ☎ 43-582 217

KUHINJO, malo rabljeno, prodaj za 70.000 SIT. ☎ 620-701 311

ŠPORT

Nerabljeno potapljaško obleko prodaj. ☎ 43-519 86

SMUČI z okovjem, 200 cm, prodaj. ☎ 216-976 161

SNOWBOARDA Epic 162 Regular in Sims, nova, prodaj. ☎ 713-193 167

SMUČI, 185 cm, z vezmi in smučarske čevlje št. 42, poceni prodaj. ☎ 45-170 320

BELE DRŠALKE, nove, št. 36, prodaj. ☎ 216-630 366

STORITVE

J & J SERVIS vam nudi popravila TV, VIDEO, HI-FI naprav vseh proizvajalcev. Smledniška 80, Kranj, del. čas: 9. do 17. ure, ☎ 329-886 2

VODOVODNO INŠTALACIJO NA HIŠI (novo ter tudi drobna popravila, tudi odmrznitve zamrznjenih instalacij) vam naredimo kvalitetno in solidno. ☎ 218-427 4

Vodim poslovne knjige za obrtnike in mala podjetja. ☎ 48-114 60

HIŠNI SERVIS - vodovodne, elektroinstalacije, gospodinski stroji, bojlerji, slikopleskarstvo! ☎ 325-815, 323-171 65

Vse slikopleskarska in avtoličarska dela, zimski popust. ☎ 59-109 77

LEDO SERVIS-iramo skrinje, hladilnike, pralne stroje, štedilnike. Hitro, poceni! ☎ 214-780 94

Hitro in kvalitetno izdelujemo vse krznene izdelke. STABIL KRZNARSTVO, Maistrov trg 13, ☎ 217-611 95

Čistim talne obloge, oblazinjeno pohištvo, stekla, avtosedeže. ☎ 632-437 113

IZOLACIJE cevi in bojlerjev centralnih in drugih toplovodnih napeljav z al pločevino. ☎ 58-347 128

SATIR vam nudi usluge sitotiska in offseta. ☎ 312-166 135

POPRAVILA avtomobilskega zadnjega ogradevalnega stekla - nitke. ☎ 713-153 175

VODOVODNE INŠTALACIJE ŽBAN - nudimo vam vsa inštalaterska dela in predelave kopalnic ter zidarska in pečarska dela, čiščenje bojlerjev, strojno čiščenje odtokov, popravila in montaža ostalih sanitarnih elementov. ☎ 76-062 197

ČISTIMO vse vrste talnih oblog in sedežnih garnitur. CAŠABLANCA d.o.o., ☎ 211-882, od 12. do 16. ure. 199

GLOBINSKO ČISTIMO notranjost vašega avtomobila, cena 1500 SIT. CAŠABLANCA d.o.o., ☎ 211-882, od 12. do 16. ure. 200

IZPOSOJA VIDEOKAMER, uporaba je enostavna. ☎ 241-265 204

Nudimo RAČUNOVODSKO-KNJI-GOVODSKE storitve. ERMAX d.o.o., ☎ 217-911 233

SERVISIRANJE in OBNOVA pralnih strojev! ☎ 713-235 264

POSTAVITEV kmečkih peč, zidanih štedilnikov, kamninov, polaganje keramike. ☎ 65-773 268

POLAGANJE vseh vrst talnih oblog - hitro in kvalitetno. ☎ 329-202 270

POLAGANJE IN BRUŠENJE PVC podov in parketa. ☎ 631-070 271

MENJALNICA D-D PUBLIKUM
☎ 217-960
NAJMANJ TOLARJEV ZA NAJVEČ MARK

Charles Webb 78

DIPLOMI RANEC

Prevedle kranjske gimnazijke pod mentorstvom prof. Mihe Mohorja

Ni je bilo v sobi. Nekaj časa je čakal na dvorišču, in ko se skoraj čez pol ure še ni vrnila, se je počasi odpravil nazaj v svojo sobo. Tam ga je čakala Elaine. Vzravnan je sedela na robu postelje in v naročju držala pismo.

"Elaine!" je vzkliknil Benjamin, "pravkar sem..." Pomolila mu je pismo.

"Od koga pa je to?" je vprašal.

"Od očeta," je tiho dejala. Benjamin je nesel pismo k mizi in se spustil na stol. Potem je iz ovojnice izvlekel dva lista in bral.

Draga Elaine!
Tvoja mati mi je povedala o svojem razmerju z Benjaminom. Predpostavljam, da je o tem obvestila tudi tebe v upanju, da bi te odvrnila od njega, če je sedaj že v Berkeleyju. Ne vem, kakšno je stanje tam pri tebi. Ne vem, če te nadleguje ali ti samo telefonari ali kaj. V vsakem primeru pa mi moraš obljubiti, da se nikoli več ne boš sešla z njim. Prepričan sem, da nimaš nobene želje, da bi ga videla, toda glede na prevare, ki se jih poslužuje, se hočem prepričati, da nimaš nobenega stika z njim. Mislim, da mi ni potrebno poudarjati, da je to skrajno sleparski in pokvarjen človek. Mislim, da o tem pričča že njegovo obnašanje. Kakor hitro bo mogoče, si bom vzel dan ali dva prosto in priletel tja gor. Govoril bom z njim, potem pa se vidiva.

Z materjo nisva našla še nobene končne rešitve, vendar je več kot očitno, da bova šla narazen. Glede na to, kar se je zgodilo, ne vidim nobenega razloga več za pretvarjanje. Kot vem, si že opazila, da sva se v zadnjih letih odtujila, in sedaj je najbrž najboljši čas za pošten konec. Seveda nikakor ne bi šel v to, če ne bi vedel, da si dovolj stara in zrela, da boš to prenesla. Prosim, vjemi mi, ko rečem, da mi od vsega v življenju samo še ti zares veliko pomeniš in da te imam srčno rad.

Nisem jima še povedal, toda čutim, da je moja dolžnost obvestiti g. in go. Braddocko o tem, kar se je zgodilo. Dobra prijateljica sta in čudovita človeka in tragedija je, da ju je lastni sin osramotil in prevrnil, kljub vsem pozornostim in skrbem, ki jih je bil od njiju vsa leta deležen. Z gospodom Braddockom bova seveda morala omejiti sodelovanje, kar me zelo boli, zakaj najin odnos je bil vedno zelo tesen in koristen.

Kmalu te bom obiskal. Če je Benjamin še posebno napadalen, ti predlagam, da obvestiš vodstvo šole, kako te ovira pri šolskem delu, in prepričan sem, da bodo ukrepali proti njemu. Če pa je problem tako ekstremen, da misliš, da ne moreš ostati v šoli, me, prosim, nemudoma pokliči in čez uro ali dve bom v Berke-

leyju pa bom obračunal z njim. Na vsak način se vnaprej veselimo snidenja s teboj še pred koncem tedna.

Pozdrav, tvoj oče

Ko je prenehal brati, so se mu oči za trenutek ustavile na dnu druge strani, potem pa je list zmečkal in ga stlačil v stranski žep svojega suknjiča.

"Pojdiva," je rekel. Šel je k postelji in segel po Elainini roki.

"Kaj?"

"Rekel sem, da pojdiva."

"Kaj?"

"Sedaj se bova poročila."

Z roba postelje je strmela vnaj. "Ali si... ali si ga prebral?" je vprašala.

"Prebral sem ga," je dejal Benjamin. "Sedaj pa pojdiva."

"In ne boš rekel ničesar?"

"Ne maram, da me kdo zmerja," je rekel Benjamin. Znova je segel po njeni roki.

Odtegnila mu jo je in se počasi dvignila s postelje. "Ali si rekel, da ne maraš, da te kdo zmerja?"

"Tako je."

"In to je vse, kar boš rekel, Benjamin!?"

"Pojdiva."

"Benjamin!" je vzkliknila. "Moja starša se ločujeta! Najina očeta prekinjata sodelovanje!"

Segel je po njeni roki.

"Ali ti je... ali ti je čisto vseeno glede tega, kar si storil?"

"Ne, ni."

"Kaj?"

"Sedaj se bova pa poročila."

Elaine mu je spet odtegnila roko in začela počasi zmajevati z glavo. "Benjamin!" je rekla.

"Kaj?"

IZOLIRAM cevi centralnih kurjav z aluminijasto pločevino. Ugodne cene. ☎ 329-374 285

POLAGANJE keramičnih ploščic. ☎ 49-521 331

IZDELUJEM kovinska vrata, nadstreške, rešetke, gavre, ograje... ☎ 631-537 343

PIŠLJAR SERVIS TV, VIDEO, AV-DIO - popravilo vseh proizvajalcev! Smlodniška 37, Kranj, ☎ 323-159 19717

CINKANE SMETNJAKE na kolesih in ŽEBLJE izdelujemo. Prebačevo 32/a, ☎ 326-426 19839

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE nudimo. Kvalitetno in ugodno. Roletarstvo BERČAN, ☎ 061/342-464 ali 061/342-703 19842

Računalniško oblikovanje vseh vrst teksta (diplomske naloge, reklame, oglasi, izdelava celostnih podob firm...) priprava na tisk, laserski izpis. ☎ 872-095 19901

Nudim **PREVOZE** s kombijem. ☎ 70-728 19921

IZDELUJEM in prodajam smetnjake. ☎ 324-457 19939

STANOVANJA

STANOVANJE, 1-sobno, lastniško, na Planini, zamenjam za enakovredno v Trzinu. Šifra: DETELJICA 5

STANOVANJE, opremljeno, v lastniški hiši oddam takoj, za 400 DEM mesečne najemnine. Trimesečno predplačilo vnaprej. Kahirmanovič, Orehovlje 14, Kranj 25

Oddam sobo dvem študentom. ☎ 310-601 61

Ugodno prodam stanovanje v Kranju, staro 4 leta, 43 kvad. m, centralna, telefon, 1. nadstropje, vseljivo takoj. ☎ 223-173 ali 061/327-435, zvečer 84

Prodajam novejšo 1 sobno stanovanje, 40 kvad.m v Medvodah. ☎ 061/612-066 93

V najem oddajam GARSONJERO s centralno kurjavo. Preplačilo za leto in pol, na mesec po 5000 SIT, brez režije. ☎ 051/275-685 118

Prodajam več STANOVANJ različnih velikosti v Trzinu, Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah. Prodajam in kupim tudi več drugih nepremičnin na Gorenjskem. Najemimo in oddamo več poslovnih lokalov v vseh poslovnih središčih gorenjskih občin. PLIMA d.o.o. Trzin, ☎ 50-716 133

Zamenjam ENOSOBNO družbeno stanovanje za večje. ☎ 325-076

Enosobno lastniško stanovanje v Kranju zamenjam za večje - doplačilo po dogovoru. ☎ 328-596 176

DRUŽBENO dvosobno stanovanje s centralno, v Kranju zamenjam za enako na Drolovski, Savska 8, Stanovanje 3. 185

TROSOBNO KOMFORTNO stanovanje, 76 kv.m. v Škofji Loki zamenjam za enosobno z doplačilom. ☎ 621-535, dopoldne ali 622-334, popoldan. 240

STANOVANJSKO PRAVIČO, kupim. ☎ 329-875, od 16. do 19. ure.

DVOSOBNO novejšo stanovanje, centralno ogrevanje, zamenjam za enako velikega v Kranju ali okolici. Planina izključena. ☎ 326-263, po 16. uri. 295

M - SFINGA d.o.o.
Novi Svet 1, Škofja Loka

- * izdelava zaključnih računov
- za obrtnike in podjetja.
- * Vodenje poslovnih knjig zasebnikom in podjetjem.

☎ 064/48-150

MAZDA VERATSCHNIG
BOROVLEJE

- NOVA VOZILA
- HITER SERVIS
- VELIKO SKLADIŠČE DELOV

Telefonske informacije: 9943-4227-2338

Računalniško oblikovanje vseh vrst teksta (diplomske naloge, reklame, oglasi, izdelava celostnih podob firm...) priprava na tisk, laserski izpis.
TEL.: 872-095

V Kranju **TAKOJ KUPIMO** dvo, tro ali štirisobno stanovanje v nižjih nadstropjih. APRON NEPREMIČNINE, ☎ 214-674 303

Mlada slovenska družina vzame v najem **STANOVANJE** na Jesenicah ali bližji okolici. ☎ 83-956, zvečer. 305

STANOVANJE, dvosobno z dvema kabinetoma, zamenjam za manjše. Šmitran, Janeza Puharja 8 310

STANOVANJE na Planini, III, 2,5-sobno, 76 kvad. m, cena po dogovoru, prodajam. Možno obročno odplačevanje. Prodajam tudi staro HIŠO v Ljubnem pri Posavcu. ☎ 326-836 19777

VOZILA DELI

Sprednje zavorne ploščice za NISSAN MICRA nove prodajam. ☎ 738-941 125

Veliko delov za R 4 TLS, ugodno prodajam. ☎ 691-835, popoldan. 136

ZASTAVO 101, prodajam po delih. ☎ 422-023 312

Dele za MERCEDEZ 240, prodajam. ☎ 44-220 342

CITROEN AVTOODPAD, rabljeni deli za vozila Citroen in odkup nevozniških vozil Citroen. ☎ 692-194 19820

VOZILA

YUGO 45, letnik 1989, prodajam. Voklo 47 16

AVTOKLEPARJI POZORI Ravnalno mizo za raztegovanje vozil sistema CAROLINER, prodajam. ☎ 241-769 40

Prodajam **GOLF CL 4/91**. ☎ 328-952 41

Prodajam tovorni **AVTO Mercedes 1213**, letnik 1983. ☎ 323-566 48

JUGO 55, letnik 1990, prodajam, registriran celo leto. ☎ 326-694 57

JUGO 55 in **SKODO FAVORIT**, oba letnik 1990, prodajam. ☎ 328-218, Čirče 29 70

Karamboliran **JUGO 45**, letnik 1985, prodajam. Rekič, c. 1. maja 1, Jesenice 73

R 5 campus, letnik 1991, 5 vrat, metalno zelene barve, prodajam. ☎ 241-415 80

Prodajam **GOLFA** bencin, letnik 1986, zadaj karamboliran. ☎ 326-797 87

Prodajam dvostopenjski vplinjač Weber za Z 101 ali Jugo. ☎ 881-484, int.28 99

Prodajam **CITROEN LN**, letnik 1977, registriran do decembra 93, lepo ohranjen. ☎ 81-289 115

Prodajam Z 101 GT, letnik 1984. Visoko 18 119

Prodajam **LADO KARAVAN**, letnik 1991, cena po dogovoru. ☎ 324-428 120

Lepo ohranjen **VW KOMBI** transporter (kombiniran), letnik 1989, ugodno prodajam. ☎ 45-017 121

R 5 Campus plus, s tremi vrati, temnimi šipami, prevoženih 8200 km, bele barve, letnik 1992, prodajam. ☎ 325-272 123

LADA 1200 Karavan, staro 10 let, prodajam. ☎ 85-223 126

126 PGL, letnik 1989, prodajam za 2850 DEM. Nujnoj Topič, Titova 71, Jesenice. 134

YUGO 45, letnik 1984 in **ZASTAVO 750**, neregistrirano, vozno, celo ali po delih, prodajam. ☎ 45-582 137

126 P, letnik 1986, zelo dobro ohranjen, prodajam. ☎ 312-255 142

SKODO 105 L, letnik 1981, karambolirana, motor letnik 1990, prodajam. ☎ 422-248 143

Za **AUDI 80** nudim kolekcijo 28 tapiserij (geometrijski tarot) z doplačilom. ☎ 310-588 145

ZASTAVA 101, letnik 1988, registrirana do 7/1993, zelo ugodno prodajam. Ogljed v soboto. Predoslje 61. 148

GOLF 1300, karamboliran in **LADO NIVO**, letnik 1988, karambolirano, prodajam. ☎ 725-165 155

YUGO 55, letnik 1989, prodajam. ☎ 326-142 159

LADO 1200, starejši letnik, neregistrirana, vozna, poceni prodajam. ☎ 872-545 163

GOLF, letnik 12/1979, prodajam. Cena po dogovoru. Luže 62, Visoko. 164

ZASTAVA 101, letnik 1978, registriran, dobro ohranjen, prodajam. ☎ 325-862 170

VW 1300, letnik 1965 (6-12 V), tehnično brezhiben, prodajam. ☎ 327-168, zvečer. 174

Prodajam Z 128, letnik 1982, registriran do konca maja. ☎ 328-317 177

Prodajam R 4, letnik 1991. Štular, Planina 16, Kranj 182

YUGO Florida 1.4, letnik 1990, dobro ohranjen, prodajam. ☎ 46-561

KOMBI Citroen C 25 D furgon, ohranjen, kupim. ☎ 215-211 188

RENAULT 18, karamboliran in APN 6, prodajam. ☎ 329-064 193

ZASTAVA 101 GTL 55, letnik 7/1990, 11.000 km, registriran do 8/1993, bele barve, s kljuko, odlično ohranjen, garažiran, prvi lastnik, prodajam za 6500 DEM. ☎ 632-513 194

ZASTAVA 101, letnik 1981, ugodno prodajam. Nastran, Deteljica 13, Trzin. 202

R 4, letnik 1987, ugodno prodajam. Nastran, Deteljica 13, Trzin. 205

FORD ORION, letnik 6/1991, prodajam. Možnost menjave za cenejšo vozilo. Retljeva 12, Kranj. 207

YUGO 55, letnik 1985, registriran do 7/1993, prodajam. Valjavčeva 6, stanovanje 8. 212

R 5, letnik 1987, prevoženih 54000 km, dobro ohranjen, prodajam. ☎ 312-255 213

BMW 318 i, letnik 1984, menjam ali prodajam za 11.000 DEM. ☎ 733-951 215

ZASTAVA 101 Comfort, letnik 11/1979, neregistrirana, prodajam. ☎ 325-107 216

OPEL KADETT turbo diesel, letnik 1990, 36.000 km, temno sive barve, prvi lastnik, ugodno prodajam. Turk, Crnivec 25/a, Brezje. 220

OPEL KADETT 1300 S, letnik 1984, prodajam. Trajkovič, Dolenja vas 69, Selca. 221

R 4 GTL, letnik 1989, rdeče barve, 43000 km, ohranjen, prodajam. ☎ 631-364 237

ZASTAVA 101, letnik 1978, registriran do 3/1993, prodajam za 900 DEM, Kukovec, Frankovo naselje 167, Škofja Loka 248

Prodajam **FORD TAUNUS GXL** metalic. Marko Ločniškar, R. Papeža 3, Kranj 254

Prodajam **VISO**, letnik 1986. Benedikova 12, Stražišče 261

Prodajam **GOLF DIESEL**, letnik 1989, december, cena 15.500 DEM. ☎ 324-045 262

GOLF, letnik 1977, registriran do 8/1993, dobro ohranjen, prodajam. Predoslje 43. 284

ZASTAVA 850, letnik 1985, prodajam za 800 DEM. ☎ 59-060 287

LADA KARAVAN 1300, malo voženo, prodajam. ☎ 403-185 300

CITROEN BX, letnik 1986, centralno zaklepanje, klima, prodajam. ☎ 78-785 304

GTI GOLF prodajam za 5400 DEM ali menjam. ☎ 218-647 327

ZASTAVA 101, letnik 1984, registrirana do 7/1993 in **ZASTAVA Comfort**, letnik 1979, prodajam. ☎ 325-055 332

WARTBURG KARAVAN, letnik 1986, prodajam. ☎ 214-628 336

LADO 1200 S, letnik 1986, prevoženih 68.000 km, registrirana do 24.2.1992, garažirana, lepo ohranjena, prodajam. Cena po dogovoru. Ivanov Mitko, C. železarjev 13, Jesenice. ☎ 347

126 P, letnik 1990, prodajam. Zalag 78, Cerklje. 348

FORD ESCORT 1100, registriran, vozen, prodajam za 1000 DEM. ☎ 51-289 349

NISSAN SUNNY 1.6 SLX, letnik 1988, prodajam. ☎ 50-826 351

R 4 GTL, ohranjen, letnik 1988, prodajam za 4900 DEM. ☎ 45-532 352

ZASTAVA 101 GTL, letnik 1986, prodajam. ☎ 70-780 362

126 P, letnik 1987, registriran celo leto, prodajam. Dolenc, Log 19, Škofja Loka 19900

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim **KV mizarja. MIZARSTVO SITAR**, ☎ 41-532 37

Delo na vašem domu, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratak življenjepis in kuverto z vašim naslovom in znakom. Nato boste dobili potrebna navodila. Mohorič Janez, poštno ležeče 64244 Podnart 97

Šofer B,C,D in E kat. s prakso na C in D išče katerokoli službo redno ali honorarno. Šifra: ŠOFER 100

Honorarno zaposlim dekletke za pomoč v gostinstvu. Okrepčevalnica Zora, Sr.Bitnje 79, Žabnica, ☎ 312-063 103

Z vašo in našo pomočjo boste obogateli. ☎ 325-265 ali 218-885 122

Podjetje zaposli 5 ljudi za predstavitev monografije slovenskega narodnega izročila. Vaše ponudbe pustite na telefonu 325-265 ali 218-885 124

Redno ali honorarno zaposlimo pet **PREDSTAVNIKOV** za najnovejšo slovarje in Atlas sveta za šolarje. Delo poteka na terenu Slovenije v okviru dinamične skupine. Minimalen OD 60.000 SIT. ☎ 621-344, od 9. do 16. ure. 151

Honorarno zaposlim prijetno dekletke za **STREŽBO** v lokalni v Škofji Loki. ☎ 632-928 154

Picerija Orli zaposli **DEKLE ZA POMOČ** v kuhinji. ☎ 46-198. 166

DELAVKO v pletilstvu, zaposlim. ☎ 211-416, od 15. do 17. ure. 192

Honorarno oziroma pogodbeno zaposlimo **DEKLE ZA STREŽBO** v kava baru **LEV** v Preddvoru. ☎ 45-360 206

NATAKARICO za delo v gostilni, iščemo. ☎ 733-007 ali 802-783 209

Nudimo **HONORARNO DELO** s tedenskimi izplačili, dober zaslužek. ☎ 328-265 214

Honorarno zaposlimo več simpatičnih deklet za **DELO V STREŽBI**. ☎ 222-233 234

Slovenska knjiga d.o.o. vabi k sodelovanju **HONORARNE SODELAVCE** s področja Gorenjske za delo **DOSTAVLJALCA** in **POPISOVALCA**, z možnostjo kasnejše redne zaposlitve. Pisne ponudbe pošljite na naslov: **SLOVENSKA KNJIGA d.o.o.**, Litijaska 38, 61000 Ljubljana. 235

Honorarno zaposlimo **PRODAJALCO** za delo v živilski trgovini v Škofji Loki. ☎ 631-364 238

Iščem žensko za pomoč pri varstvu **DVEH** otrok in **GOSPODINJSTVO**. ☎ 620-855 244

Zaposlimo strokovno izobražena **NATAKARJA** s pasivnim znanjem tujih jezikov. Okarina, Bled. ☎ 77-458 246

Zaposlim **MIZARJE** in **DELAVCE**. ☎ 41-098 247

Honorarno zaposlim **DELAVCA** z znanjem kleparsko izolaterskih del. ☎ 238-223, zvečer. 274

Za **STREŽBO** v lokalni zaposlim simpatično deklet. Informacije v soboto, od 10. do 11. ure na Gasilski 5 v Senčurju. 275

NATAKARJA in **NATAKARICO**, zaposlim redno in honorarno. ☎ 49-068 277

Honorarno ali pogodbeno zaposlitev dobi upokojena **VIŠJA MEDICINSKA SESTRA** ali **VIŠJA FARMACEVTKA**. ☎ 78-433 278

Simpatično dekletke za **STREŽBO**, zaposlimo. ☎ 52-055 280

Dekletke za delo v **STREŽBI**, iščemo. ☎ 421-057, popoldne. 283

KUHAR/ICA dobi delo v gostilni pri Bledu. Lahko mlajša upokojenka. ☎ 061/738-807 290

Nudim honorarno delo, **TERENSKO PRODAJE**, primerno za upokojence. ☎ 311-134, dopoldne.

Dva **ŠOFERJA** z izpitom C, zaposlim za trgovsko dejavnost. Šifra: **PRIDEN IN VESTEN** 321

PRODAJALCO v drogeriji iz Radovljice ali okolice, zaposlimo. Šifra: **PZ** 322

KV ŠIVILJO s prakso, iščemo. ☎ 216-408 335

Nudimo honorarno ali redno **DELO**, dobro plačilo. Šifra: **KATJA** 364

Iščemo komunikativno osebo za **REDNO** zaposlitev, prednost imajo nezaposleni, z lastnim prevozom. ☎ 222-524 369

ŽIVALI

Kvalitetne domače **PRAŠIČE** od 120 do 160 kg, po izbiri prodajam. Rus Milan, Mota 25, Ljutomer, ☎ 069/82-065 47

Nemške **OVČARJE** z rodovnikom, stare 8 tednov, prodajam. Frelih, Demšarjeva 16, Šk. Loka, ☎ 631-092 50

Prodajam 4 mesece staro **TELIČKO**. ☎ 720-102 53

Prodajam 200 kg težkega **PRAŠIČA** za zakol ali polovice, domača krma. Benedik, Tominčeva 41, Kranj 54

BIKCA starega 10 dni prodajam. Sp. Brnik 58, Cerklje 58

Prodajam **BIKCA 135 kg**. ☎ 421-806 64

Prodajam neškropljena **JABOLKA** voščenske ter 100 kg težkega teleta. ☎ 48-051 66

Prodajam dva **BIKCA** simentalca za nadaljno rejo ali zakol. ☎ 631-309 67

Težjega domačega **PRAŠIČA** prodajam. Kržišnik Marko, Sovodenj 7

PRAŠIČA 140 kg težkega prodajam. Koritnik, Slovenska c. 19, Cerklje 75

Prodajam **TELETA BIKCA** za rejo ali zakol. ☎ 712-228 78

PRAŠIČA za zakol prodajam. Nasovčič 13, Komenda 92

KRAVO simentalco po telitvi prodajam. Dražgoše 55, ☎ 66-303 96

Prodajam dva moška **JAGNJETA**, stara 6 mesecev. ☎ 733-272 106

KRAVO simentalco, drugič brejo 4 mesece, prodajam. ☎ 70-770 109

PODARIMO mesec dni stare **KUŽKE**, psica mali nemški špic (mešanec). Češnjevček 10, Cerklje 114

Prodajam **KOKOŠI** nesnice za zakol ali nadaljno rejo, 150 SIT. Zadruga 18, Duplje 116

Podarim dva **PSIČKA** mešanca podobna kokeršpanjelu. ☎ 45-362, po 14. uri 117

Kvalitetne domače **PRAŠIČE**, 120-160 kg, po izbiri, prodajam. ☎ 069/82-065 138

TELIČKO, staro 6 tednov, prodajam. Praprotna polica 12 141

Dobro in mirno **MOLZNIČO** v 6. mesecu brejosti, prodajam. ☎ 061/641-021 152

BOBTAILE, čistokrvne, brez rodovnika, stare 8 tednov, prodajam. ☎ 78-370 157

Dva **PRAŠIČA**, težka po 160 kg, prodajam. Spodnja Bela 11 158

Dva **PRAŠIČA**, prodajam in zamenjam **KRAVO** po prvi telitvi. ☎ 47-675 165

TELETA simentalca, kupim. ☎ 738-954 169

ČRNE PUDLJE, prodajam. ☎ 327-031 171

Prodajam **JARKICE** tik pred nesnostjo. Brezje pri Trzinu 42 178

PRAŠIČA, težkega 140 kg, domača krma, prodajam. Zalag 43, Cerklje.

Kupim teden dni starega **SIMENTALCA**. ☎ 58-353 191

PRAŠIČA, težkega 150 kg, prodajam. Velesovo 9, Cerklje. 195

Podarimo lepo dvomesečno **PSIČKO** mešanico - mati čistokrvni veliki šnavcer. ☎ 83-926 210

Tri mlade **ČRNE KUŽKE**, podarim ljubiteljem. ☎ 621-058 211

Polovico **KRAVE** in **PRAŠIČA** za zakol, prodajam. Srednja Vas 36, Senčur. 218

PRAŠIČA za zakol in **TELIČKO** simentalco, prodajam. Cesta Janeza Bobnarja 2, Cerklje. 225

BIKCA simentalca, starega osem tednov, prodajam za rejo ali zakol. ☎ 49-012 228

OVCE po izbiri, prodajam. Ljubno 84. ☎ 70-677 231

Črnobela **TELETA**, težka od 40-70 kg in težje **SVINJE**, prodajam. ☎ 57-280 239

Menjam **BIKCA 250 kg** za telčko. Virmaše 42, Škofja Loka 250

Prodajam **KRAVO** s teletom. Zalag 22, Cerklje 251

Prodajam 2 **PRAŠIČA** za zakol in meso od bika. Lahovčič 19, Cerklje 256

Čistega nemškega **OVČARJA** čuvaja, prodajam. ☎ 725-254 256

Prodajam 6 tednov, starega **BIKCA** simentalca. Dorfarje 31, Žabnica 259

Podarim tri **PSIČKE**, mešanice, listaste, stare dva meseca. ☎ 622-235 259

PURANE za zakol prodajam. ☎ 733-879 260

MESO polovice mlade krave, prodajam. ☎ 44-535 263

PRAŠIČE, težke od 20-150 kg, prodajam. ☎ 85-548, Stanonik 266

TELIČKA, starega 4 in 6 tednov, prodajam. Kopic, Zg. Brnik 37. 267

PRAŠIČE, težke po 120 kg, prodajam. Rozman, Križnarjeva 2, Stražišče. 279

Dva **BIKCA** in dve **TELIČKI** simentalci, stari 7 dni, prodajam. Mlaška c.99 286

PRAŠIČE, 130 kg, domača krma, prodajam. ☎ 401-165 292

Dva **PRAŠIČA** prodajam za zakol. ☎ 59-104 297

PRAŠIČE, 180 kg, za zakol, domača krma, prodajam. ☎ 44-559 299

MESO mlade krave, prodajam. ☎ 613-025 307

Polovico **TELIČKA**, prodajam. ☎ 64-207 317

MESO polovice mladega goveda, prodajam. ☎ 65-670 325

Dve breji **KOZI**, srnaste pasme, prodajam. Valjavec, Leše 31. ☎ 51-047 329

PRAŠIČA za zakol in teden starega **TELIČKA**, prodajam. Praprotna polica 11 338

OVNA za plemo in **OVCE** z jagnjati ali brez, prodajam. ☎ 720-190 339

MESO polovice krave, prodajam po 280 SIT/kg. ☎ 421-539 340

PRAŠIČE od 30-150 kg, prodajam. Krivic - Resman, Zgoša 22, Begunje. ☎ 73-232 344

TELIČKO simentalco, staro 7 tednov, prodajam. ☎ 331-088 346

KRAVO, 8 mesecev brejo, ki bo četritič telila, prodajam. Jagodic, Lenart 5, Cerklje. 353

BIKCA simentalca, starega 10 dni, prodajam. Bodešča 36, Bled. 355

MESO mladega bika, prodajam. ☎ 45-368 356

PRAŠIČA 150 kg, celega ali polovici, prodajam. Eržen, Zg. Bitnje 41 357

KRAVO simentalco s prvim teletom ali brez, prodajam. Papler, Zirovnica 52. 360

MESO od bika, prodajam. ☎ 421-062 367

PRAŠIČA za zakol, prodajam. Kalan, Gostče 9, Škofja Loka. 368

AGAPORNISE, ROZELO, plesoče MIŠI, HRČKE, NIMFE in **RIBICE** prodajam. ☎ 76-342 19782

Pritlikave **HRČKE** ter **SKAKAČE** prodajam. ☎ 324-457 19855

NUDIMO GOTOVINSKA POSOJILA NA ZASTAVO ČEKOV FINAT D.O.O.
Koprska 94, LJUBLJANA
URADNE URE:
od 9. do 12. in 14. do 16.
tel.: 061/276 545

TEČAJ STROJNEGA PLETENJA
Čas: januar 1993 (70ur)
Informativni sestanek:
11.1.1993 ob 17.00 uri
Kraj: Šolski center Boris Zihertl, Podlubnik 1/b, Škofja Loka
Cena: 19.800,00 SIT (3 obroki)
Prijava, informacije:
Ljudska univerza Škofja Loka
tel.: 621/865, 622/764.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

IBIS

PONOVNO VPISUJEMO V TEČAJE NEMŠČINE (ODRASLE IN OTROKE OD 4. LETA DALJE).
TEL.: (064) 323-892
ALI 326-711

STAMPILJKE & ZLATOTISK
64000 KRANI, Slovenski trg 7
064/217 424

AMID KRANI

AVTO ŠOLA AMID KRANJ

Kandidatov motornih vozil sporočamo, da potekajo tečaj iz cestnoprometnih predpisov neprekinjeno. Vključite se lahko takoj po vpisu. Začetek vožnje takoj na vozilih R5, AX. Bodoče motoriste, voznike A kat., poučujemo na sodoben način s pomočjo posebne opreme in radijskih zvez. Kandidatov nudimo možnost obročne odplačevanja! Informacije po tel.: 064/211-127 ali osebno na **AMID KRANJ**, Koroška 53/d. **POKAŽITE TUDI PRIJATELJEM - ZNANCEM**

AMID KRANI

AVTO ŠOLA AMID KRANJ

Kandidatov motornih vozil sporočamo, da potekajo tečaj iz cestnoprometnih predpisov neprekinjeno. Vključite se lahko takoj po vpisu. Začetek vožnje takoj na vozilih R5, AX. Bodoče motoriste, voznike A kat., poučujemo na sodoben način s pomočjo posebne opreme in radijskih zvez. Kandidatov nudimo možnost obročne odplačevanja! Informacije po tel.: 064/211-127 ali osebno na **AMID KRANJ**, Koroška 53/d. **POKAŽITE TUDI PRIJATELJEM - ZNANCEM**

AMID KRANI

AVTO ŠOLA AMID KRANJ

Kandidatov motornih vozil sporočamo, da potekajo tečaj iz cestnoprometnih predpisov neprekinjeno. Vključite se lahko takoj po vpisu. Začetek vožnje takoj na vozilih R5, AX. Bodoče motoriste, voznike A kat., poučujemo na sodoben način s pomočjo posebne opreme in radijskih zvez. Kandidatov nudimo možnost obročne odplačevanja! Informacije po tel.: 064/211-127 ali osebno na **AMID KRANJ**, Koroška 53/d. **POKAŽITE TUDI PRIJATELJEM - ZNANCEM**

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec

MARIJAN GROŠELJ

Ostal nam bo v lepem spominu.

Kolektiv hotela Creina Kranj

ZAHVALA

Ob smrti

FRANCA ROZMANA

se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Posebna zahvala sosedom iz Prezrenj in Ovsiš, govorniku, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Ovsiše, 26. decembra 1992

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in sestri

FRANČIŠKE MASELJ

Maseljnovi mame iz Prebačevega

se vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, iskreno zahvalujemo. Še posebna zahvala gre patronažni sestri Marti za njeno požrtvovalno nego, g. dekanu Slabetu za lepo opravljen obred, dobrim sosedom za pomoč, pevcem za zapete žalostinke in vsem ostalim, ki ste darovali cvetje in drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Prebačevo, december 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

CIRILA CENTE

krojaškega mojstra v pokoju

se zahvalujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za osebno in pisno izražena sožalja, prelepo cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Naša iskrena zahvala pevcem Društva upokojencev Kranj in predstavniku KO ZB Stražišče za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali, imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Stražišče, 4. januarja 1993

V SPOMIN

*Leto dni zdaj že mineva,
ko med nami tebe ni.
Utihnil je tvoj glas,
ostalo je tvoje dobro srce,
ostali so le sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.*

8. januarja mineva leto dni, odkar nas je zapustil dobi mož, oče, dedek in pradedek

JANEZ BRADAČ

POGREŠAMO TE

Vsi tvoji

Kokrica, 8. januarja 1993

ZAHVALA

Ob smrti naše drage žene, mame, stare mame in prababice

MARIJE SVOLJŠAK

roj. Debeljak

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen pogreb.

Vsi njeni

Dolenja vas, december 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, tete in tašče

KRISTINE MRAK

roj. Kragelj

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sostanovalcem Vrečkove 4 v Kranju in znancem za izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti ter za podarjeno cvetje. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Kirurškega oddelka jeseniške bolnišnice za nesebično pomoč in nego. G. duhovniku iz jeseniške fare hvala za obisk pri njej v zadnjih urah življenja. Pokopali smo jo na njen 96. rojstni dan in imendan pri Sv. Mavru na Mostu na Soči, dne 15. decembra 1992. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Zalujoči Božičevi

Kranj, 4. januarja 1993

V SPOMIN

V ponedeljek, 11. januarja, bo minilo leto, odkar nas je zapustil mož, oče, stari oče, stric in bratranec

ALOJZ POTOČNIK

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki postojte pri grobu in prižgejo svečo v njegov spomin.

Zahvaljujoči: žena Ivanka, sin Lojze, hčeri Zvonka in Meti z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta

STANISLAVA VURKELJCA

se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste kakorkoli pomagali ob smrti očeta, še posebna zahvala gre sosedom, sorodnikom in znancem za njihovo nesebično pomoč in darovano cvetje. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ljubil si življenje,
ljubil si svoj dom,
a tiho odšel si v večni mir.
V grobu mirno spiš,
v domu našem je praznina,
v srcih naših močna bolečina.*

V 56. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš brat, stric in bratranec

JANKO FRELIH

iz Davče 39

Iskreno se zahvalujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in kolektivu DOMEL za podarjeni venec in izrečeno sožalje. Posebej se zahvaljujemo cerkvenim pevcem, g. župniku za lep pogrebni obred in g. Lojzetu za poslovilne besede. Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Davča, Železniki, 19. decembra 1992

V SPOMIN

*Jutra meglena so, bolna,
v njih šepetajo spomini.
Nič več ni sončnega čolna.
Solze ihtijo v tišini.*

(Ada Škerl)

9. januarja bo minilo leto dni, kar je prestopil prag večnosti ljubljani mož, očca in dedek

SAŠA KUMP

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

JOŽETA KREKA

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sostanovalcem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala LD Križna gora ter lovskega pevskemu zboru Škofja Loka.

Vsi njegovi

Škofja Loka

ZAHVALA

Ob izgubi moža, očeta, brata in strica

ANDREJA HANČIČA

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti in darovali cvetje. Posebna zahvala gre čebelarjem, govorniku za poslovilne besede, ZB, pevcem in trobentaču za odigrano Tišino, dr. Beleharju za zdravljenje, g. kaplanu za lep pogrebni obred, sodelavcem TKS Kranj in delavcem TAMIZA Mengeš. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči njegovi

Jarše, Dvorje, 23. decembra 1992

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše drage žene, mame, hčerke, sestri, stare mame, tašče, sestrične in tete

IVANKE JEKOVEC

roj. Markun iz Sr. Bele pri Predvoru

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom, botrom in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, darove za maše. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam bili v oporo v težkih trenutkih. Lepa hvala g. župniku in pevcem. Iskrena hvala Onkološkemu inštitutu, dr. Stržinarjevi in sestri Verici za njihovo zdravljenje in skrbi, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot. Prav tako se zahvaljujemo Gorenjskim oblačilom, Iskri Stikala, Savi Kranj, društvu upokojencev ter njim bivšim sodelavkam. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, atija, brata in strica

FRANCA ŠUŠTARJA

Kajžarjevega ata iz Ojstrega vrha

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za lep pogrebni obred, dr. Habjanu ter sodelavcem ALPLESA in PTT Škofja Loka.

VSI NJEGOVI

Ojstri vrh, 4. januarja 1993

Višje sodišče razveljavilo oprostilno sodbo

Major Radovanović ponovno na zatožno klop?

Kranj, 6. januarja - 24. junija lani je petčlanski senat Temeljnega sodišča izrekel oprostilno sodbo 42-letnemu majorju JLA Danilu Radovanoviću. Obtožen je bil kaznivega dejanja uporabe nedovoljenih bojnih sredstev 28. junija 1991 (med desetdnevno vojno v Sloveniji) na letališču Brnik, zaradi česar sta v civilnem terenskem vozilu nissan zoglela avstrijska svobodna novinarka Nicolas Vogel in Norbert Werner.

Sodišče je Radovanovića oprostilo krivde zaradi pomanjkanja dokazov. Radovanović je bil tedaj poveljnik oklepne enote JLA iz vrhniške kasarne, razmeščene ob južni strani letališke steze na Brniku. Obtožnica mu je očitala, da je ukazal tak način boja, ki je po pravih mednarodnih prava prepovedan. Radovanović naj bi ukazal streljati in uničiti civilno vozilo na letališki stezi, Stanko Ignjatovića pa naj bi z rafalom iz protiletalskega mitraljeza vozilo z novinarjema zadel.

Sodišče je dvomilo, ali je Radovanović res izdal tak ukaz. Sam obtoženec, ki se je že na začetku glavne obravnave 28. januarja in tudi na nadaljevanju 23. junija lani, zagovarjal z molkom, je očitano dejanje zanikal. Izdal naj bi le ukaz za opozorilni strel. Edini, ki je pričal o ukazu "streljaj in uniči", je bil prič Ivan Rakuša, druge priče so njegove trditve bodisi izpodbijale, pričale drugače oziroma se dogajanj niso "spomnile". Ključnih prič do-

gajanj - štirih starešin JLA - senat Temeljnega sodišča v Kranju na junijskem nadaljevanju obravnave ni uspel zaslišati, niti niso bili zaslišani na prvem občinskem sodišču v Beogradu kljub posredovanju slovenskega pravosodnega ministrstva, kot sta predlagala Radovanovića za zagovornika Vujin in Bele.

Temeljno sodišče v Kranju je tako zaradi pomanjkanja dokazov Radovanovića oprostilo krivde, mu odpravilo pripor, stroške postopka pa naprtilo državnemu proračunu. Namestnik javnega tožilca Janez Palovšnik je brž po oprostilni sodbi napovedal, da se bo pritožil in zahteval izločitev dveh zunanjih sodnikov petčlanskega sodnega senata.

Drugostopenjsko Višje sodišče v Ljubljani je s sklepom, ki so ga v Kranju dobili konec leta, oprostilo sodbo dejansko razveljavilo. Temeljno sodišče v Kranju mora razpisati novo glavno obravnavo, ki naj jo vodi spremenjeni senat sodnikov in porotnikov.

»Pritožbeni razlog je bil zmotno ugotovljeno dejansko stanje,« je včeraj, po slabem letu, kar se je proti Radovanoviću začela glavna obravnavo, dejal tožilec Janez Palovšnik. »Sodišče je po naši oceni dokaz napačno presodilo, kar je botrovalo tudi napačnemu zaključku sodbe. Višje sodišče po presoji dokazov ne vidi razloga, da jim ne bi verjeli, vključno priči Ivanu Rakuši. Če namreč njegovo izpoved povežemo z drugimi ugotovljenimi dokazi, potem ne vem, zakaj Radovanović sodišče ne bi moglo dokazati kaznivega dejanja.«

Ivan Rakuša je namreč trdil, da je Radovanović vedel za napis PRESS na terenskem vozilu avstrijskih novinarjev, sklepal je, da nanj nastavljajo armbuste in zato ukazal uničenje vozila. Strelca Ignjatovića naj bi za dober zatek celo pohvalil.

Janez Palovšnik je že po oprostilni sodbi in napovedi pritožbe tožilstva podvomil, da bi do ponovne obravnave proti Radovanoviću prišlo. Zdaj je o tem še bolj prepričan, saj je Danilo Radovanović, Srb, odšel v Srbijo, je srbski državljan in zelo malo verjetno je, da bi se odzval povabilu na ponovno sojenje. Obravnavo v njegovi odsotnosti pa za kaznivo dejanje, kakršnega ga obtožujejo, ni mogoča. ● H. Jelovčan

Borci, mladina, pohodniki!

V nedeljo proslava v Dražgošah

Škofja Loka, 8. januarja - Letos mineva 51 let od junaškega boja Cankarjevega bataljona in tragedije v Dražgošah. 36. prireditve "Po stezah partizanske Jelovice" bo tokrat obogatena s koncertom Partizanskega pevskega zbora danes ob 18. uri v hotelu Transturist v Škofji Loki. Slavnostni govornik v Dražgošah bo predsednik Milan Kučan. Organizatorji pričakujejo množično udeležbo. Pokrovitelj prireditve v Dražgošah je tudi letos Zavarovalnica TRIGLAV Kranj.

Prireditve "Po stezah partizanske Jelovice" potekajo že od 5. januarja; v Železnikih se merijo kegljaci za pokal Dražgoš. Danes, 8. januarja, ob 16. uri bo v hotelu Transturist v Škofji Loki razgovor s še živimi borci Cankarjevega bataljona, ob 18. uri pa koncert Partizanskega pevskega zbora.

Osrednja slovesnost bo v nedeljo, 10. januarja, ob 12. uri pri spomeniku v Dražgošah. Slavnostni govornik bo predsednik Milan Kučan. Pred tem se bo v Dražgošah in hkrati tudi na Pokljuki vrstila vrsta športnih prireditve. Tako bo 22. tekmovalje smučarskih patrolj enot TO in Ministrstva za NZ Slovenije v smučarskem centru TO na Pokljuki. V Dražgošah pa bodo tekmovali rekreativci z gorskimi kolesi iz smeri Kropa, Nemilje in Češnjica. Če bo dovolj snega, bodo tu tudi smučarski teki borcev NOV na 3 km dolgi tekaški progi. V Dražgošah si bomo tokrat lahko ogledali gorsko-reševalno vajo policijske enote in članov GR, v kateri bodo sodelovali policijski in reševalni psi ob pomoči helikopterja. Iz helikopterja bodo izskočili tudi padalci. In kako v Dražgoše? Po tradicional-

ni pohodnih poteh. V soboto zvečer ob 22. uri bo pri kmetu Koširju na Pasji ravni zbor udeležencev nočnega pohoda s Pasje ravni. Za ta pohod je obvezna predhodna prijava. Informacije dobite po tel. 621-214 in 631-453, udeležijo pa naj se ga res le dobro kondicijsko pripravljene pohodnike.

Drugi, zahtevnejši pohod bo organiziran iz Bohinjske Soteske čez Rovtarico v Dražgoše. Veliko udeležbo organizatorji pričakujejo tudi na pohodu iz Kranja preko Če-

pulj in Mohorja v Dražgoše. Zbirališče pohodnikov bo ob 8. uri pred hotelom Creina, od koder jih bo avtobus odpeljal do Javornika. Ob 9. uri pa bodo prav tako izpred hotela Creina avtobusi odpeljali pohodnike do Nemilj in Podblice, od koder bo še ura hoje do Dražgoš. Pohodi pa bodo organizirani še iz Kroppe in Selc. Vsekakor naj bi v nedeljo v Dražgoše ne rinili z osebnimi avtomobili. Za domač prigrizek in tople napitke bodo poskrbeli Dražgošani. ● D. Dolenc

Loka brez praznika

Škofja Loka - 9. januar kot spomin na dražgoške dogodke 1942. leta je bil lani prvič po dolgih letih občinski praznik samo na papirju. Letos tudi uradno ni več, loški parlament ga je zbrisal iz statuta, za mnoge je bil tak epilog dolgotrajnih pregov tudi najpomembnejši.

Približno dve leti so namreč Ločani pričevali drug drugega, ali je primernejši datum občinskega praznika 9. januar ali 30. junij, obletnica daritve loškega ozemlja freisinskim škofom. Pristaše in zagovornike sta imeli obe varianti, zedinjenje ni bilo mogoče, torej Škofja Loka občinskega praznika nima več. Ali ne bi bilo bolj modro, da bi imela dva, če ga že hoče, pa naj vsak praznuje tistega, ki mu je bolj pri srcu?

30. junij se kljub vročim zagovorom številnih novopečenih politikarjev ni uveljavil. Ničesar na ta dan ni bilo, nobene pomembne prireditve, čeprav je priložnost bila. Nasprotno pa 9. januar v Dražgošah ostaja in prav je tako. ● H. J.

Sodišče v korist obdolžencu

Sodna obravnava proti majorju nekdanje JLA Danilu Radovanoviću, sklenjena sredi minulega leta na kranjskem temeljnem sodišču, ima kljub različnosti očitane kaznivega dejanja vendarle nekaj sorodnega z obravnavo proti podjetniku Sandiju Grubeliću na ljubljanskem sodišču konec leta. V obeh primerih sta sodna senata izrekle oprostilni sodbi. Razlog: ne dovolj trdni dokazi. In v primeru, ko obstaja dvom, sodišče razsodi v korist obdolžencu.

Pravno sta torej Radovanović in Grubelić (še) nedolžna; prvi je po skoraj letu dni pripora brez besed odpekel domov, v Srbijo, drugi, najslabšeje obtoženec v Sloveniji, ki je preždel v priporu skoraj dve leti, državi, ki bo morala poravnati stroške procesa, zmagovito napoveduje še revanš v obliki visoke odškodnine.

Višje sodišče je po pritožbi kranjskega tožilstva in presoji dokazov pred koncem leta oprostilo sodbo Danilu Radovanoviću razveljavilo, od kranjskega sodišča zahteva ponovno sojenje. Tudi ljubljansko tožilstvo oporeka oprostilni sodbi Grubelića. Kako bo Višje sodišče presodilo v tem primeru, je seveda nemogoče napovedati. Bo soglašalo, da Grubelić 4806 nesojenih lastnikov avtov ni namerno speljal ob denar?

Ob dveh oprostilnih sodbah prvostopenjskih sodišč proti človekoma, katerih ravnanje je v javnosti dvignilo ogromen oblak prahu, se vendarle kaže zamisliti. Je bila obravnava proti njima, če se je že vnaprej vedelo, da je obtožnica glede na še spoštovano staro jugoslovansko in slovensko kazensko zakonodajo preveč trhlil nog, sploh smiselna, je bila vredna truda polici-

stov, tožilcev, sodnikov in ne nazadnje tudi živcev obeh obtožencev? Sta oprostilni sodbi dejansko sad neodvisnega sodstva ali pa splet političnih procesov? Nedvomno bi prvostopenjski sodišči v obeh primerih lahko tudi drugače razsodili. Tudi v Grubelićevem, v katerem naj bi bil glavni "krivec" oprostive za tržnimi razmerami daleč capljajoča kazenska zakonodaja, ki varuje zgolj družbeno premoženje, novopečenim zasebnim podjetnikom pa kot da dovoljuje "nategovati" naivne ljudi, kolikor se jim zahoče. Goljufija je tudi po stari kazenski zakonodaji kaznivo dejanje, člen je tako širok, da bi se dalo vanj, če bi bila res volja, strpati tudi nove oblike kriminalna belih ovratnikov. Precedensi so v sodnih procesih (po svetu) pač redki, a dovoljeni, tu bi se lahko izkazala tudi strokovnost in neodvisnost našega sodstva. Izgovori, da bo šele nov slovenski kazenski zakon lahko ustrezno zavaroval upnike, kupce in poslovne partnerje ter napravil več reda v poslovnem prometu, so na sploh naredili že preveč škode. Spomnimo se gorenjskega "Grubelića" (Ivan Tours), ki je na enak način potegnil denar od vplačnikov avtomobilov, spomnimo se primera Elan, kjer zadeva kljub očitnim grdobjam in nekaj desetmim kazenskih ovadb še vedno tiči na mrtvi točki, prefriganih gospodarskih kraj, vrednih sto tisoč mark, ki se po nekaj letih "ležanja" razblinijo v vsega tri tisoč tolarjev... Še najkrajšo potegne lopov, ki v najbližji trafiki zmakne "šteko" cigaret. Jeseničan, denimo, ki je na "klasičen" način spravil v žep 12.000 tolarjev, je šel sedet za štiri leta in pol. Saj ne, da bi kogarkoli zagovarjali, vendar so razlike v dejanjih, načinih obravnave in sodnih epilogih skrajno neložne. ● H. Jelovčan

Zima samo na severu Gorenjske Previdnost na cestah ni odveč

Kranj, 6. januarja - Močno sneženje predvsem pa nizke temperature so predvsem v severovzhodnem delu Gorenjske povzročile kar nekaj težav v prometu, medtem ko je prava zima večino Gorenjskih nižin zaobšla, so prometne nevarnosti povzročili samo neprevidni vozniki in slabo dizelsko gorivo.

Največ snega je zapadlo v smeri proti Trojanam in naprej proti Štajerski, kjer ga je zapadlo do pol metra, vendar so bile ceste že v tork normalno prevozne. Pri cestnem podjetju Kranj tako v teh dneh niso imeli pretiranega dela, saj je obilnejše snežilo samo v višjih legah, tako da so se še najdlje zamudili pri čiščenju cest, ki vodijo preko gorenjskih mejnih prehodov. Še največ težav so imeli zaradi neustreznega dizelskega goriva, ki je zmrzvalo in zato ohromilo del mehanizacije, vendar to ni resno ogrozi-

lo čiščenja cest. Če bi bile snežne padavine izdatnejše, bi bile težave v prometu precej večje. Zaradi nizkih temperatur imajo cestarji več dela s posipanjem. Čeprav vse ceste redno vzdržujejo, previdnost na cestah, predvsem na izpostavljenih legah ni odveč, saj uporabljajo nekoliko bolj drobno sol, ki deluje do temperature -7 stopinj Celzija, kar pa je bilo v minulih hladnejših dneh premalo. Tako so bile ceste poledele v jutranjih in nočnih urah, medtem ko so bile preko dneva po večini spolzke. Zaradi

umazanije, ki se je pomešala z ostanki soli. Večina voznikov ne ve, da je takšno cestišče lahko nevarno v enaki meri kot poledica, ceste pa bo očistil verjetno šele prvi dež. ● M. G.

Popravek

V torkovem Gorenjskem glasu se je v poročilo o odkritju domnevnega bordela v nočnem baru vila Carmen na Praprotni polici pri Cerkljah prikradla neljuba napaka. Ne gre za bar na Praprotni, pač pa na Pšenični polici pri Cerkljah. Za napako se bralcem, zlasti še domačinom s Praprotno police, opravičujemo.

Odkup vojaških stanovanj

Ljubljana - Danes, 8. januarja 1993, se začne dvestoletni rok za vložitev zahtev za prodajo stanovanja iz nekdanjega vojaškega stanovanjskega sklada. Zahteve morajo upravičenci vložiti pri stanovanjskem podjetju, ki mu plačujejo stanarino.

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije je z obvestilom za javnost predstavilo pogoje za nakup stanovanj iz nekdanjega vojaškega sklada, s katerimi upravlja to ministrstvo. Na osnovi uredbe o privatizaciji stanovanj in hiš iz nekdanjega vojaškega stanovanjskega sklada lahko po pogojih iz stanovanjskega zakona odkupijo stanovanja vsi imetniki stanovanjske pravice, ki so slovenski državljanji in imajo odločbo o dodelitvi ali pogodbo o zamenjavi stanovanja izpred 6. januarja 1991. To velja tudi za tiste, ki so jim odločbo dodelili po tem datumu v skladu z veljavnimi slovenskimi predpisi. Ožji družinski člani

bodo lahko odkupili stanovanje z overjenim soglasjem imetnika stanovanjske pravice, če so slovenski državljanji. To soglasje lahko overijo pri pristojnem sodišču ali upravnem organu v Republiki Sloveniji. Dvestoletni rok za vložitev zahtev za prodajo stanovanj začne teči 8. januarja 1993. Od takrat dalje lahko upravičenci vložijo zahtevo na predpisanem obrazcu; le-tega dobijo pri stanovanjskem podjetju, kjer plačujejo stanarino. Na Gorenjskem so to Domplan v Kranju, Do-

minvest na Jesenicah, Alpdom v Radovljici in Obrtnik v Škofji Loki. Obrazcu bodo morali priložiti 7 različnih dokumentov. Stanovanjska podjetja bodo lahko sklepala kupoprodajne pogodbe samo s stanovalci s seznama obrambnega ministrstva. Garaž ni mogoče kupiti, razen tistih, ki so sestavni del stanovanja. Vse sporne zadeve bo reševal stanovanjski oddelek ministrstva za obrambo med uradnimi urami vsak ponedeljek in sredo od 13. do 15. ure. ● S. S.

Naša ponudba - tudi za letošnje leto Celoletna naročnina

V zadnji lanskilki številki Gorenjskega glasa smo vam našli možnost glede plačila celoletne naročnine na Gorenjski glas za letošnje leto. Ker je tako v sredo kot zatek še na silvestrovo in včeraj zelo veliko naročnic in naročnikov že sporočilo takšno odločitev, tokrat le še na kratko: Tudi za leto 1993 lahko za vseh 12 mesecev plačate naročnino na običajen način (z računom na poštah PTT podjetja Kranj oziroma s položnico na drugih plačilnih mestih). Račun za znesek 3.500,- tolarjev vam bomo poslali na Vaš naslov, če nam boste do vključno 20. januarja sporočili, da boste namesto trimesečnega plačevanja naročnine rajši izbrali kar celoletno. Ker vemo, da je januarja tudi drugih izdatkov precej, bo na račun napisan rok za plačilo 10. februar - do takrat velja ugodnost celoletne naročnine. Vplačila seveda sprejemamo tudi v malooglasni službi Gorenjskega glasa (Bleiweisova 16 v Kranju), v pisarni Turističnega društva Cerklje in Turističnega društva Škofja Loka. Če ste se odločili za celoletno plačilo naročnine - pokličite nas po telefonu (064) 218-463 ali (064) 217-960, lahko pa nam pošljete pismeno sporočilo. Vsekakor to storite do 20. januarja - po tem datumu bomo začeli običajni trimesečni obračun naročnine. Kar precej naših bralk in bralcev nas je v dneh pred novim letom "zadolžilo", da Gorenjski glas pošljamo na določen naslov - kot noveletno darilo temu naslovniku. Skupaj z naročilom oziroma darilom so poravnali celoletno naročnino - ideja pokloniti časopis pa je morda uporabna še za koga. Le pokličite nas in se bomo dogovorili!

Gorenjski glas

USPEŠEN
posel propagandna
OBJAVA
v Gorenjskem glasu

"G. G."

"RDEČI" PENZION?

Iz virov, ki so več kot blizu že objavljeni informaciji, smo izvedeli, da se je kranjski župan Vitomir Gros resnično odločil za upokožitev. Resnica je tudi, da je z novim letom odpovedal naročnino na nekater časopise; menda samo tiste komunistične. Vprašanje, ki zdaj spodbuja k odgovoru, je, ali se je župan Gros odločil za upokožitev zaradi "komunističnih časopisov" ali pa zaradi "komunističnih predpisov", proti katerim se je vedno boril...